

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

SCLOVENECE

Ček. račun. Ljub-
ljana št. 10630 in
10.349 za inozem-
stvo; Sarajevo št. 7965
Zagreb št. 39011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Naš kmet in novi gospodarski načrti naše vlade

V teku tega tedna je stopilo v veljavo več zakonskih uredb, ki bodo za vse naše gospodarstvo imele ogromen pomen. V veljavo je stopila uredba, ki ureja kmetijske dolgove, in uredba, ki določa, kako naj se izvajajo javna dela. Poleg teh uredb, katere so že stopile v veljavo, pa imamo pričakovati še več novih gospodarsko silno važnih zakonov, ki so v načrtu že predloženi parlamentu.

Ker so pa te določbe važne najbolj za kmeta, naj v naslednjem podamo glavna za naš kmetijski stan veljavna določila, da bodo kmetje vedeli, kakemu gospodarskemu stanju gredo naproti.

Javna dela

Dne 25. novembra je stopila v veljavo uredba o javnih delih, ki jih hoče izvrševati vlada, da omeji brezposelnost. V siromašnih krajih se bodo delali vodovodi, vodnjaki, regulirale se bodo reke in potoki, uravnavali hudourniki, izboljševala se bodo zemljišča, pogozdovale goličave i. t. d. Ta dela bo vodil v vsakem okraju okrajni odbor, v katerem bo iz vsake občine po en zastopnik. Ta okrajni odbor bo potrebna dela predlagal banovinskemu odboru, kateremu bo predsedoval ban.

Odkod se bo dobil denar za ta javna dela? Uredba je poskrbela tudi za to na ta-le način: Pri Državni hipotekarni banki se bo ustanovil državni fond za javna dela, ki se bodo vanj stekali ti-le dohodki: carina na mešanico bencina in spirita se poviša za 50 Din pri 100 kg; uvede se trošarina na cement in hidravlično apno v znesku 15 Din za 100 kg. Poleg teh dajatev, ki jih bo prispeval tedaj tudi kmet, bo finančni minister dal v ta fond 30 milijonov Din. Vrhu tega pa bodo šle v ta fond vse terjatve, katere ima bivše ministristvo za prehrano in ministristvo za socialno politiko terjati od ljudi, katerim so ta ministristva svojčas posodila na račun prehrane pasivnih krajev in dala prodajne za izvrševanje javnih del.

V banovinski fond za javna dela bodo posamezne banovine dobivale sredstva na drug način, n. pr. s posojili. Važno pa je, da bodo banovine poslej smele če bodo tako sklenili banovinski sveti, trošarina na vino in žganje pobirati v drugačni izmeri kakor doslej. Doslej je bila trošarina na vino in žganje pavšalirana, poslej pa se bo pobirala lahko od količine potrošene pijače. Producent v tej spremembi ne bo čutil posebne razlike, pač pa se bo to poznalo na eni strani gostilničarjem, na drugi strani pa konsumentom.

Ureditve kmetijskih dolgov

Dne 25. novembra je stopila v veljavo uredba o zaščiti kmeta. Ta ima v bodoče za kmeta silno važne posledice. Določa, kako bodo zadolženi kmetje od sedaj naprej morali plačevati svoje dolgove. Glavna določila so ta-le: Za dolgove, kateri znašajo več kakor 1200 Din, je določeno v uredbi, da se morajo plačati v natančno ugotovljenih obrokih v teku dvanajstih let, seveda če se kmet-dolжник s svojim upnikom ni pogodil za kako daljšo dobo, kar bi bilo dolžniku v prid. Če imata torej kmet in njegov upnik med seboj za dolžnika ugodnejši dogovor, potem to določilo za tega dolžnika ne velja. Ako pa takega ugodnejšega dogovora med njima ni, se bo moral od sedaj naprej kmet-dolжник ravnati po teh-le zakonskih določilih:

Ti dolgovi so razdeljeni v dve vrsti: ali kmet dolguje kakemu denarnemu zavodu (n. pr. domači hranilnici) ali pa kakemu zasebniku (svojemu sosedu). Ako je dolžan denarnemu zavodu, bo moral plačati prvi obrok dolga do 15. novembra 1934. Prvi obrok bo pa znašal 6% dolžne vsote. Dne 15. novembra 1935 bo moral plačati drugi obrok, ki bo pa še večji, ker bo znašal že 6.75% dolžne vsote. Dne 15. novembra 1936 bo moral plačati tretji obrok, ki bo znašal že 7.65% vsakega dolga. Četrto leto bo znašal znesek, ki ga bo moral plačati, že 8.94%, peti obrok bo znašal 10.76%, šesti obrok 12.68%, tako da bo dvanajsti obrok že 18.78%. S tem bo kmet svoj dolg v takih obrokih v teku dvanajstih let pri hranilnici poplačal.

Ako pa je kmet dolžan kakemu zasebniku (n. pr. sosedu), bo moral plačevati tudi v dvanajstih obrokih, ki pa so nekoliko manjši. Prvi obrok bo znašal 6%, drugi 6.60%, tretji 7.28%, četrti 8.06%, peti 8.84%, šesti 9.75% i. t. d., tako da dvanajsti znaša 17.55%. V te obroke so vračunane že obresti, katere bodo kmetje plačevali svojim upnikom. Kmet-dolжник, ki je dolžan kakemu denarnemu zavodu, bo plačal 6.02% obresti, kmet pa, ki je n. pr. dolžan le svojemu sosedu, bo plačal le 3.54%.

To so za kmeta, kateri je bil doslej zaščiten, nove določbe, po katerih se bo moral ravnati in bo brezpogojno moral svoj dolg v teh obrokih plačati. Važno je, da opozorimo vse kmete na novo določilo, ki se glasi: Če kmet ne bo plačal treh že zapadlih obrokov, mu bo upnik smel njegovo premoženje, ki se teh določil ne bo strogo držal, bo izgubil ugodnosti zaščite, katere je sedaj v tem, da kmeta za njegove dolgove ni moglo zarubiti.

Druga določila pa veljajo za manjše kmetove dolgove pod 1200 Din. Ta dolg pa mora kmet poplačati v treh enakih obrokih. Obrestna mera za te vrste dolgove sme znašati največ 7%. Kdor pa ima take manjše dolgove (pod 1200 Din) pri največ treh upnikih, plača te dolgove, ker ne presegajo 3600 Din, v petih enakih obrokih. Kdor je n. pr. dolžan sosedu A. 1000 Din, trgovcu B. 700 Din, obrtniku C. 800 Din, bo moral vsako leto plačati od

skupnega dolga po 500 Din, poleg tega pa tudi 7% obresti.

Od te zaščite so izvzeti dolgovi, ki izvirajo iz javnih dajatev, pristojbin, ter dolgovi do 500 Din. Nadalje so izvzeti iz te zaščite vsi dolgovi, ki jih je napravil kmet, ko je na upanje kupoval živež, obleko, obutev pred 20. oktobrom 1931. Iz te zaščite so izvzeti tudi vsi dolgovi, ki jih je kmet napravil po 20. aprilu 1932, če se je zadolžil ali je dolžan plačati terjatev za vzdrževanje, kako kazen, poljsko škodo, plače poslom, obrtnikom i. t. d.

Ta nova ureditev kmetijskih dolgov pomeni za kmeta olajšavo, v kolikor je znižana obrestna mera in v kolikor so bili obroki odplačevanja poprej za nje neugodnejši. Resna pa je stvar, kakor smo že rekli, če se dolжник ne bo držal določenih obrokov. Pri tej zaščiti so pa na drugi strani neugodno prizadeti tisti kmetje, ki so svojim sosedom ali sami posodili denar ali pa ga vložili v hranilnico, ta pa kmetu. Za te kmete-upnike in za denarne zavode pomeni nova uredba znižanje obrestne mere. Pa tudi glavne ne bodo dobili nazaj tako hitro, če sta se z dolžnikom pogodila za krajšo dobo. Če bo upnik prišel v težave in od svojega sosedu, kateri mu je dolžan, ne bo dobil denarja, bo lahko upnik na ta svoj dolg dobil posojilo v znesku 50%.

Te določbe so, kakor že povedano, že v veljavi in se je treba po njih ravnati.

Nove trošarine

Finančni minister je narodni skupščini predložil več predlogov, kateri bodo za kmečko gospodarstvo tudi zelo važni, kateri pa stopijo v veljavo le, če jih parlament in senat sprejmeta. Kmečki stan predvsem zanimajo te-le trošarine:

Trošarina na kavo, ki je doslej znašala 4 Din pri kg, naj bi poslej znašala 8 Din pri kg. Cena kavi bo s tem poskočila, kar bodo občutili konsumenti, med katerimi je glavni kmet.

Čisto na novo naj bi se uvedla trošarina na stavbni les. Ta naj bi znašala: Deske, letve in podobni izdelki, razen bukovih, cerovih in vrbovih, 20 Din za kubični meter; za bukovce, cerove in vrbove take izdelke pa 10 Din za kubični meter. — Parketi vseh vrst 5 Din za kvadratni meter. — Za grede, trame in prage (razen bukovih, cerovih in vrbovih) 15 Din za kubični meter; za bukovce, cerove in vrbove pa 7.50 Din. — Okrogli les (brez bukovega, cerovega in vrbovega) 10 Din za kubični meter; za bukov, cerov in vrbov 5 Din.

Državna trošarina na les se bo pobirala že na žagah, preden bo les šel v promet in porabo. Zato bodo morale žage imeti posebne knjige z natančno določenimi obrazi. Če so ti predmeti izdelani kje drugje in ne na žagah, se bo trošarina pobirala tam, kjer so bili izdelani. Na navadna drva pa ni določena državna trošarina. Tisti dan, ko bodo te trošarine stopile v veljavo, se bodo morale pri vseh žagah popisati zaloge stavbenega lesa. S tistim dnem bodo žage morale tudi začeti voditi predpisane knjige.

Nova trošarina je namenovana tudi na železne in jeklene grede in drogove in znaša 10 Din za 100 kg.

Predlagana je tudi trošarina na navadno opeko in keramiko ter znaša 10 Din pri 1000 kosih. Za vse druge vrste opeke in za keramične ploščice vse vrste ter za dele peči pa znaša trošarina 50 par od kosa.

Ker imamo pri nas nad 140.000 gozdnih posestnikov ter si na desetisoče delavcev na žagah in v gozdovih služi svoj kruh, je jasno, da jih mora ta predlog zelo zanimati, posebno še v današnji dobi, ko je lesna kriza tako občutna in kmet za les že sedaj skoro nič ne dobi. Dne 24. t. m. je bila v skupščini sprejeta nujnost interpelacije, ki govori o lesni krizi pri nas. Zato je pričakovati, da predloženi osnutek novih trošarin utegne biti v parlamentu vendarle znatno spremenjen. Ker se bodo trošarine plačevale tudi za blago, katero izvažamo, je jasno, da se bo zaradi trošarin podraženo blago toliko težje izvažalo v inozemstvo. Če žage trošarin ne bodo prevalele na konsumenta, ga bodo pa prevalele na kmeta-producenta. Kmetov izkupiček za les pa je že danes tako majhen, da težko govorimo o kakem možnem zmanjšanju. Saj znaša cena lesu na panju 15—60 Din, včasih pa še manj, če raste les v bolj odročnih krajih.

V navedenih izčrpnih iz uredb in predlogov smo povedali glavne stvari, kmet kmeta naravnost prizadevajo. So pa v predlogih tudi stvari, pri katerih bo kmet vsaj posredno prizadet kot konsument. Četudi drugi prizadeti stanovni novih bremen ne bi prevaleli na rame konsumenta, ki je seveda tudi kmet, se bodo pa cene prizadetemu blagu ali zvišale ali pa vsaj ne padle. Omeniti moramo, da so namenovane nove takse na račune, da je spremenjena šolnina, da se upeljejo posebne takse na vozne listke, ki bodo povzročile, da bodo vozne cene poskočile. Poleg tega bi bilo še omeniti dejstvo, da se davčna pristojba od zgradarine, katere so bili doslej deležni kmetovalci, ukine za vse kraje, ki imajo več ko 5000 prebivalcev.

Ker se na eni strani kmetovi pridevk niso dvignili v ceni in je cena kmetovim izdelkom zelo nizka, in ker se bo na drugi strani zaradi novih trošarin, taks in carin tistemu blagu, ki ga kmet kupuje, kajpada dvignila, bo moral kmet v bodoče to blago čim manj kupovati in se še bolj ko dosedaj preživljati s svojimi prideki. To pa bo takoj imelo svoj vpliv na druge stanovce, ker se vedno drži beseda, da je kmet steber.

Bodočnost Male zveze

Govor zunanjega ministra Jevtiča na otvoritveni seji pripravljalnega odbora gospodarske Male zveze

Belgrad, 25. nov. (a). Ob otvoritvi snočne prve seje pripravljalnega odbora gospodarske Male zveze je imel zunanjji minister Bogoljub Jevtič na prisotne strokovnjake tale nagovor:

»Prostovoljstvo v imenu kraljevske vlade odposlanec obeh zaveznih držav in se zahvaljujem vladam, ki so bile tako ljubezne, da so vas sem-kaj poslale.

Zelim, naj bi bilo delo te konference, ki je pripravljalnega značaja, praktično in da bi obrodilo čim več koristi, ker bo merodajno za prihodnja leta.

Zelim, da bi bilo delo zelo praktično, tako da bi moglo s svojimi sklepi tvoriti podlago za delo prihodnjega sestanka gospodarskega sveta Male zveze, ki se sestane v treh tednih.

Ni treba, da bi zdaj tu obnavljal glavne smerice tega vašega dela. Te so bile začetne in so že znane iz naših dosedanjih pogajanj v Pragi. Mi poznamo že okvir tega dela. Naši interese zahtevajo, naj bi osebe, ki zastopajo naše tri države, ne samo razpravljale, temveč da bi izvršile pravo delo. To delo pomeni skupno bodočnost Male zveze.

Prosim vas, gospodje, da se poglobite v svoje delo z največjo vneto in z vsemi svojimi močmi, s katerimi se odlikujete. Upam, gospodje, da boste v najkrajšem času dali vse tisto, kar morete dati in kar je potrebno najprvo glede sestave našega nacionalnega odbora, potem pa tudi tisto, kar

je potrebno za sestavo gospodarskega sveta Male antante, tako da bo mogoče priti do sklepov za prihodnje leto.

Bodite prepričani, da bo vsemu vašemu delu posvečena največja pozornost, kajti ta pripravljalnega konference je neke vrste svet ad hoc.

Zato zelim, naj bi bila ta konference plodna in naj bi obrodila končne in koristne sadove za bodočo konferenco. S tem željami otvarjam da našno sejo. Jaz sem vam vedno na razpolago in vi lahko vedno računate na mojo podporo. Prosim vas, da nadaljujete z delom in z razpravo v popolni svobodi.

Današnja seja

Belgrad, 24. nov. m. Davi se je nadaljevala konferenca strokovnjakov treh držav Male zveze, ki proučujejo vsa gospodarska vprašanja, o katerih bo razpravljala gospodarska konference Male zveze na svojem prvem zasedanju v Pragi. Seja gospodarskih strokovnjakov je trajala vse dopoldne, popoldne ob 5 pa se je sestanek nadaljeval.

Belgrad, 25. nov. (a). Z odlokom ministristva za trgovino in industrijo in v zvezi s tesnejšim sodelovanjem na gospodarskem polju med obema državama Male zveze se ustanovi v Belgradu jugoslovansko-češkoslovaška gospodarska zbornica. Ustanovna skupščina bo 15. decembra.

Francoska vladna kriza

Socialisti zahtevajo oblast in predlagajo prazen program

Pariz, 25. nov. b. Vodja socialističnih razkolnikov Renaudel je pričel snoči akcijo za vpostavitve levičarskega kartela. Predlagal je sestavo vlade iz vseh levičarskih strank, počeni od starih socialistov pod Leonom Blumom do skrajno levičarskega krila radikalov. Kot pogoj je postavil, da v novo vlado ne sme vstopiti Flandel, ki je kakor znano, branil Sarrautovo vlado. Velik del radikalov je sprejel Renaudelo predlog. Lebrun je nato sklenil, da poskusi še enkrat s kartelom levičarskih strank. Pričakujejo, da bo po nočnejšem sestanku levičarskih strank poveril mandat za sestavo vlade Chautempsu.

Pariz, 25. nov. b. Jutranji »Populaire« objavila manifest Leona Bluma, v katerem ponujajo socialisti svoje sodelovanje v vladi. V uvodu se pravi: »Mi smo pripravljeni, da zapremo pot reakciji in da glasujemo za ukrepe, ki bodo v stanju, da služijo socialnemu napredku. Socialisti odklanjajo vsako sodelovanje s senatom radi njegove reakcijske politike in v prvi vrsti zahtevajo, da se pooblastila, ki jih je dobil senat, popolnoma ukinejo ali pa vsaj omejijo. Razen tega še zahtevajo: 1. da se vsi dosedanjí davki zamenjajo z enim samim davkom na potrošnjo (živiljenjski standard), pri čemer je treba izločiti stroške za primarno uporabo. Davek na dohodek mora istotako razlikovati dohodke od dela in dohodke od glavnice. Zvišati pa se morajo davki na dediščine in darila; 2. zavarovati se mora živiljenjski minimum za delavca in kmeta z določitvijo najnižje mezd. Določiti se mora 40-urni delavnik ter ustanoviti državni urad za promet z žitom, vinom in gnojem;

3. monopolizirajo naj se rudniki, veleindustrija prometna podjetja, zavarovalnice in banke v na rodno korist; 4. v zunanji politiki je treba dati inicijativu, ki bo zavarovala mir in mednarodno gospodarske zveze, namesto da vedno pričakujemo inicijative od drugih, ki mnogokrat nastopajo proti miru.

Istočasno se zelo razširjajo glasovi za razpis novih volitev in revizijo ustave. »Le Journal« objavila izjavo cele vrste parlamentarnih osebnosti vseh mogočih skupin, ki zahtevajo razpust zbornice in revizijo ustave. Radikalni senator Berard zahteva istotako razpust zbornice, ker sedanja ne odgovarja vladi.

★

Rusko-poljsko prijateljstvo

Krakov, 25. nov. b. »Illustrations Courrier Codzienny« poroča, da je iz Moskve odpotoval poljski poslanik v Moskvi Lukaszewicz v Varšavo, da prisostvuje poljsko-ruskim trgovskim pogajanjem, ki se bodo pričela te dni v Varšavi med merodajnimi poljskimi in sovjetskimi krogi. Po informacijah iz Moskve se bodo na teh pogajanjih dosegli dalekosežni sporazumi med obema državama.

»Intransigence« poroča iz Zeneve, da pripravljata Poljska in Sovjetska Rusija energičen protest zaradi novih metod razorožitvene politike. Vzrok protesta je zadnji postopek poluradne konference, na kateri nista bili zastopani vladi gori omenjeni državi.

Mussolini-Litvinov

Pariz, 25. nov. Londonski »Daily Telegraph« smatra, da bo resnična vest, da se hoče predsednik italijanske vlade Mussolini čimprej sestati s sovjetskimi komisarjem za zunanje zadeve Litvinovim. Po vestih iz italijanskih poučenih krogov bo Litvinov po prihodu iz USA takoj odpotoval v Rim, kjer se bo sestel z Mussolinijem. Litvinov bo potoval preko Oceana na velikem italijanskem parniku. Glede predmeta razgovora med Mussolinijem in Litvinovim trdijo italijanski krogi, da bo šlo za zboljšanje odnosov med Berlinom in Moskvo, da pa bo skušal Mussolini po drugi strani tudi zvedeti, kakšno je stališče Sovjetske Rusije glede razorožitve in glede položaja v jugovzhodni Evropi.

Bellehemski zvonovi...

London, 25. nov. k. Vse angleške radio postaje bodo na božični večer prenasale zvenenje bellehemskih zvonov iz cerkve Kristusovega rojstva. Prenos bo ob 11 zvečer angleškega časa, to je opolnoči srednjeevropskega časa.

ZAGREBSKI ZBOR

30. XI. — 3. XII.

ZIMSKE RAZSTAVA

X. razstava perutnine, kuncov, kožuharjev, golobov in ptic pevk / Sejem zimskih potrebščin za dom, šport in turizem / Miklavžev sejem. Higijenska razstava: nalezljive bolezni.

V nedeljo, 3. XII.

II. mednarodna razstava psov kinološkega društva v Zagrebu.

Za v naprej kupljeno legitimacijo Zagrebskega zbora pri povratku polovična cena na železnih, na Jadranskih parobrodih višji razred za ceno nižje. Legitimacije se dobe pri vseh potovalnih pisarnah v večjih mestih ali se naročajo pri upravi zagrebskega zbora.

Austrijsko vprašanje

Premirje med Austrijo in Nemčijo

Prpriave za vstop Landbunda v vlado

Dunaj, 25. novembra.

Dunaj, 25. nov. Avstrijski poslanik dr. Rintelen je bil pozvan iz Rima. Ta vest je v političnih krogih zbudila veliko pozornost iz dveh razlogov. O sedanjem avstrijskem poslaniku v Rimu je znano, da ima dobre zveze z Landbundom, ki je bil vržen ob zadnji rekonstrukciji vlade, in da je zagovornik osterjšega kurza po fašističnih metodah. Poleg tega prinaja dr. Rintelen iz fašističnega Rima, ki ima na dogodke na Dunaju velik vpliv. Tako je bilo po rekonstrukciji Dollfussove vlade rečeno, da je imel pri njej nekaj besede tudi italijanski poslanik na Dunaju in da je prav na njegovo željo bil imenovan za podkancelerja prav g. Fey. Fey je znan kot mož železne roke, ki uživa v Rimu simpatije.

Ali je prišel dr. Rintelen iz Rima, ki stalno posreduje med Dunajem in Berlinom, kaka navodila? Ali morda pride do premirja med Dunajem in Berlinom? Ali je Dollfuss pripravljen na kompromis s hitlerjevci, da bi lažje nadaljeval boj proti marksizmu? Odgovoriti natančno na vsa ta vprašanja danes še ni mogoče. Gotovo pa je, da se v zadnjem času dr. Dollfuss trudi, da bi razširil svojo dosedanja koalicija. Predvsem se pripravlja za vstop v vlado Landbund, ki ni prišel nikdar v neposreden spor z Dollfussom samim, temveč je imel več incidentov s Heimwehrom. Tudi podkanceler Fey je v zadnjem času opustil svoje napade na Landbund in na narodno stanovsko fronto (Nationalistische Front). Na zunanji bi bilo torej že vse pripravljeno za sporazum med Heimwehrom in Landbundom. Kancelerjeva želja, da vstopi tudi Landbund v vlado, se lahko izpolni vsak hip. Bivši minister Schumy bi se povrnil na svoje staro mesto.

V tem Dollfussovem poskusu, da bi Landbund spraval zopet v vlado, vidijo splošno znamenje, da hoče kanceler svojo moč opreti na bivše politične organizacije in da je torej napravil nekaj taktičnih umikov. Sam za svojo osebo je pristaž odločne avtoritativne smeri ne glede na mnenje političnih strank. Toda vse kaže, da se je v zadnjem času sprijaznil s kompromisom. Značilno je tudi, da se v krščanski socialni stranki sami opaža v zadnjem času novo življenje. Dr. Dollfuss ni med tistimi, ki bi bili za stranko posebno navdušeni in je celo g. Vaugoina posredno prisilil, da je odstopil kot predsednik stranke. Poslej so se odnesli med njim in stranko postlabšni. Zdaj je krščansko-socialna stranka sklenila, da bo vsak teden sklicala sejo v klub v parlamentu. Na tek sejah hoče obravnati sodobna gospodarska in politična vprašanja.

Težave predsednika Roosevelta

New York, 19. novembra.

Zima z vsemi svojimi težavami je že skoraj tukaj, a 10 milijonov nezaposlenih in Zdrženih državah tudi letos s prav takim strahom gleda v bodočnost kot prejšnja leta krize. Navdušenje, ki so ga zbudili spočetka Rooseveltovi obnovitveni načrti, je v javnem mnenju precej skopnelo. Posebno pozornost je v svetu vzbudila ostra opozicija newyorške trgovske zbornice proti Rooseveltovi denarni politiki in pa odstop Spraguea, ki je veljal za desno roko predsednika pri izvajanju njegovih gospodarskih načrtov.

Mnogo bolj vznemirljivi pa so večinoma pogostejši štrajki, ki izbruhnjo sedaj v eni, sedaj v drugi industriji, kar vse je v zvezi z uvaženim pravilnikom, ki jih predpisuje »Akcijska za narodno obnovo«. (N. R. A.) Štrajki in delavski nemiri se širijo kakor nalezljiva bolezen, komaj se posreči v enem kraju doseči izmirjenje, že izbruhajo drugod enaki nemiri.

Glavni vzrok vrenja med delavstvom je sindikalno vprašanje, oziroma problem strokovnih organizacij. Člen 7. zakona o narodni obnovi je že 3 mesece predmet najbolj hujših razprav. Člen predpisuje kolektivni sporazum med delavstvom in med lastniki podjetij. Dejstvo je, da zakon daje delavstvu dokaj organizacijskih pravic. Najprej se je znanla »Ameriška delavska zveza« (American Federation of Labor) in pričela hitro in z veliko agitacijo organizirati delavske sindikate po vsej državi. Ta zveza, ki je pred 3 meseci štela morda komaj desetino ameriškega delavstva, je v nekaj tednih dvignila svoje članstvo na več kot 4 milijone organiziranih članov.

Način njene organizacije je horizontalen, to se pravi poedine industrijske stroke so organizirane ločeno, n. pr. v stavbarstvu posebej zidarji, tesarji, ključavničarji itd. Takšen način organizacije ima o raji lastniški podjetji, ker nimajo proti sebi sklenjene delavske fronte, ugaja pa menda tudi voditelju »delavske zveze« Greenu, ker je na tak način njegova avtoriteta v organizaciji večja.

Nekaj časa je »Delavska zveza« bila izključen gospodar položaja, kajti lastniki so se pogajali le z organizacijami in delavci, ki je hotel govoriti pri urejevanju »uredbe« moral k »Delavski zvezi«. Zadnje tedne je pa vstal proti njej hud in neveren nasprotnik, namreč socialisti, ki so »Delavski zvezi« pričeli očitati, da dela pod istim klobukom s podjetniki. Nadalje zahtevajo socialisti mesto horizontalne verikalno sindikalno organizacijo. Vertikalno organiziran sindikat združuje vse, ki so zaposleni v eni in isti industriji brez ozira na njih kvalifikacijo in delo. Smoter takšne organizacije je, kakor piše delavski list »Nation«, pripraviti delavstvo za razredno borbo in mu vcepiti razredno zavest, da se bo v danem slučaju moglo postaviti kontrole nad industrijo. Gosp. Green pa socialistom očita, da hočejo dati vodilno besedo v delavskih vprašanjih nekvalificiranemu delavstvu.

Za katere se bo sedaj odločila »Akcijska za narodno obnovo«? Zaenkrat je videz, da Johnson, njen voditelj, bolj simpatizira s socialisti in mu je bolj simpatičen sindikalni sistem na vertikalni osnovi.

Toda bistvene važnosti tudi to ni. Kajti da bi »Delavska zveza« držala s podjetniki, ni res. Temveč ob organizaciji, ena kot druga se prizadevata, da bi sestavljali »uredbo«, ki naj za bodoča leta uredi odnos med delom in kapitalom, pridobita kar

KURJE PERJE

nečehlano kg Din 5.- pri najmanjšem odjemu 15 kg pošilja proti povzetju

VILJEM ABT,

izvoz perutnine, Maribor.

Sej se udeležujejo tudi krščansko-socialni člani sedanja vlade in dr. Dollfuss nima prav nič proti tej delni obnovitvi parlamentarnega življenja.

Iz vladnih vrst so v zadnjem času utihnili protesti proti novemu sklicanju poslanske zbornice. Danes računa vlada z možnostjo, da bi sklicala parlament. Ta naj bi v prvi vrsti sklepala o ustavni reformi, kakor jo predlaga ustavni minister dr. Ender. Radikalna reforma vse ustave naj bi se torej izvršila legalno. Treba je med drugim tudi pomisliti, da niso imeli narodni socialisti v zbornici nikakega mandata in da se torej dr. Dollfuss s te strani ni bati kakih posebnih ovir.

Vidnih znakov zboljšanja odnosov med Berlinom in Dunajem še ni. Gotovo je le, da si tako Dunaj, kakor Berlin želi rešitve iz tega stanja, ki slabi obe državi. Hitler je prišel do spoznanja, da ne more strogolaviti Dollfussa. Vsi ukrepi gospodarskega značaja, ki jih je Hitlerjeva Nemčija uveljavila proti Avstriji, niso mogli izpodkopati gospodarskih temeljev Avstrije. Radi uvedbe pristojbine 1000 mark za potne liste v Avstrijo, je avstrijski tujski promet na eni strani sicer trpel, toda na drugi je n. pr. katoliški kongres prinesel Avstriji veliko denarja, da se je zguba izravnavala. Zadnje notranje posojilo pomeni nepričakovan uspeh. Avstrijska industrija je oživela, njena proizvodnja se je povišala za kakih 35%. Propaganda, ki so jo židje organizirali proti Nemčiji, je imela ugodne učinke za Avstrijo. Mnogo naročnik, ki jih je doletel prejemala Nemčija iz inozemstva, je nena doma prišlo na Dunaj. Židovski bojkot bo nemška industrija še dolgo čutila.

Hitler se je moral prepričati, da ne more Dollfussu do živga. Zato je verjetno, da je Mussolinijevo postopovanje imelo toliko več uspeha. Kakšno formo naj premirje med Dollfussom in Hitlerjem zadobi v konkretnosti, še ni mogoče reči. Dollfuss je na vsak način s hitlerjevci previden. Rad bi sicer ustvaril močnejšo fronto proti socialnim demokratom, a zaenkrat se bo zadovoljil z vstopom Landbunda. V tej zvezi je značilna njegova izjava dopisniku »Paris Midie«. Dr. Dollfuss je dejal, da ne more sprejeti pomoči socialnih demokratov proti narodnim socialistom tudi iz tega razloga, ker bi se potem vsa mladina priključila narodnemu socializmu! Znano je namreč, da se doberš del katoliške akademске mladine nagiba k narodnemu socializmu. Danes je položaj že v toliko razčiščen, da je gotovo, da dr. Dollfuss ne bo iskal pomoči pri socialnih demokratih. Prav rad tega postaja varjetnost sprave z narodnimi socialisti toliko večja.

mogoče za delavstvo. »Večje plače in manj dela«, to je njuna parola. Gotovo je, da je kapital v predidnih suhih letih silno pritisnil na brezposelnega delavca in izrabljal temeljito njegov obupni položaj, ko je vedel, da mora za vsako plačo na delo ali pa umreti od lakote sredi ceste. Razumljivo, da se hoče delavstvo pred takim krivičnim izrabljanjem v bodoče pri sedanjih pogajanjih zavarovati. Enako razumljivo je pa tudi, da podjetniki vztrajajo na »pridobljenih« pravicah — in tako gre sporazumevanje zelo težko od rok.

Atmosfera okrog Roosevelta postaja vedno bolj neprijetna. Cela vrsta časopisja, med njimi zlasti močniji Hearstov časopisni koncern so otvorili odkrit boj proti »Akcijski za narodno obnovo«, češ, da z njo ni bila mišljena socializacija industrije po zgledu sovjetskega načrtnega gospodarstva, ampak je narod izvolil Roosevelta, da mu vlada pravično in ga popelje v blagostanje. Listi opozarjajo voditelje »Narodne obnove«, da je kongres pristal nanjo le v tem smislu, da pristop k »uredbam« ne bo obližan ampak fakultativen. Sedaj pa »Akcijska« proglašuje bojkot nad vsemi podjetji, ki se nočejo pridružiti.

Jasno je, da vsi ti glasovi prihajajo iz vrst kapitala in so od njega tudi bogato plačani. Zato pa postaja boj Roosevelta vedno težji. Roosevelt je znan kot socialno čuteč mož. Na njegovi strani so simpatije delovnih stanov, ki pa nimajo na razpolago takšnih sredstev za ustvarjanje javnega mnenja, kakor kapital, ki se je zadnji čas pričel sovražno obnašati proti predsedniku. Je vprašanje, če se bo Roosevelt mogel uspešno ustavljati tako močnim ofenzivi, ki se pričena proti njegovemu obnovitvenemu načrtu.

★

Francosko-nemška pogajanja

London, 25. nov. e. Včerajšnji Simonov govor v poslanski zbornici, v katerem je naglašal potrebo direktnih francosko-nemških razgovorov, objavlja današnji listi v senzacionalni obliki. Njegovemu govoru se pripisuje velika važnost. »Morning Post« javlja, da je angleška vlada že storila energične korake za zboljšanje mednarodnega položaja. Angleška vlada je sklenila, da sporoči Franciji željo, naj se spusti v razgovore z Nemčijo. Nemčiji pa je svetovala, naj bo pametna. Istočasno je angleška vlada sporočila Italiji, da je želela, da bi se Italija vzdržala vsakega prenapetega postopka glede Zveze narodov in razorožitvene konference. List pravi na koncu, da med Francijo in Nemčijo že obstojajo pogoji za neposredni kontakt in da bo do tega prišlo, čim se v Parizu sestavi definitivna vlada.

Mandžuhua - cesarstvo

Tokio, 25. nov. k. Proglasitev sedanjega predsednika mandžurske republike Pu-Jia za mandžurskega cesarja je gotova stvar. Njegova proklamacija za cesarja se bo izvršila 1. marca, na obletnico proglasitve mandžurske republike.

Poljsko gospodarstvo

Varšava, 25. nov. b. Po izvoznih statistiki letniška blaga iz Poljske je leta izvozila v mesecu oktobru za 6,2 milijona zlotov tega blaga napram 5,4 milijone zlotov v prejšnjem mesecu in napram 5,9 milijonov v oktobru 1932. — Radi sporazuma, ki ga je svobodno mesto Gdansk sklenilo v septembru s Poljsko, se je znatno zvišal luški promet. Promet je v teku tega meseca dosegel 532.577 ton. To je obenem najvišja v letu 1933 zabeležena prometna številka.

Dunajska vremenska napoved: Večinoma oblačno, sem in tja malo snega, kasneje se bo najbrž oblačnost zmanjšala. Temperatura bo okoli ničle. Severovzhodni vetrovi.

Zagrebska vremenska napoved. — Pretežno oblačno z lokalno zjasnitvijo v zapadnih krajih. V splošnem bo vreme še nestalno in pričakovati je padavin.

Od nedelje do nedelje

Po domovini

Predsednik vlade dr. M. Sršič je v Narodni skupščini obljubil, da se bo naša država z vsemi silami upirala inflaciji, ker hoče ohraniti zdrav denar. Istočasno pa je napovedal sledeče zakone in uredbe za obnovo našega gospodarstva:

1. Zakon o zaščiti našega kmeta in o ureditvi kmetijskih dolgov (glej današnji uvodnik);
2. Zakon o spremembi davčnih predpisov (neposredni davki, dohodninski davki, davek na samce);
3. Zakon o taksah in trošarinah (takse na reklame, inzerate, za notarske pristojbine, pogodbe, trgovska potrdila, dijaske šolnine);
4. Zakon o spremembi državnih carin;
5. Uredba o izvedbi javnih del za pobijanje brezposelnosti (ustanovitev državnega in banovinskih fondov s pomočjo povišanih trošarin na bencin, cement, gradbeni les, na vino in na žganje, na kavo, opoko, olje in masti za mazanje...);
6. Zakon o denarnih zavodih (o likvidiranju denarnih zavodov, ki niso življenja zmožni);
7. Zakon o zadržništvu (ki bo preosnovl vse naše različne zadruge).

Muzijsko društvo v Ptuj je slavilo 40 letnico svojega delovanja.

10 letnico smrti pokojnega pisatelja Stritarja so slavili v Rogški Slatini.

Na Fali je poskušal samoumor posestnik Vauhnik iz Šmiklavža na Dravskem polju. Okrog roke si je ovil žico in jo vrgl obteženo s kamnom čez električni vod. Na pomoč mu je prišel posestnik Verdnik, ki ga je tok usmrtil. Vauhnik se bori s smrtjo.

Advokat dr. Pinter je po nesreči ustrelil na fanta Nesmenyja v Murski Soboti, ko je slednji v temi prišel v hišo, da pomaga preganjati nočne tatove.

Za 800.000 Din sednih taks so plačali Slovenci v mesecu oktobru.

Truplo dekleta so našli na Krškem polju. Ponrešenka je neka Rusinja. Orožništvo preiskuje tajinstveni primer.

Uboj pri Pečbrezjah je imel težke posledice. Napadeni posestnik Josip Avenik je podlegel ranam, napadalec Ivan Erz in pa je romal v zapor.

Neznani repar je pri belem dnevu oropal dva delavca, ki sta se vračala iz Francije, ter jima vzel 35.000 Din premoženja.

Enotni bolni bi blagajna za namesčence nameravajo ustaleviti in sicer s sedežem v Belgradu.

V Savi je utonil Anton Zogvic z Jesenic, oče petih otrok, ko je pri Javorniku hotel iti po brvi in je izgubil ravnotežje.

1.000.000 kg sadja je pojedla Ljubljana v septembru in oktobru.

Dr. Zupan je za KA ljubljanske škofije napisal knjižico »Sentire cum Ecclesia« (Kako čutiti s Cerkvijo).

Dr. Jakob Aleksič je napisal zanimivo knjigo o »Stanovski državi v luči načel okrožnice Quadragiesimo anno«.

Janez Vogrin, bivši župnik pri Sv. Barbari v Haložah, je umrl.

Pritožbe naše industrije

Občni zbor Centrale industrijskih ustanov v Belgradu

Belgrad, 24. nov. m. Snuči so bile tukaj volitve nove uprave Centrale industrijskih ustanov kraljevine Jugoslavije. Za predsednika je bil izvoljen zagrebški industrijalec Vladimir Arko, za drugega podpredsednika pa dr. Fran Windischer iz Ljubljane. Danes dopolne pa je bil XVII. redni občni zbor Centrale industrijskih korporacij, katerega so se udeležili zastopniki naše industrije iz vse države.

Občni zbor je otvoril in mu predsedoval predsednik Centrale industrijskih ustanov Vladimir Arko, ki je imel krajši govor, v katerem je naglašal težko stanje, v katerem se nahaja naša industrija, ki je radi znižanja kupne moči našega naroda in poleg težko pri našem izvozu prepuščena v pogledu kreditov popolnoma svoji usodi in svojim šibkim močem, ker privatni denarni zavodi skoro ne prihajajo-nič več v poštev, krediti javnih denarnih ustanov pa so znižani in se še bolj znižujejo. Vladimir Arko je poudarjal nadalje, da je vse naše gospodarstvo tesno povezano med seboj ter radi tega ni mogoče iz tega kompleksa izločiti samo eno panogo našega gospodarstva in samo tej prisrskoiti na pomoč. Nadalje je govoril o velikih dajatah, s katerimi je obremenjena naša mlada industrija.

Za njim je govoril v imenu konzularnega oddelka zunanega ministrstva Sibe Miličič, ki je v

Učbeniki za zgodovino

Belgrad, 25. nov. m. Tukajšnje Zgodovinsko društvo je imelo snuči svoj redni občni zbor, na katerem je govorilo več zgodovinarjev, med njimi tudi predsednik Zgodovinskega društva Popović, ki je sprožil vprašanje, naj bi Zgodovinsko društvo storilo potrebne korake za sestavo nove učne knjige za zgodovino v naših šolah, ki bi odgovarjala današnjim razmeram. V sedanjih učnih knjigi se obravnava vse preveč splošna zgodovina in vse premalo narodna zgodovina. Današnji učni načrt za zgodovino je po izjavah drugega govornika Lazarevića nemogoč in po njem ni mogoče napredovati in tudi ne sestavljati novih učnih knjig. Zato bi prosvetno ministrstvo najbolje storilo, če bi razpisalo samo obseg učne knjige, izdelavo knjige pa naj bi prepustilo pisatelju. S tem bi se omogočilo tekmovalno in bi na ta način prišlo do resne in dobre učne knjige. Na občenem zboru je padla nadalje tudi zahteva, da naj bi se število učnih ur za zgodovino v naših srednjih šolah povečalo.

Utrinki

BESEDE IN DEJANJE.

Na zborovanju katoliškega učiteljskega društva za Predarboke je imel (11. novembra t. l.) pomembnejši govor tudi škof dr. Waiiz. Povedal je med drugim to-le: »Odkod, da naj se aretica monarhski kardinal dr. Faulhaber, je bil že podpisal. Ako bi se ne bil peljal general Epp e Berlin, kjer je zapretil z odstopom, bi se bila brez dvoma aretacija cerkvenega kneza izvršila... Dejstvo je, da je bilo 140 bavarskih duhovnikov odpeljanih v varstvene zapore in da so v Palatinatu (Pfalz) katol. duhovnikom obesili sramotilne lepake na hrbel in prsa ter jih gnali po ulicah mest... Nacionalni socialisti se radi sklicujejo nasproti katolišanom, češ, da je papež priznal nat. socializem. To pa ni res. List »Osservatore Romano« je ugo-

Po tujini

Bolgarski časnikarji so obiskali Jugoslavijo v znak zblizbanja med obema državama.

Združene države Amerike, so priznale Sovjetsko Rusijo. Pogajanja za sklenitev prijateljske pogodbe trajajo dalje.

V Španiji so pri nedeljskih volitvah zmagale združene katoliške stranke. Od 240 izvoljenih poslancev so dobile 123 sedežev. Ožje volitve bodo prihodnje nedeljo in sicer za 233 sedežev.

Zblizbanje med Nemčijo in Poljsko napreduje in govoriijo celo že o možnosti pakta o nenapadanjju med obema državama.

Mirosljubnost Nemčije je zatrljeval Hitler v razgovoru s francoskim dopisnikom »Matina«.

Oboroževanje Nemčije pa dokazujejo tajna navodila, ki jih je razposlala nemška vlada svojim inozemskim agentom in ki jih je odkril francoski list »Petit Parisien«.

Kulturni boj grozi v Nemčiji, kjer zastopniki vlade zopet napadajo katoliške šole in hujskajo novo versko društvo »nemških kristjanov« v odprt boj proti protestantski cerkvi.

Zvezo narodov in razorožitveno konferenco, ki ju hočejo razbiti Nemčija, Italija in tudi Anglija, z vsemi silami rešujejo. Zaenkrat se je polom posrečil. Razorožitvena konferenca je preložena, pogajanja med državami pa trajajo dalje.

Roosevelta zapuščajo njegovi ožji sotrudniki. Največjo pozornost je vzbudila ostavka denarnega svetovaleca Spraguea, ki je bil idejni začetnik Rooseveltovega boja, a ki je sedaj »razočaran zapustil potapljačo se ladjo«, ko je videl, da predsednik drvi v katastrofo.

Francoska levčarska vlada je zopet enkrat demisionirala. V Franciji pričakujejo močne vlade, ki bo kos notranjim težkočam in zunanjim nevarnostim. Take vlade na levi ni. Počakajmo!

Slovaki bodo menda vstopili v češkoslovaško vlado, vsaj tako bi želel predsednik Malypetr, ki je povabil k sebi vojojo Slovakov prelata Hlinko.

Dr. Rintelen, bivši deželni glavar Štajerske, je prišel iz Rima na Dunaj, da se posvetuje o morebitnih spremembah v avstrijskem režimu in sicer v smislu obnovitve prijateljskih odnosov s Hitlerjevo Nemčijo, pod pogojem seveda, da ostane neodvisnost Avstrije nedotaknjena.

Največje letalo Sovjetske Rusije »K 7« se je pri Harkovu zrušilo na tla in pokopalo pod seboj 14 žrtev.

Nova država se je odtrgala od kitajske republike. Bivša provinca Fukiens se je namreč proglašila za neodvisno državo. Zmede postajajo vedno večje na Daljnem vzhodu.

ELIX izdrživa sijalica

svojem govoru izjavil, da je konzularni oddelk našega zunanega ministrstva v vsakem pogledu na razpolago naši industriji za njen razvoj in napredek. Naglašal je tudi, da bi bilo v tem pogledu potrebno še tesnejše sodelovanje. Izjavil je, da zunanje ministrstvo posveča temu oddelku vso svojo pozornost, da se naši industriji preskrbijo novi trgi in dohodki.

Daljši referat je podal o svetovni gospodarski konferenci v Londonu glavni tajnik Centrale industrijskih korporacij Djoka Curčin. O težkočah, v katere je zašla naša mlada industrija, je govoril tajnik Centrale industrijskih korporacij dr. Gregorič, ki je navzočim delegatom orisal vse težave, s katerimi se ima boriti naša industrija. G. Blašković je govoril o samoupravnih finančah, za njim pa je imel daljši govor delegat industr. iz Slovenije ing. Suklje, ki je govoril o železniških tarifah za les, ki se izvažajo, in o potrebi ustanovitve posebne organizacije, ki naj ima nalogo, da uredi produkcijo lesa in izvoz istega. V svojem daljšem referatu je nazorno orisal slabo stanje našega delavca v nekaterih industrijah, kjer n. pr. prejemajo delavci za deseturno delo po enega kovanca. Za njim je govorilo še več navzočih predstavnikov industrije, ki so v svojih govorih naglašali težak položaj naše industrije.

Roparski umor

Videm pri Krškem, 25. novembra.

Doznala se je grozna vest, da leži Marija Juvanič, vdova, v svojem stanovanju mrtva, zaklana v sence. Gre za roparski umor. (Uredništvo brzojavne vesti ni moglo kontrolirati in zanjo ne odgovarja. Podrobnosti še niso znane.)

Osebnosti

Belgrad, 25. nov. m. Napredovala sta: v 3. pol. skupino 2. stopnje Nenad Maroli, ravnatelj učiteljskega v Ljubljani; za ravnatelja nepopolne gimnazije v Murski Soboti v 4. pol. skupini 2. stopnje pa Mitko Ravter, profesor realne gimnazije istotam. Premeščena sta: Pavla Miklavec, meščanskošolska učiteljica v Šostanju, za vršiteljico dolžnosti upraviteljske ženske meščanske šole v Celju, in Marija Radoviček-Petrič, učiteljica v Braslovcah, za učiteljico v Celju.

toč, da se. oče s tem, ko je sklenil z Nemčijo konkordat, nikakor ni hotel nacionalno-socialistnega sistema odobriti, marveč se je odločil za to pogodbo le zaradi tega, da prepreči večje zlo... V Monarhskem smnenja, da je nacionalni socializem le znak, da je ogenj protestantstva še enkrat zaplapolal. V Severni Nemčiji so merodajne osebnosti izjavile: »K Konkordat smo sklenili; izšli so pa bomo, kolikor bo nam prav...« Pri sprejemu romarijev iz Nemčije, ki so imeli s seboj preporno s Hitlerjevim ključastim križem, je svetli oče napravil tudi tole ostro opazko: »V Nemčiji čim dalje bolj prodirajo poganski nazori in se krščanski križ izpodirja z nekim drugim.« — Skof Waitz je v svojem govoru še prisrčil: »Ali morejo Avstrijci žetati, da bi se tudi pri nas tako godilo?«

(W. Sonnenlagel.)

150.000 tuincev v Sloveniji

Plačali so
736.597 nočnin

Ljubljana, 25. novembra.

Ko je tujska sezona še trajala, smo napovedovali, da bo letos ena največjih, kar jih je kdaj Slovenija imela. Po številu tuincev, ki so jih imela naša letovišča, je bila letošnja sezona tudi res največja, sezone v prejšnjih letih konjunktura so bile za Slovenijo bolj uspešne, ker so tuji pustili pri nas pač več denarja, čeprav jih je bilo manj, toda za leto, ko je bila gospodarska kriza na višku, moremo biti z letošnjo sezono popolnoma zadovoljni. Več je vzrokov, zakaj je bila letošnja sezona kljub slabim prognozam tako uspešna. — Prvič so bile cene v naših letoviških in zdraviliških zelo zmerne in je kazalo gostom z juga, tako Hrvatoma, Srbom in drugim, da morejo prebiti čas svojih počitnic prav poceni v Sloveniji, kjer jih je bivanje veljalo v mnogih primerih celo manj, kakor pa v domačem kraju samem. Drugič je k ugodni sezoni mnogo pripomogla razlika med posameznimi valutami, ki je privabila mnogo Avstrijcev in Čehoslovakov ter drugih državljanov k nam, na drugi strani pa so prav ta razlika ter različne ovire pri izvozu naših deviz v inozemstvo branile našim državljanom odhajati na počitnice v inozemstvo ter so zato rajši prišli v Slovenijo, dalje so politični dogodki v Avstriji in Nemčiji privabili mnogo tuincev, posebno židov, pa tudi Čehoslovakov k nam, kjer so mogli pač imeti popoln mir. Še razni drugi vzroki so za uspešno tujsko sezono, zlasti ne smemo pozabiti sistematične tujsko-prometne propagande ter razvoja domače tujsko-prometne obrti ter tujsko-prometnih razmer pri nas. Zato zasluži Zveza za tujski promet, ki vodi delo za naš promet, popolno priznanje.

V Sloveniji so zabeležili tujsko-prometni kraji v času od 1. januarja do 30. septembra t. l. 110.557 tuincev, ki so prišli na počitnice ter 39.775 tuincev, ki so prišli poslovno. Skupno so tuji plačali v tujsko-prometnih krajih 736.597 nočnin. Če računamo, da je vsak tujec pustil v Sloveniji vsaj tristo dinarjev, kar je pač malo računano, potem moremo reči, da je Slovenija imela od tujskega prometa najmanj 50 milijonov dinarjev dohodkov, kar je zelo lep znesek in pride zelo prav k plačilni bilanci Slovenije in k narodnemu dohodku.

Tujsko-prometni kraji v Sloveniji so: Begunje, Bled, Boh. Bistrica, Braslovče, Brezje, Breznica, Brežice, Celje, Cerkljica, Čateške toplice, Crna, Do-

brna, Dol. Logatec, Dom na Krvavcu, Dovje-Mojstrana, Fram, Golnik, Gorje, Gornja Radgona, Gornji Grad, Jesenice, Jezersko, Kamna gorica, Kamnik, Kočevje, Koka, Konjice, Kostanjevica, Kozje, Kranj, Kranjska gora, Krško, Laško, Lesce, Litija, Logarska dolina, Ljubljana, Ljubno, Luče, Ljutomer, Maribor, Medija-Izlake, Mežica, Mokronog, Mozirje, Mrzli studenec, Novo mesto, Planina pri Sevnici, Podkoren, Poljče, Polzela, Predvor, Predtrg, Prevalje, Ptuj, Radovljica, Rajhenburg, Rateče, Ribnica na Pohorju, Rimske Toplice, Rogatec, Rogaška Slatina, Ruše, Selo, Sevnica, Slatina-Radenci, Slov. Bistrica, Slovenjgradec, Srednja vas, Solčava, Sv. Križ-Planina, Sv. Ana, Sv. Jurij pod Kumom, Sv. Lenart v Slov. Gorici, Sv. Lovrenc na Pohorju, Skofja Loka, Šmarješke Toplice, Šmartno na Paki, Šmarje pri Jelšah, Sočanje, Toplice, Topolšica, Trebnje, Trzin, Velenje, Višnja gora, Vitanje, Vuhred, Vuzenica, Ukanc, Zalec.

Najbolj obiskani kraji so bili: Bled s 16.640 tuji in 157.210 nočninami (med tuji jih je bilo 6548 iz Jugoslavije, iz Avstrije 3002, 3580 iz Češkoslovaške in 1258 iz Nemčije), Boh. Bistrica s 1555 tuji in z 8598 nočninami, Celje z 12.438 tuji, Dobrna z 2534 tuji in 31.034 nočninami, Dovje-Mojstrana z 2269 tuji in 9008 nočninami, Jezersko s 1153 tuji in 11.792 nočninami, Kranjska gora s 3453 tuji in 36.495 nočninami, Ljubljana s 64.227 tuji in 235.179 nočninami, Maribor z 11.727 tuji in 14.757 nočninami, Mežica s 1125 tuji in 1847 nočninami, Novo mesto z 2717 tuji in 3849 nočninami, Ptuj s 1686 tuji in 6220 nočninami, Rateče-Planica z 2002 tuji in 13.519 nočninami, Rogaška Slatina s 5278 tuji in 74.063 nočninami.

Po državljanstvu so bili med tuji: iz Jugoslavije 81.678, iz Avstrije 10.066, iz Belgije 57, iz Bolgarije 91, iz Češkoslovaške 10.245, iz Anglije 286, iz Francije 357, iz Grčije 189, iz Holandske 98, iz Italije 1727, iz Madjarske 1508, iz Nemčije 2559, iz Skandinavskih dežel 138, iz Švice 253, iz Poljske 296, iz Romunije 197, iz drugih evropskih držav 431, iz Amerike 255, iz drugih kontinentov 67.

V naša letovišča torej še vedno ne moremo privabiti gostov iz zapadne Evrope in tudi ne iz Poljske in Romunije. Zlasti zadnji dve državi bomo morali zainteresirati bolj za naše kraje, posebno ker se zna danes ali jutri pripetiti, da obisk n. pr. iz Avstrije popolnoma izostane.

Spomenik francoskemu pesniku de Lamartinu

Danes bodo odkrili v Karađorđevem parku v Beogradu spomenik slovitemu francoskemu pesniku de Lamartinu. Ta mož je pred sto leti prepotoval Balkan in potem napisal mnogo brano knjigo »Potovanje po Balkanu«, kjer se je z lepimi vrsticami ustalil tudi ob tedanji srbski kneževini in njenih prebivalcih ter orisal krajine in značaj takratnih srbskih junakov s toliko simpatijo, da se je sedaj, ob stoletnici tega potovanja srbski narod oddolžil, da se oddolži svojemu francoskemu prijatelju z lepim spomenikom. Po tej knjigi so namreč zapadni narodi spoznali pravo lice balkanskih narodov in njihovo nadštiriistoletno suženjstvo pod turškim jarmom.

Spomenik je izoblikoval slovenski umetnik Dolinar, daroval ga je pa kralj Aleksander v spomin možu, ki je srbski narod pošteno in pošteno predstavil tedanjemu kulturnemu svetu.

Zimske suknje

raglane, obleke, smokinge in večerne obleke za gospode v neprekosljivih kvalitetah najceneje pri

DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA

Šofer padel pod avto

Središče ob Dravi, 24. nov.

Neki zagrebški avtopodjetnik, ki prevažal latino iz Radencev, je priložil te dni k tej nedolžni pijači tudi nekaj pristnega »ljutomerčana«, tako, da je bil težki škodov tovarni avtomobil do vrha naložen. »Naložile pa si ga je tudi šofer, in sicer tako, da ni več obvladal krmila, katerega je zato vzel v svoje roke lastnik avtomobila sam, medtem ko je šofer dremaal na sedežu zraven njega. Ko je privozil avto v Središče na trg, so se naenkrat odprla vrata in v trenutku je bil šofer pod avtomobilom. K sreči je bil gospodar, toliko duhaprisoten, da je avto takoj zavril, in so kolesa nesrečnega šoferja le valjala pred sabo kakih 10 metrov daleč. Na vso srečo je odnesel šofer le lažje poškodbe.

Drugi dan zjutraj je privozil drugi avto istega gospodarja iz Zagreba, ki je bil takisto namenjen v Radence. Komaj dobrih 50 m od kraja, kjer se je prejšnji dan zgodila nesreča šoferja, se je izogibal nekemu vozniku ter pri tem zavozil na kup »gramosa«. Avto je bil v trenutku v občestnem jarku. Precej truda je stalo, in dva para konj je moralo napeti svoje sile,

70letnica vzornega vinogradnika in sadjarja

Bizeljsko, 25. novembra.

Danes obhaja v krogu svoje družine 70-letnico naš, po širni domovini dobro znani g. Josip Janežič starejši, čigar ime je v tesni zvezi z napredkom naše mile bizeljske kotline. Od svojih mladih let se je jubilat udeležoval pri izboljševanju bizeljskih vinogradov in da uživa naša kapljica tako dober sloves, je v veliki meri njegova zasluga. S posebno vneto se je pa poseval tudi sadjarstvu in se imamo za hvaliti za ves napredek v tej važni gospodarski panogi v prvi vrsti njemu. In tudi sedaj, ko je že odložil breme gospodarskih skrbi, še ne miruje, v delu je živ in užival in tako mu izpolnjuje delo tudi njegovo jesen.

Vedno smo ga našli tudi v prvih vrstah naših javnih gospodarskih ustanov in še danes zavzema razne važne javne funkcije ter je njegovo vsestransko udeleževanje našlo tudi priznanje na najvišjem mestu; bil je odlikovan od Nj. Vel. kralja z redom Sv. Save in Jugoslovanske krone.

Jubilantu želimo, da bi užival v sedanjih svežosti še mnoga leta v sreči in zadovoljstvu v krogu svoje ljubljene družine.

Lovec srečal divjega merjasca

pa ga ni poznal

Kamnik, 25. nov.

Tole ni nikaka lovška potegavščina ali zgodba, ampak prav resničen dogodek, ki se je pripetil v četrtek kamniškimi lovci in za katerega so verodostojne priče vsak čas na razpolago. V četrtek so torej kamniški lovci pohiteli na lov z gozdove nad Zakalom, ki leži kako poldrugo uro od Stahovice proti Krvavcu. Ko so se lovci razvrstili precej visoko pod planinami na stožiča, so gonjači napodili proti njim cele trope zajcev in srnjadi. Naenkrat pa zadoni visoko gori s hriba močan glas: »Pozor, divji merjasec!« Dva lovca, ki sta stala okrog 200 metrov narazen spodaj v dolini, sta zaslišala klic in sta se akoj pripravila, da dostojno sprejmeta redko divjačino.

Toda merjasec, lep eksemplar, katerega so cenili najmanj na 130 kg, je bil že izvežban v begu pred nevarnostjo. Dv leti že rogovili po poljih pod Kamniškimi planinami in dela škodo posestnikom. Pokončal je že mnogo ko-

ruze, krompirja, zadnje čase pa je gospodaril med repo in korenjem. Čeprav so ga ekrbno stražili in čakali nanj v nešteti zasledah, jim je vedno previdno ušel in se za nekaj časa preselil na drugo stran. Kakor hitro pa sta tuji tam zavohal nevarnost, so ga prihodnje dni že zasledili kje drugje.

Nič čudnega ni, da se je tako previdno med grmovji in jarki izmuznil pred obema lovčema. Ubral jo je po gošči, lovca pa sta po nekaj minutah čakanja stopila naprej. Na ovinku sta srečala starejšega loveškega druga in sta ga vprašala, če je kje videl divjega merjasca. Lovec je začudeno vprašal: »Kaj je bil res divji?« Tamle sem ga videl, 20 korakov je bil od mene. Joj, kdo bi si pa mislil, da je to divji prešič!

No in tako je merjasec zopet odnesel zdravo kožo, vendar pa to pot ne po svoji zaslugi. Naši lovci pa sedaj komaj čakajo, da se zopet srečajo z divjim merjascem. Zakleli so se, da mu v prihodnje nihče več ne prizanesi.

Strašna smrt dveh otrok v dimu

V Osjeku se je v petek dopoldne odigral pretresljiv dogodek. Voznik Pero Cvijanović, ki stanuje z ženo in dvema malima otrokoma na periferiji Osjeka, je zjutraj odšel v mesto za službo, žena pa je odšla na trg. Preden je Pero odšel, je naložil peč, da otroka ne bi zeblo. Nato je zaklenil vrata in zaprl okna. Tako sta otroka, štiri-letni Nikolaj in triletna Julka sama ostala doma.

Kmalu zatem je sosed Mato Nejašnjik začel obupno klicanje otrok. Pogledal je skozi okno v sobo, ki je bila polna gostega dima. Ker so bila

vrata zaklenjena, jih je razbil s sekuro. Soba je bila tako zadimljena, da ni videl korak predse. Odprl je okna in ko se je dim razpodel, je opazil na tleh oba otroka mrtva.

Na lice mesta je bila takoj poslana komisija, ki je ugotovila, da je padla iz peči, ki ni bila dobro zaprta, žerjavica, od katere se je vnela bližnja postelja. Otroka sta se zadušila v dimu. Oče in mati sta si iz obupa pullila lasa, ko sta videla svoja mrtva otroka. Z njima sočustvuje ves Osjek.

CREMA DE JABÓN PARA AFEITAR

LA TOJA

Unica en el Mundo

S.A. LA TOJA

PONTEVEDRA

Krema za britje

„LA TOJA“

Edinstvena na svetu!

Zato, ker je narejena iz najzlahtnejših surovin po na-
veštih izkusnih znanstvenikov ob dodatku učinkovitih
snovi iz termalnih vre cev
otoka La Toja v Španiji. ~

Cena tubi Din 20.—

Generalno zastopstvo za
Jugoslavijo:

„CHEMOTECNA“ d. o. o.

Ljubljana, Mestni trg št. 10

Jubilej zvestega dela

Kamnik, 24. nov.

Redki so danes posli, ki bi dolgo vzdržali pri enen gospodarju. Komaj vstopi v eno službo, se že razgleduje po drugi, vedno nezadovoljen in išče izpremembe. Lep zgled podelske zvestobe in stanovitnosti pa nam nudi Weiblova Lenčka v Kamniku, ki že 45 let služi pri isti hiši.

Točno pred 45 leti je 16 letna Helena Sitarjeva iz Tunjice pri Kamniku nastopila službo kot služkinja pri mizararskem mojstru Francu Molki na Suti. Mlada Helena je bila izredno pridna, delavna in vestna, da so jo imeli vsi radi. Po smrti gospodarja je zvesto stala ob strani njegovi vdovi in ko se je ta vnovič poročila s sedanjim gospodarjem, mizararskim mojstrom g. Julijem Weiblom, je Helena Sitarjeva še naprej ostala pri hiši, kateri je bila v veliko podporo. Po prezgodnji smrti gospodarja, je njena skrbna roka vodila obširno gospodinjstvo. Vedno zaposleno okrog otrok, na vrtu, v kuhinji, kjer je kuhala včasih za 14 ljudi, so jo imeli vsi radi, kakor bi bila najdražji rodbinski član. Še danes vodi Helena Sitarjeva, katero pač vse mesto pozna le kot Weiblovo Lenčko, vse gospodinjstvo in z isto neumorno delavnostjo skrbi za red v hiši. Weiblova Lenčka, ki je lani dopolnila 60 let, je še izredno čila in zdrava. Delavni in vzorni krščanski ženi želimo, da bi jo Bog ohranil v zdravju in zadovoljstvu še dolgo vrsto let!

Toplo zahvalo

izrekam gosp. dr. Volbank Josipu v Kranjski gori za trudoljubivo in uspešno zdravljenje moje vsled nedača ranjene glave. Marija Kramar, Podkoren 63.

Persil

Ravno občutljive obleke iz volne, svile in umetne
svile, kakor tudi pestrobarna oblačila zahtevajo
še prav posebno nego. Persil, ki se raztopi v hladni
vodi, opere vsa oblačila na lahek način, ter
jim poda zopet prvoten sijaj. Le poizkusite enkrat
Persil, ter pazite tudi na navodilo o uporabi.

Persil tudi za fine tkanine.

Persil se prodaja samo v zaprtih zavitkih.

Lovec srečal divjega merjasca pa ga ni poznal

ruze, krompirja, zadnje čase pa je gospodaril med repo in korenjem. Čeprav so ga ekrbno stražili in čakali nanj v nešteti zasledah, jim je vedno previdno ušel in se za nekaj časa preselil na drugo stran. Kakor hitro pa sta tuji tam zavohal nevarnost, so ga prihodnje dni že zasledili kje drugje.

Nič čudnega ni, da se je tako previdno med grmovji in jarki izmuznil pred obema lovčema. Ubral jo je po gošči, lovca pa sta po nekaj minutah čakanja stopila naprej. Na ovinku sta srečala starejšega loveškega druga in sta ga vprašala, če je kje videl divjega merjasca. Lovec je začudeno vprašal: »Kaj je bil res divji?« Tamle sem ga videl, 20 korakov je bil od mene. Joj, kdo bi si pa mislil, da je to divji prešič!

No in tako je merjasec zopet odnesel zdravo kožo, vendar pa to pot ne po svoji zaslugi. Naši lovci pa sedaj komaj čakajo, da se zopet srečajo z divjim merjascem. Zakleli so se, da mu v prihodnje nihče več ne prizanesi.

Strašna smrt dveh otrok v dimu

V Osjeku se je v petek dopoldne odigral pretresljiv dogodek. Voznik Pero Cvijanović, ki stanuje z ženo in dvema malima otrokoma na periferiji Osjeka, je zjutraj odšel v mesto za službo, žena pa je odšla na trg. Preden je Pero odšel, je naložil peč, da otroka ne bi zeblo. Nato je zaklenil vrata in zaprl okna. Tako sta otroka, štiri-letni Nikolaj in triletna Julka sama ostala doma.

Kmalu zatem je sosed Mato Nejašnjik začel obupno klicanje otrok. Pogledal je skozi okno v sobo, ki je bila polna gostega dima. Ker so bila

Spomenik v vojni padlim v Trebnjem, ki ga bodo danes slovesno odkrili in blagoslovili.

Dražba parne pekarne v Lescah

4. decembra 1933 ob 10 pri sodnji v Radovljici. Obrat moderen, lega lepa, poleg kolodvora. — Ponudek 332.000.— Din, varščina 50.000.— Din. Pojasnila: sodišče in dr. Goljar, odvetnik, Ljubljana, Gospodstva.

Osemletni Al Capone

Iz Velikega Bečkereka poročajo: Šef kriminalne policije Radojčič je te dni okrog 11 ponoči opazil v bližini mestnega kina kakih 8 let starega dečka, ki se mu je zazdel sumljiv. Ko se mu je približal, se je dečko spustil v beg, vendar ga je Radojčič kmalu dohitel in ga pobara, kaj išče ob tako pozni uri na ulici. Dečko mu je nato začel pripovedovati, da je vodja mladinske lopovske tolpe, ki ima 13 članov, starih 7 do 15 let. On je med njimi najdrzejši in najbolj vešč, zato ga tolpa naziva Al Capone. Dečko je nadalje pripovedoval, da so pred dnevi ukradli v neki hiši torbico s 550 Din gotovine. Dečko je del ukradenega denarja dal svoji materi, ostalo pa je delil s svojo tolpo. Radojčič je dečka takoj odvedel na policijo, kjer je mali povedal vse člane svoje tolpe, ki so jih takoj polovili.

Ljubljanske vesti:

Davščina na vozila

Mestna občina prejema del svojih dohodkov tudi iz davčin na razna vozila. V novejšem času so zlasti važni dohodki iz davčin na motorna vozila.

Vsa zadnja leta so bila vozila na konjsko vprego enotno obdavčena ter se od leta 1924 dalje ni prav nič spremenila. Na breke, gige in podobne majhne kočije je znašala mestna davščina 150 Din letno, na enovprežne kočije 250 Din, na dvovprežne kočije 500 Din.

V letih 1925 do 1928 je znašala davščina za osebne avtomobile do 30 konjskih sil 1500 Din

letno, nad 30 konjskih sil pa 2500 Din letno. Za tovorne avtomobile je v teh letih znašala davščina do 3 ton nosilne zmoglosti 1000 Din, nad tri tone nosilnih zmoglosti pa 1500 Din.

Leta 1929 je bilo treba plačati za vsak osebni avto za vsake 50 kg čiste teže 70 Din davščine, za tovorne avtomobile z zračnimi pnevmatikami za vsake 50 kg čiste teže 32,50 Din, s polzračnimi pnevmatikami 45 Din, s polno gumo 70 Din. Za priklopne vozove in traktorje z zračnimi pnevmatikami 10 Din, s polzračnimi pnevmatikami 15 Din, s polno gumo 20 Din letno za vsake 50 kg čiste teže. Za motorna kolesa je bilo treba plačati za vsake 10 kg čiste teže leta 1929 15 Din letno.

Od leta 1930 dalje so se te davščine nekoliko povečale. Za osebne avtomobile je treba plačati za vsake 50 kg čiste teže 82,50 Din letne davščine, za tovorne avtomobile z zračnimi pnevmatikami 45 Din, s polzračnimi 57,50 Din, s polno gumo 82,50 Din. Za priklopne vozove in traktorje z zračnimi pnevmatikami 22,50 Din, s polzračnimi 27,50 Din in s polno gumo 32,50 Din. Za vse za vsake 50 kg čiste teže. Za motorna kolesa je treba od leta 1930 dalje plačati za vsake 10 kg čiste teže 20 Din davka. Motorna vozila, za katera se plača davek na vozila, so oproščena plačevanja trošarine, to je uvoznine.

Leta 1932 je bila uvedena davščina na avtobuse in sicer za vsako vožnjo, ki jo določa vojni red, 7 Din, za vožnje izven voznega reda 8 Din. Avtobusna podjetja, ki ne prijavijo voznega reda, plačajo za vsak uvoz v mestni pomeni 10 Din. Od leta 1932 plačajo avtobusniki za vsak uvoz v mestni pomeni po 10 Din uvoznine.

terpentinovo milo in drugi izdelki

Celjske milarne so prvovrstni. Zato jih naše gospodinje rade

Cerkveni koncert pri frančiškanih

Za zaključek koncerta bodo zbori odpeli Tomčevo Slovensko mašo, ki ji je besede priredil po stalnih molitvah svete maše znani pisatelj župnik Janez Pucelj. Delo obsega 7 delov in ga završi blagoslov — fuga, ki naj tvori obenem evharistično pesem k naslednjemu blagoslovu z Najsvetejšim. Posamezni odstavki so tako pestri in vsak za se zaokrožena enota, vendar podrejen celoti tako, da smemo z vsemi kritiki soglašati, da je ta maša ena najlepših glasilnih tvorb zadnjega časa. Kako iskren je poziv baritona v darovanju: »Molite bratje!« kako nebesko zveni Povzdigovanje! In zopet se ne moreš ustavljati neizmerni milini baritona: (Kristus) »Odkrij srce mi, dragi brat!«, da stopim v tvoje duše hram! Ni čuda, da so se tega dela pevci tako oprijeli z vso dušo in z vsem srcem in ga tudi zapojejo tako z zanosom, kot malokatero stvar. Koncert, ki so ga z istim sporedom odpeli zbori pri sv. Petru, tvori lepo zaokroženo celoto, ki je v izvajanju dosegla izreden uspeh.

Naš mladi skladatelj prof. Tome je poleg tega tudi virtuoz na orglah. Ob vsaki cerkveni dobi bo zaigral primerno koncertu skladbe na orglah. Za začetek krasno Duganovo fugo, predpostavno dobo Bachov preludij v f-molu, pred svojo mašo pa Regerjev: Gloria in excelsis Deo.

Vabimo k temu izrednemu koncertu, pri katerem bodo sodelovali zbori iz Dev. Mar. v Polju, Dol. Ihan (zbor ognjegašev), Ljubljana služkinje, Sostro, St. Vid, Smarno pod Smarno goro in Vič.

Vstopnice se dobijo danes pri vstopu v franč. cerkev programi z besedilom tudi tam.

I. MAČEK - LJUBLJANA

Aleksandrova cesta šte. 12
NAJVEČJA IZBIRA SUKNE, POVRŠNIKOV in oblek za gospode in deco.

Proslava 1. decembra. Akcijski odbor Bojnih organizacij prosi zastopnike vabljenih organizacij in društev, da se blagovoliijo udeležiti radi podrobnega dogovora o manifestaciji širšega sestanka, ki bo v ponedeljek, 27. t. m. ob 8 zvečer v sejni dvorani mestnega magistrata. Prav tako prosimo, da se te seje udeležijo tudi delegati tistih društev in organizacij, ki jih akcijski odbor slučajno ne bi bil povabil radi pomanjkljivosti po latkov, kajti želimo, da se te manifestacije udeležijo vse korporacije brez izjeme.

Sv. maša zadušnica za pok. Gregorja Novaka, člana Križanske moške in mladeniške kongregacije bo v Križankah v torek, 28. novembra ob šestih zjutraj. Sobotno-kongregantiši vljudno vabljeni!

Pecivo čajno, krasne bonbonjere, velike, male, kakor kdo izbere, poceni za Miklavža jih dobite! Kje? — K Peliconu brž hitite!

Bogoslovna akademija v Ljubljani naznanja vsem gg. članom, da bo imela svoj občni zbor za 1953 v torek, 28. novembra ob 16 v posvetovalnici Jugoslovanske tiskarne. — Predsednik.

Prvi Slogin večer komorne glasbe bo jutri ob 20 v dvorani Kina Dvora. Izvajala se bosta dva velika tria in sicer Chopinov g-mol trio in Goldmarkov trio v e-molu. Obe skladbi, ki predstavljata pravi komorni slog, sta polni glasbenih napevov, prepojenih s posebno lepoto, ki zapuša vsakomur globok vtis. Spored izvaja naš priznani ljubljanski komorni trio, to so gg. Müller — čelo, Trost — gosli, Svetel — klavir. Opozorjamo glasbo ljubitelje, posebno našo učeno se mladino na to najplemenitejšo glasbeno umetnost — na komorno glasbo ter ji prav toplo priporočamo obisk. Vstopnice od 2—10 Din se dobe v predprodaji v Matični knjigarni in v trafiki Pucelj na Miklošičevi cesti — palača Pokojniškega zavoda.

Tragedija naroda je izseljenstvo iz veliko vzrokov. Igra »Za sredo v nesrečo« polkaže nazorno enega. Zajokalo vam bo srce, ko ga boste videli vprizorjenega prihodnjo nedeljo, 3. decembra na izseljeniško nedeljo ob 8 zvečer v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani v proslavo te nedelje. Napolnimo dvorano do zadnjega kotlika!

Vojaške knjižice. Kdor izmed v Ljubljano pristojnih vojaških obveznikov še ni dobil vojaške knjižice (vojaške isprave), naj se čimprej zglozi v mestnem vojaškem uradu, Ambrožev trg 7-1. S seboj naj prinese dokaz o svojem vojaškem službovanju. Opozorjamo, da mora imeti vsak vojaški obveznik vojaško knjižico, v kateri mora biti uradno potrjena tudi zglastev njegovega stanovanja. Nesposobni obvezniki morajo imeti namesto knjižice potrdila (uverjenja) o nesposobnosti, na katerih mora biti ravno tako potrjena zglastev stanovanja. Prestopki se kaznujejo po vojaškem zakonu.

Opozorjamo na novoustanovljeno trdsko »Svilo« na Tyrševi cesti 50. Več glej v današnjem oglasu.

Elitni Miklavž

obišče Vaše malčke na domu.

Cenjena naročila na Trgovski akademiji v Ljubljani, ustno vsak dan ob pol 11. istotam

Prvi ponesrečeni smučar v novi sezoni. Iz Rateč-Planice so včeraj pripeljali v ljubljansko bolnišnico 15 letnega dijaka Franca Priboška iz Dravlj. Pribošek se je smučal, pri tem pa padel in si poškodoval desno nogo. Pribošek je torej prvi smučar, ki se je v letošnji sezoni ponesrečil.

Cenena in praktična darila za Miklavža in božič nabavljajte le pri trdski Novak.

Božične razglednice, ki so pravkar izšle, vzbujajo povsod splošno pozornost. So to res delo domačega umetnika I. Pengova, ki so v dovršeni reprodukciji Jugoslovanske tiskarne izšle. Prekrasen je motiv, ki nam predstavlja: Tri modre z napisom »Prišli smo se z darovi pokloniti Gospodu. Na vzhitemen prestolu sedi Marija z Detelom v naročju, v ozadju sv. Jožef, spredaj kleče Trije modri, ki poklanjajo zlata, kadila in mire. Te darove blagoslovja nežna roka božjega Deteta. Drugi motiv ki polnočnici: Pojdimo torej v Betlehem in pogledimo to, kar se je zgodilo, ki nam je oznanil Gospod. Slovenska kmetijska družina hiti ob svitu baklje čez snežene poljane proti gričku, na katerem kraljuje cerkevica, svetločno razsvetljena. Vse nebo pa je posuto z zvezdicami. Tretji motiv nam predstavlja jaslice: »Luč bo zasijala danes nad nami, zakaj rodil se nam je Gospod. Četrti motiv: božični zvon. Kaj lepo doni iz cerkvenega stolpa v sveto noč. On vabi in kliče: »Pojte Gospodu pesem, zakaj čudovite reči je storil. To so štirje motivi obdelani v obliki in barvi. Gotovo so to najlepše letošnje božične razglednice, ki se prodajajo v korist Katoliške akcije. Segajte le po teh razglednicah, ki se dobe v Ljubljani: Nova založba, Ničman, Sfiligoy, pri Remec Veri, dalje v trafikah: Klander, Union, Soukal ter v prodajalni I. delavskega konsumnega društva. Vsa naročila sprejema Katoliška akcija, Ljubljana, Miklošičeva c. 7, trgovci dobe 25 odstotkov popusta.

uporabljajo, ker dobro perejo in so po ceni. Dobite jih povsod.

Božična revnina otrok. Mnogi z dneva v dan s strahom gledajo v sivo nebo in predobro vedo, da bo slej ali prej zapadel sneg in pritisnil mrz. Predobro vedo, kaj vse bi potrebovali za sebe in svojo družino, pa nimajo zaslužka, nimajo potrebnih sredstev. S skrbjo obračajo poleti zasluženi denar, ki ne bo zadostoval niti za prehrano. Otroci brez obutve in brez tople obleke bodo ostajali doma, namesto da bi posekali šolo, in prezebali v nezakurjenih sobah. Dolžnost sloveske družbe je, da pomaga družinam, ki so brez svoje krivde zašle v bedo in pomanjkanje, katerih oče in mati bi prišla za vsako delo, da bi preskrbeli, če že ne sebe, vsaj svoje lačne in bose malčke. Da vsaj malo odpomore tej hudi, priredi mestna občina ljubljanska vsako leto »božičnico«, na kateri obdaruje najbednejše z najpotrebnejšim. Da pa bo obdarovanih otrok čim več in da bo obdelka čim toplejša, priredi mestna občina ljubljanska 2. in 3. decembra nabiralni dan. Nabirali bodo mestni delavci, katerim naj nihče ne odkloni vsaj malenkostnega zneska.

Po Din 1.50 pere in svetlolika ovratnike pralnica Lenard, Kolodvorska 23.

Danes ob 4 pop. KONCERT PEVSKE ZVEZE v frančiškanski cerkvi

Nastopi 200 pevcev

Sobotni živilski trg je bil dobro založen. Celo gob, tako imenovanih sivk, ki jih zlasti zadnja leta gospodinje zelo željajo, so žene iz bližnje okolice prinesle mnogo na trg. Sivke so prodajale po 1 Din liter. Sočni kostanj je po 4 Din kilogram, pri branjevkah po 6 do 8 Din. Jabolk je bilo za Jugoslovansko knjigarno dve dolgi vrsti košar. Iz Ormoža so pripeljali nekaj košar izbranih vrst jabolk: renete, kanadke, belfleur. Te fine vrste so prodajali po 8 Din kilogram, dočim so druga jabolka od 4 do 6 Din. Hruške so po 5 Din. — Krčmpir ponujajo na drobno po 1 Din, na debelo ga je pa na Sv. Petra nasipn po 60 par cele vozove. Čebula je tudi po 1 Din, zeljate glave od 50 par do 1.50 Din ena. Kislo zelje po 2.50 Din, kisljaka repa po 2 Din. Toplino maslo velja 24 Din, surovo maslo 28 Din, sir 16 do 24 Din kilogram, mleko 2 Din liter. Mleko se je zadnje čase pocenilo z drugimi kmetijskimi živilji vred. — Na perutninski trg vozijo perutnino največ prekupevalci; skoraj je ni na trgu ženske, ki bi iz prve roke prodajala kokoši ali jajca. Kokoši so po 20 do 25 Din, jajca po 1 do 1.25 Din.

IGNACIJ NAROB, TAPETNIK, GOSPOSVETSKA CESTA ŠTEV. 16 (PRI LEVU).

Prijatelji belega sporta bodo gotovo radi pogledali smučarski film »Bela opojnost«, ki ga predvaja danes ob 3 in 5 kino Kodeljevo.

za 25%

večjo kupno moč ima vaš denar, ako kupite blago za obleke, plašče, suknje in sploh manufakturo pri nas!

Novosti za jesen ravnokar do spele. — Velika krasna izbira. — Izredno ugodne cene. —

Specialna trgovina
NOVAK, Kongresni trg 15
nasproti Nunske cerkvi

Karitativna zveza v Ljubljani priredi letošnji zimo ciklus predavanj, strogo karitativnega značaja. Prvo predavanje bo v torek 28. novembra ob 20 v beli dvorani hotela Union. Predmet prvega predavanja je: »Nova zapoved Kristusova«. Predaval bo g. prof. dr. Alfonz Levičnik. Vse članke Vincencijevih in Elizabetinskih konferenc ter sploh vse prijatelje krščanske dobrodelnosti prosimo, da pridno posejajo letošnja predavanja in tako pripomorejo k razmahu krščanske dobrodelnosti.

KUPUJTE DAMSKE PLAŠČE pri
DRAGO GORUP & Co.
Miklošičeva cesta 16, prvo nadstropje
LJUBLJANA

Dunajsko pranje, svetlolikanje, šimenc, Kolodvorska 8.

Pritožbe iz okolice bolnišnice. Tramvaj na Zaloški cesti je sedaj dograjen, pač pa so delavci tam pustili pri bolnišnici še nekaj starih tračnic in dva železna droga. Ponočnikom je to železje zelo napotno in ga vedno prevračajo. Prvič s tem kalijo bolnikom spanje, drugič pa izpostavljajo pešce nevarnosti, saj ni izključeno, da se ne bi kdo spodtaknil ob tračnice ter se poškodoval. Prav bi bilo, če bi maloželezniška družba to železje popravila, koristno pa bi bilo, če bi od časa do časa pogledal tudi kakšen stražnik, kaj se godi okoli bolnišnice.

Čevlji
ženski iz rjavega ali črnega usnja Din 75-
moški iz rjavega ali črnega usnja z usnjenim podplatom Din 80-
moški iz črnega, mastnega usnja z gumi podplati-visoki Din 79-

ANT. KRISPER
Mestni trg 26 LJUBLJANA Stritarjeva 1-3

Vital Vodušek:

Nedeljske misli

Za zadnjo pobinkošno nedeljo evandelij iz Mateja 24, 15—35: Jezus napoveduje razdejanje Jeruzalema in konec sveta.

Ni čudno, da se zadnjo pobinkošno nedeljo ustavlja tudi Cerkev s svojim evanجيلjem v zadnjih dneh Jezusovega življenja. To so bili dnevi njegovega zmaganja: malo prej je kot Kralj prišel sredi vriskajoče množice v svoje mesto in svoj tempelj... Ko je zadnjikrat odhajal z apostoli iz njega, je prerokoval njegovo razdejanje. Apostoli so ga opozorili na moč tempeljskih zidov. On pa jim je dejal: »Ne bo ostal kamen na kamnu, ki bi se ne zrušil.« Tega ni napovedoval kot maščevave, temveč kot prerok. Prerok, ki ob pogledu na nezarno mesto ni gmel in grozil, marveč jokal. Prerok, ki je nekoč tako ostro zavrnil dva svoja učence, ko sta hotela prikliti nad neko mesto v Samariji ogenj in žrepolo.

Po letih čudovite ljubezni je Jezus jokal nad Jeruzalemom. O, ko bi Jeruzalem spoznal svoj poklic: da bi postal veliko mesto novega kraljestva ljubezni! Mesto Odršenika vseh narodov; mesto, ki bi vodilo ves poganski svet v Očelovarstvo domovino.

Ta zadnja nedelja noče toliko poudarjati strašne božje kazni, temveč le oznanja večni zakon, da zapade poginu vse, kar ne izpolni svoje naloge. Prav zato je usoda Jeruzalema najmočnejša pridiga za nas, za novi Jeruzalem, za kristjane današnjih dni. Ali nismo skoraj zaslepljeni mirni in brezbrilni in se tolažimo: »Saj smo otroci božji, kakor so se Judje: »Saj smo otroci Abrahamovi. Usoda Jeruzalema nam mora biti pretresljiva svrilo, brezobzirna preiskava: ali smo kristjani dvajsetega stoletja res svetlo, odsejujoča kraljestvo božje? Kdo ve veliko o tem? Vendar je Kristus jasno povedal besedo o soli, ki se spridi, in ni za nič drugega več, kakor da se proč orže in jo ljudje pokohajo.

Vedno bolj se širi in krepi gibanje proti Bogu in njegovi veri — v imenu napredka, v imenu lepše bodočnosti, srečnejšega človeštva. Kar bi moral dokazati, je to: da so povsod tam, kjer stoji cerkev in ljudje verujejo v Boga, srečni, zadovoljni, dobri, ljubeči ljudje. Strašna sodba božja nad svetom? Nad svetom, ki blodi? Saj se je Bog vendar še vedno vseh blodečih usmilil. Ne sodba, marveč strašno svarilo vsem, ki nosijo ime božjega Sina.

Ali bo novi Jeruzalem zapadel usodi starega? Gotovo, če bo zaigral svoj poklic: biti svetlo mesto. Vsaj polovica kristjanov se danes ne zniči več za Kristusa in naloge krščanstva. Pol mesta v razvalinah! Naša naloga je, ustrahovati nogo človeštva. Da bo ena sama družina bratov in sester. Da ne bo sovražstva, nasprotovanja — esaj med kristjani ne.

O, da bi spoznali vsaj ta svoj dan! Da bi spoznali, kaj nam je v mir. Danes, ko toliko neodrešenih tako silno potrebuje odrešenja, da ne poginemo od ubosti in lakote. Danes, ko vse človeštvo hrepeni za Njim, ki bi mu prinesel laži in pokazal pot iz bridkosti tega časa. Ali bo res treba najprej izbrati iz sveta vse plovčarske kristjane, da bo svet videl pravi sijaj božje luči? Ali bo res moral Bog najprej uničiti nas, da bo zasijal pravi blesk njegove Cerkev?

O, da bi spoznali, kako zelo je odvisna sreča vsakega človeštva od tega, če bo videl res svet in sijaj našega življenja, da smo res svetlo in luč! (Primerjaj zadnje poglavje iz Emila Fiedlerja.)

Vurberg ali Grajena?

Ptuj, 24. nov.

Zvedeli smo, da namerava občinski odbor, ki je bil letos izvoljen, za veliko občino Vurberg, nastalo po novem komasacijskem zakonu iz bivših občin Krčevina, Mestni vrh in Vurberg, ime Vurberg izpremeniti ter novo občino imenovati po potoku, ki teče po njenem ozemlju za občino »Grajeno«. Dovoljujemo si na tem mestu izraziti pomisleke proti preimenovanju, ki jih goje tudi vsi občani bivše občine Vurberg pa še drugi. Svoje pomisleke utemeljujemo s sledečimi dejstvi: Po novem občinskem zakonu dobijo nove občine, nastale z združenjem več manjših občin, ime po največji in najimennitnejši izmed občin, ki so združene dale novo veliko občino. V našem primeru velja to za bivšo občino Vurberg, kar je zakonodavec vzel tudi v poštev, ko je povečano občino imenoval po bivši občini Vurberg, saj šteje slednja izmed vseh treh združenih občin največ občanov, nemreč okoli 1700, dočim ostali dve skupaj le okoli 1300; na drugi strani pa je ta občina neprimerno bolj znana v svetu in ima za seboj pomembno zgodovinsko tradicijo. Vurberg je znan po svojem sanatoriju za pljučne bolezni, ki ga vzorno in

uspešno vodi že nad deset let ruski Rdeči križ. Dalje je na glasu po svojem starinskem gradu in lepi cerkvi, ki je hkrati na glasu kot božja pot. Do leta 1848 je bila v vurberskem gradu nastanjena politična, sodnijska in davčna oblast za bližnji okoliš. Znano je tudi, da so se že Rimljani, ko so gospodarili v teh krajih, imeli na Vurbergu svojo postojanko. V zidu okrog cerkve je vzdana celo iz kelt-skih časov izvirajo skulptura. Tako bi mogli naštet za Vurberg še druge znamenitosti, ki so za zunanji svet zvezane z njegovim imenom. Ne kaže torej tega imena izpreminjati, dasi je nemškega izvora. Po izročilih je v davnih časih prebival blizu Vurberga krvočlen zmaj ali kača, odtod tudi prvotno slovensko ime za Vurberg »Kačjak«, po nekaterih Vešica, kar istotako pomeni kačo ali zmaja. Ko so zavladali našim krajem Nemci, so Kačjak ali Vešico prekrstili v »Vurnberga«. To ime, skrajšano v Vurberg, se je pri okoliškem prebivalstvu od takrat trdno udomačilo in je še sedaj splošno v rabi. — Pričakujemo, da bo občinski odbor velike občine Vurberg omenjene pomisleke sprejel kot svoje in svoji občini obdržal staro zgodovinsko ime; novi občini bo to le v korist.

— V Službenem listu kr. banske uprave dravske banovine št. 95 od 25. t. m. je objavljena »Izprememba uredbe o organizaciji ministrstva za promet in prometne službe«, dalje »Norme za označanje regulacijskih načrtov za naselja«, »Pristop Španije k bernski konvenciji za zaščito literarnih in umetniških del« in »Pristop Palestine k pariški konvenciji za zaščito industrijske svojine«.

— Vešaka vlomila obsojena. K članku, ki smo ga objavili v večeršnjem »Slovenecu« pojasnjujemo, da Anžurji, po domače Jurkovi, niso iz Veve, ampak iz Spodnje Zadobrove, občina Dev. Marija v Polju.

— Radio Maribor in prodaja »Radione« in »Eumige« aparatov. V oglašilni zgoraj navedene trditve čitamo, da prodaja ta trditve ter ima v zalogi med drugimi tudi aparate »Radione« in »Eumige«. V zadnji navedenih dveh znanstvi si dovolimo opozoriti, da ima generalno zastopstvo za prodajo teh aparatov podpisana trditev. Trditve Radio Maribor do sedaj ni od nas naročila še nobenega aparata teh znamk. Vsled tega zgoraj navedeni oglašilni trditve Radio Maribor ali ne odgovarjajo resnici ali pa aparati označeni znamki, ki jih event. kdaj dobavlja trditve Radio Maribor, ali niso originalni ali pa so morda originalni, toda dobavljeni iz druge ali tretje roke, ne pa direktno iz tovarne. Pri ponujamo, da ima podpisana trditev aparate navedenih znamk stalno v zalogi ter da dajemo kupcem na te aparate tudi tovarniško garancijo za dobo enega leta. — »Radio«, r. z. z. o. z., Ljubljana, Miklošičeva cesta 7.

JABON „LA TOJA“
(milo)
vsebuje učinkovite snovi iz kopalnice La Toja v Španiji. Milo odstranjuje mozolje, na obrazu, ter napravi premasno blede kožo svežo in mladostno.

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:
»CHEMOTECNA« d. z. o. z., Ljubljana, Mestni trg 10.
Zaloga za Maribor:
»SALUS« d. d. podr., Verstovškova ulica 4.

— Nagradna križaljka. Vse naše čitatelje opozarjamo na veliko nagradno križaljko ugledne drogerije Gregorič. Križaljko prinašamo v današnji številki; zanimiva uganba bo gotovo nudila vsem obilo zabave, hkrati pa omogočila marsikomu nabavo res lepega darila za Miklavža.

— Merjasec, težkega okoli 120 kg, so ustrelili pretekli teden v kresniškem lovišču. Meso so prodajali v Litiji po 12 Din kilogram.

— Pri razdražljivosti živec, glavobolu, pomanjkanju spanja, utrujenosti, po bitosti, tesnobočnem čutu imamo z naravno »Franz-Josef« grenčico pri rokah domače sredstvo, ki vsako razburljivost, naj izhaja iz kateregakoli prebavnega dela, takoj ukroti. Zdravniški strokovnjaki priznavajo, da učinkuje »Franz-Josef« voda zanesljivo tudi pri ljudeh visoke starosti.

— 400 litrov spirita zaplenjenega. — Pretekli teden se je pripeljal v Litijo potnik neke spirite tovarne iz Karlova ter se ustavil pred Elsnjevo trgovino. Slučajno pa je v tem času šel mimo tega avtomobila starešina litijske finančne kontrole g. Skodnik, ki je v zadnjih sedežih v avtu opazil precej tesno zložene pločevinaste kante. Ker je bil avto iz Savske banovine, je takoj zasumil tliloptenje spirita, ker je banovinska trošarina tam mnogo nižja. Pri pregledu vsebine teh kant je ugotovil spirit, katerega je ta potnik prodajal po trgovinah, ne da bi plačal banovinske in občinske trošarine. Zato je g. Skodnik vse kante s 400 litri spirita zaplenil in jih začasno shranil na litijski občini. Ko bo preiskava končana, bo spirit na javni dražbi prodan.

— Za žensko se je izdajal. Iz Kamnika pišejo: Prebrisanega ptička imajo zdaj v kamniških zaporih. Dva dni je vzbujal po mestu precejšnjo senzacijo, ker je hodil po gostilnah in po drugih lokalih napravljen v žensko obleko in zgovorno dokazoval stemečim poslušalcem, da ni moški, ampak ženska. Pravil je, da ima samo moški glas in še nekatere druge lastnosti in razvijal učeno razpravo, katero je vedno zaključil s prošnjo za primerno podporo. Orožniki so v žensko obleko našmlejnega možakarja aretirali, posebno ker so zvedeli, da je v Tuhijski dolini opeharil celo vrsto lahkovernih ljudi. Izkazalo se je, da je mož doma nekje iz Stajerske in da je seveda čisto pravi moški.

— Dve žrtvi pretepev. V Zagorici pri Bledu je nekdo napadel 59letnega tesarja Franca Tekneta in ga poškodoval na glavi. — Na neki svatbi so te dni svaile pretepli in ranili 23letnega poljskega dninarja Franca Erzena iz Davče. Eržen je dobil več vbojilajev z nožem v trebuh in po vsem telesu, vendar njegovo stanje k sreči ni nevarno. Oba poškodovanca se zdravita v ljubljanski bolnišnici.

— Za 50 dinarjev šel sedet dva meseca. Okrožno sodišče v Petrinji je te dni prišlo na sled zanimivi goljufiji. Dognalo je, da je kmet Miloš Vukič nagovoril svojega prijatelja Cvetkoviča Dragana, da gre namesto njega osdeset dva meseca zapora, za kar mu bo dal 50 Din. Cvetkovič je res šel sedet in skoraj že osdeset ves rok, ko je za goljufijo zvedelo sodišče, ki je obsodilo Vukiča na 45. Cvetkoviča pa na 45 dni zapora. Sedaj imata priliko, da oba sedita zastonj.

Radi varnosti si vsak večer krepko natrižite obraz in roke z Nivea — creme. To zadostuje. Vaša koža bo postala odporna in nežna. V eter in slabo vreme ji ne moreta več škodovati! Vi dobite zopet mladostno zdravo, svež izgled, ki ga imamo vsi tako radi!

Nivea je poceni!

Doza: Din 3 50 6' — 12' — in 25' —

Pomaga! si sam!

Težke milijone našega narodnega premoženja uniči leto za leto elementarna sila ognja. Posamezniku preti uničiti ves trud njegovega uspešnega dela, njegovo imetje, rezervo za stara leta in za potomce.

Ali ste že pomislili, kako je tej preteči sili uničenja in njenim zlim gospodarskim posledicam odpomoči? Če še niste, potem brez odlašanja zavarujte svoje imetje in sicer v polni časovni vrednosti. Hraniti pri zavarovanju se pravi izpostavljati obstoj sebe in svoje družine negotovi usodi.

Naša »Vzajemna zavarovalnica« vam da prav rada vsa tozadevna pojasnila in navodila. Pri njej morete zavarovati svoje imetje proti požarnim škodam in proti vlomom, sebe zoper nezgode in za doživetje. Ali ste že član njene posmrtniškega oddelka »Karitas«?

Celje

— Miklavž prihaja. Miklavžev večer za otroke bo priredila v torek, dne 5. decembra ob 5 popoldne v veliki dvorani Ljudske posojilnice Vincencijeva konferenca v Celju. — Odraslim bo pa letos nosil Miklavž istega dne zvečer ob pol 9 v vrtnem salonu hotela »Evropec«. Ta Miklavžev večer pa priredi Družabni klub.

— Mestni autobus bo vozil danes ob priliki pogreba ge. Marinčeve v Sv. Pavel pri Preboldu od vile Stieger na Ljubljanski cesti ob 13, kjer bodo čakali avtobusi.

— Koncert, katerega priredi CPD na praznik Zedinjenja, dne 1. decembra, ob 8 zvečer v veliki dvorani Celjskega doma, ima dva dela. V prvem delu bomo čuli moške, ženske in mešane zbor domačih skladateljev Jerabe, Krstiča, Mirka, Morancija in Tajčevića. Drugi del pa obsega dvoje večjih skladb s spremljevanjem orkestra in sicer Niels Gade: »Ob solnčnem zatonu« ter Josip Vitoli: »Pesem«. Večina skladb še v Celju ni bila izvajana, zadnji dve pa niti nikjer na Slovenskem.

To, draga Ti moja, si vtisni v spomin, da manufaktura Valentin Hladin bogato zalogo vseh vrst blaga za Tebe in vsako pripravljeno ima. Cui, stopi tja v Celje in vse si oglej: To bo veselje. Se drugim povej!

**MANUFAKTURA
VALENTIN HLADIN
CELJE
Prešernova ulica 14**

— Vojaškim obveznikom, rojenim po l. 1883. Mestno načelstvo poziva vse vojaške obveznike, pristojne v mesto Celje, roj. po letu 1883, in ki so odslužili svoj kaderski rok v vojski, pa nimajo vojaških izprav, da se čimprej javijo pri imenovanem uradu. S seboj morajo prinesiti izkazilo o vojaški službi. Nadalje naj se javijo vsi oni obvezniki, pristojni v mesto Celje, rojeni po letu 1883, ki so bili na orožnih vajah po letu 1918 čas, prebit na frontah (koroska in drugod) ni smatrali kot večbo. Tudi ti naj prinesejo o tem s seboj dokazila. Ta razglas se ne nanaša na rezervne oficirje in narednike-dijake. Vsi prizadeti naj se javijo najkasneje do 31. decembra t. l. pri imenovanem uradu med uradnimi urami od 9 do 12 popoldne v sobi št. 2.

— Današnji sport. Danes se bo vršila ob 2 popoldne na Glaziji prvenstvena nogometna tekma med SK Haškom in SK Sošanjem.

— Snežke »Tretonce« najboljša svetovna znamka. Dekliške 24.—, damske 30.—, 34.—, in 38.— Din. Samo dokler traja zaloga. Sternecki — Celje.

OPOZORILO!

Opozarjam, da bom napram vsakomur, kateri bi raznašal neresnične vesti, da bom opustil svojo podružnico. Cesta na grad 22, z Novim letom, sodnijsko postopal. Vse svoje ceni, odjemalce pa prosim, da mi ostanejo tudi v bodoče naklonjeni.

Celje, dne 25. novembra 1933.

FRANC JAKŠE.

Ptuj

Koroski pevci v Ptuj! V soboto, dne 9. decembra t. l. pride v Ptuj skupina koroskih pevcev pod vodstvom župnika in deželnega poslanca Poljanca; pevci so večinoma iz podjunske doline doma. Spored njihovega gostovanja v Ptuj je sledeč: Ob 11 popoldne pevski nastop za srednješolsko mladino v mestnem gledališču, ob 12.30 skupno kosilo, ob 20 zvečer pa je glavni nastop za ostalo občinstvo, istotako v mestnem gledališču. Gostovanje koroskih pevcev v Ptuj se vrši pod okriljem tukajšnje Glasbene Matice.

Tedenska služba gasilske čete. Tedensko gasilsko pripravljenost od 26. t. m. do 3. dec. t. l. ima prva desetica drugega voda. Četnik je Breznik Franc, četar Zamuda Miha. Tedensko reševalno službo pa vrše kot šofer Omulec Ivan, kot četar Pichler Jurij, od moštva pa Menih Ferdo in Murko Norbert.

Pomanjkanje teka ima največkrat svoj vzrok v slabi prehrani. Krivo temu je pa tudi obolenje ali opešanje želodca. Zle posledice opešanja prebavnih organov se kažejo v glavobolu, nervoznosti, pomanjkanju energije, veselja do dela in do življenja, pa tudi v oslabelosti celotnega organizma. Vsi ti bolezenski pojavi kmalu zginejo, če prične redno vsak dan piti Rogaske Slatine. Rogaske Slatine pospešujejo tek, urejujejo prebavo, pomlajujejo in utrjujejo zrahljano zdravje.

Koledar

Nedelja, 26. novembra (25. pobinkostna nedelja): Silvester, opat; Konrad škof; Leonard.

Ponedeljek, 27. novembra: Virgilij škof; Bernardin.

Novi grobovi

— V Ljubljani je v splošni bolnišnici mirno v Gospodu zaspal g. Simon Justin, oče sanitetnega polkovnika v p. g. dr. Mateja Justina. Pogreb bo v ponedeljek ob 14.30 iz mrtvašnice splošne bolnišnice na pokopališče Vič-Glince. Naj sveti blagumu možu večna luč! G. polkovniku in ostalim svojcem naše globoko sožalje!

— Na Lokah pri Zagorju je večeraj, 25. nov. dopoldne umrla gospa Fani Ržaničnikova. Pred štiri tedni jo je zadela kap in od takrat si ni več opomogla. Dobro gospo so vsi brez izjeme spoštovali kot vzorno, delavno, ljubečo mater. Spoznali pa so jo tudi mnogi duhovniki, ki so prihajali na Loke, saj je bila sedaj že četrto leto gospodinja g. kaplana Vodušku. Posebno lep spomin ji je bil tudi to, da sta bila v njenem prijetnem domu že nadškof dr. Jeglič in škof dr. Rožman. Vsem, ki so jo poznali, jo priporočamo v iskren spomin!

— V Laporju pri Slovenski Bistrici je večeraj umrl g. Jurij Kolarič, posestnik, oče g. prof. dr. Rudolfa Kolariča. Naj v miru počiva! G. profesorju in njegovim bratom naše iskreno sožalje!

— V ljubljanski bolnišnici je v petek popoldne za možganско kapjo umrla dolgoletna naša naročnica Horvat Marija, zasebnica. Pogreb bo danes ob pol 3 popoldne iz splošne bolnišnice. Naj v miru počiva!

Miklavžev večer v Unionu

dne 5. decembra ob 7 zvečer

Vstopnice naj si skuša vsakdo preskrbeti že v predprodaji, ki se odpre v »Unionu« pred veliko dvorano že v petek, 1. decembra ob 9 dopoldne in traja ta dan do 13. Kdor želi posetiti to veličastno prireditev, naj si pravočasno preskrbi vstopnice že v predprodaji.

Osebnosti

— Trikratni doktor. Na vsučilišču v Gradcu je bil promoviran večeraj za doktorja medicine g. dr. phil. & techn.-ing. Kline Ladislav. Mladi znanstvenik je asistent naše medicinske fakultete in se bo specializiral za medicinsko kemijo. Iskreno čestitamo!

— Zdravniška vest. Dr. Jože Muster, zobozdravnik v Ljubljani, je dobil naslov specialista za zobne in ustne bolezni.

Ostale vesti

— Pomožni odbor Katoliške akcije je prejel sledeče darove za poplavlence: Neimenovana 80 Din, Zasebna deška osnovna šola Marijanišče 210 Din, Neimenovana 100 Din, Neimenovana 100 Din, 1. zidarska zadruga, Ljubljana 500 Din, Neimenovani 100 Din, Čeh Adolf 20 Din, Neimenovana 20 Din, Stranišak Tomaž 20 Din, Urbanek 10 Din, Neimenovana 50 Din, Neimenovana 30 Din, msgr. Janko Barle, Zagreb 100 Din, Župni urad Niš 150 Din, Neimenovani 10 Din, Obitelj dr. Volavšek namesto venca na grob g. Bernota 100 Din, Ivan Dolenc 30 Din, Neimenovani 10 Din, dijaki iz Grosupljega 95.50 Din. Obledo so darovali: več zavojev neimenovani iz Ljubljane in iz Maribora, Katoliška akcija Novo mesto, g. Stele, dalje Zavod sv. Stanislava. Vsem darovalcem in darovalkam se v imenu poplavlencev iskreno zahvaljuje Pomožni odbor Katoliške akcije, Ljubljana, Miklošičeva 7.

— Samo še par dni! Teden dni pisemskega papirja. Skoraj neverjetno, a vendar je resnica, da se dobi pri Nicmanu v Ljubljani mapa pisemskega papirja, to je 10 kuvert in 10 pisemskih papirjev za 1, 1.50, 2 Din itd. Škalije s 50 komp. pismi že za 12, 15 Din. Na izbero tudi fin luksuzno opremljen pisemski papir v elegantnih kaseta. Nihče naj ne zamudi izrabiti tedna pisemskega papirja! — Smuške večbe. Slov. planinsko društvo obvešča udeležence smuške telovadbe, da se vrše v prihodnjem tednu vaje namesto v petek v ponedeljek 28. nov. za dame in namesto 8. dec. v ponedeljek 4. dec. za dame. Urnik za gosode ostane neizpremenjen.

Mariborske vesti:

Gosposka ulica v avtobusnem prometu

Ze svojecasno smo porocali o novih izpremem-
bah mestnega avtobusnega prometa, ki se pri-
pravljajo najbrz s 1. decembrom. Obstojale bodo
v uvedbi dinarskega tarifa, v upostavitvi dveh
novih kroznih prog, s katerimi se bo zvezal severno-
zapadni mestni del s središcem in kolodvorom in
o reorganizaciji dosedanjih avtobusnih prog, ki se
bo izvršila na ta način, da dobimo poleg dose-
danega centralnega križišča na Glavnem trgu še
novo in sicer na Grajskem trgu. Veliko vlogo bo
igrala pri tej reorganizaciji Gosposka ulica, ki se
bo v svojem zgornjem in spodnjem delu neposredno
vključila v avtobusni promet ter bo samo še
sredina med Jurčičevo in Slovensko ostala tudi
zanaprej namenjena izključno osebnemu prometu.
Skozi gorenji del Gosposke (sedanje Trševce) ulice
bo vodila nova krožna proga ter bodo avto-
busi, prihajajoči iz Koroskega predmestja, Koro-
škeve, Trubarjeve in Gregorčičeve zavijali v Gos-
posko mimo palače banovinske hranilnice na Slo-
vensko ter dalje na Grajski trg. — Več pomisle-
kov in tudi ugovorov bo vzbujala vključitev spod-

Škofijski svet Katoliške akcije za lavan-
tinsko školišo se je vršil v petek zvečer. Udeležil
se ga je tudi prevzvišeni knezoškof dr. Ivan To-
mažič. Po obširnih in uspešnih delih v pretekli se-
zoni podajajočih poročilih se je izvolil novi od-
bor v dosednji sestavi.

Mladinski koncert PRK, ki se vrši v ne-
deljo 3. decembra, obeta s svojim pestrim spo-
redom nuditi občinstvu prijeten užitek. Razen pev-
skih zborov naših deških in dekliških sol in lepih
deklamacij nastopijo tudi vrli telovadci meščan-
ske šole, ki so še izza lanskega leta v najboljšem
spominu. Izredna privlačnost prireditve pa je pri-
zor iz kmečkega gostovanja, ki ga proizvajajo mali
harmonikarji ISSK Maribora. Nedvomno bodo za-
dovoljili poslušalce in gledalce koncerta, za ka-
tereja je določena nizka vstopnina.

Najfinejše blago za zimske suknje v naj-
večji izbiri Vam nudi
Franc Cverlin Maribor, Gosposka 32

Smrtna kosa. V Brengovi je za vedno za-
tisnila svoje oči gospa Marija Kozar, žena urarja
Feliksa Kozarja. Blagi pokojnici svetila večna luč,
žalujemcu soprogu in svojemcu naše sožalje!

Iz davčne službe. Za višje kontrolorje v
VI. položajni skupini so napredovali pri tukajšnji
davčni upravi taksi referent Josip Sever, Alojz
Cotič, Mijo Fajit in Anton Petek.

Predavanje o švedski bo v ponedeljek v
Ljudski univerzi. Govori univ. prof. dr. Splait iz
Zagreba o vtisih s svojega potovanja, Skioptične
slike!

Opozorilo davčne uprave glede plačevanja
občasnih taks. Ker zaostajajo taksi zavezanci gos-
tinstničari pogosto s plačili taks, opozarjamo vse
svoje člane na strogo zakonsko določbo, da je v
njih lastnem interesu, da zadostijo svojim taks-
nim obveznostim vedno pravočasno. Proti zamud-
nikom, če le zamudijo par dni, se mora ne glede
na eksekucijsko postopanje, brezpošojno uvesti
kazensko postopanje in predpisati kazni. Gostin-
ničarji morajo plačati toliko najdalje do 1. vsa-
kega meseca. Če je 1. praznik, potem je vplačati
na drugega v mesecu.

Posestne izpremembe. Mihael Hohnjec je
prodal svojo hišo v Keizarijevi ulici 4 trgovčevi
soprogi gospe Mariji Kunstek za 395.000 Din, po-
sestnik in tovarnar Leopold Benčina pa svojo hišo
v Mlinski 28 gospe Mariji Krainz za 210.000 Din.

Dr. med. Klara Kukovec zopet ordinira.
Krekova ulica 18. Od 9 do 11 in od 14 do 16.

Most na Mariborski otok. Načrti za zgrad-
bo mostu na Mariborski otok so že izgotovljeni.
Mestna občina je sedaj pozvala vsa v poštev pri-
hajajoča gradbena podjetja, da vložijo svoje po-
nudbe. Zgradba novega mostu bo morala biti kon-

nega dela Gosposke v avtobusni promet. Po njej
bodo vozili avtobusi št. 1 in iz Koroskega pred-
mestja prihajajoči avtobusi nove krožne proge in
sicer do Jurčičeve ulice, kjer bo postajališče ter
nato po Jurčičevi do Grajskega trga. Na tem kri-
žišču bo zopet postaja, da se avtobusi izognejo
morebitnim karambolom pri srečanjih z vozili, pri-
hajajočimi z Grajskega trga. Na ta način se bo
ustvarilo na Grajskem trgu važno križišče, na ka-
terem se bodo ustavljala vsa v smeri proti kolo-
dvoru in od tam prihajajoča vozila. Zveza med
mestnim središčem in kolodvorom se bo radi tega
še pospešila, ker bodo poleg št. 1 v obeh smereh
obratovala tudi vozila krožne proge. Kot rečeno,
je bilo proti vključitvi Gosposke v promet dokaj
pomislekov. Pri odločanju pa se je ugotavljalo, da
je ulica v tem delu dovolj široka, da bodo trgo-
vine radi prometa še pridobile na pomenu itd. —
Seveda pa bo treba pri tem upoštevati tudi glas
občinstva, kateremu je bila navedena nova izpre-
memba doslej še ne poznana.

čana še pred pričetkom nove kopalne sezone, da
se bodo mogle na otoku izvršiti nameravane nove
preureditve.

Črpalka je tu — studenec pa še ne. Te
dni so mestni strokovnjaki prevzeli veliko elek-
trično centrifugalno črpalko za novi vodovodni
vodniak v Betnavskem gozdu. Črpalka naprava bo
menda ena največjih v državi. Med tem pa morajo
dela v vodnjaku še vedno potivati, ker je talna
voda celo narasla, mesto da bi padla, kot se je
pričakovalo. Zato dvomijo, da bi bilo mogoče z
delom nadaljevati pred prihodnjim poletjem, ko
bo sušno vreme znizalo vodostaj podtalne vode ter
omogočilo kopanje v globino.

Odsklopitev električnega toka. Danes bo
elektrarna Fala radi popravil na omrežju odklo-
pila med 9 in 10 dopoldne električen tok za me-
sto Maribor in okolico.

Kazina — restavracija. Mestna občina raz-
glaša, da se oddajo restavracijski prostori v ka-
zinskem poslopu v najem. Prošnje je vložiti do
15. decembra s potrebnimi koleki in potrdili. Po-
drobnejši pogoji so na vpogled pri mestnem upra-
vitelstvu.

Okostnjaki — žrtve kuge. Nedavno smo po-
ročali o najdbi okostnjakov pri kopanju temeljev
za Delavski azil v Gregorčičevi ulici. Najdba je
takrat vzbujala v Mariboru splošno pozornost. De-
lavci so pri odkopavanju zbrali le najbolj ohranjeni
okostnjake, ostanek zdrobljenih kosti pa so zmetali
z gruščem na vozove ter zasipali z njimi gromozni
jamo na Joštovem posestvu. Sedaj je ugotovil zna-
ni raziskovalec mariborske prošlosti prof. Baš, da
se je nahajalo na omenjenem prostoru svoččasno
kužno znamenje kot znak, da je bilo tu pokopali-
šče za kugo umrlih. Omenjenega znamenja se še
spominjajo stari Mariborčani iz časov, ko še ni se-
gala sedanja Gregorčičeva cesta do Strossmajerje-
ve. Kužno pokopališče se je nahajalo tik nekdanje-
ga mestnega obzidja.

Sadje pojema. Vedno manj je na trgu voz
in košar, napolnjenih s sadjem. Jabolk skoraj sploh
ni več dobiti, pa tudi hruške pojemajo. Radi tega
je sedaj cena sadja vseh vrst precej poskočila.

V enem objektu dve tovarni. Zgradba nove
tkalnice za bombaževino v meliskem predmestju
na meji mesta in občine Košaki je zrastle že do
višine strehe ter se dviga v dve nadstropji visoko.
Kakor znano, zidata tovarno veletrgovca in last-
nika »Jugosvile« Loebl in Rosner, ne bo pa pod-
jetje obratovsko skupno, temveč bosta, kot dozna-
vamo, v enem objektu dve tovarni in sicer ena
last Rosnerja, druga pa Loebla.

Ne pride do konca. Zaključna dela na novi
carinsko-poštni stavbi ne pridejo do konca, ker so
dosedaj nekatere licitacije za oddajo del izpadle
negativno. Ponoviti se bo morala med drugim tudi
licitacija za oddajo instalacije plinskih kurilnih
naprav.

La Toja

Crema normal
Crema sin grasa
„LA TOJA“
Vsebujejo razven najzlahtnejših naravnih surovin
radioaktivni gien in druge kožo pomlajujoče snovi
iz termalnih vrečev otoka La Toja v Španiji.

Ig

Nase prosvetno društvo je dobilo zopet precej
lepih novih slovenskih knjig v svojo knjižnico.
Člani in članice pa prijatelji društva in lepe slo-
venske knjige, pridite v knjižnico ob nedeljah od
poldne do litani! Najbolj poceni in prijetna zabava
ter pouk, je lepa knjiga!

Miklavžev večer priredi tudi letos prosvetno
društvo v Kat. domu v torek, 5. decembra ob 7
zvečer. Kako lepo in prijetno je bilo vsako leto na
tem večeru v dvorani in tudi letos bo. Kratka otro-
ška igrca s petjem, deklamacije in kar je glavno,
obdarovanje otrok. — Darovi, katere naj prinese
sv. Miklavž, naj se dobro zaviti in z naslovom pri-
nese v torek, 5. dec. od pol 6 zvečer naprej v gar-
derobo. Vstopnine za otroke ni.

Zagorje

Krajevna Kat. akcija bo s pomočjo dobrih lju-
di pričela 1. decembra s prehrano brezposelnih
rudarjev. Dnevno bo dobivalo izdatno kosilo 30
ljudi. V ta namen je prispeval g. nar. poslanec L.
Pavlič 400 kg krompirja. Obiljubil je tudi nadaljno
pomoč, za kar so mu naši najpotrebnejši zelo
hvaležni.

Ruše

Poroka. Preteklo nedeljo so Ruše zopet oživele.
Bila je poroka gđe. Berte Serne, veleposesniškov-
ne hčerke iz Smolnika, iz znane in spoštovane Marol-
tove hiše, z gosp. Martinom Brunnom, trgovcem
iz Beltine. Bog blagoslovi in sreči mladi par!

Gledališka predstava. Prosvetno društvo vpi-
zori danes ob pol 8 zvečer dramo v štirih dejanjih
»Dom«. Sedelci: prvi dve vrsti po 8 Din, ostale
vrste po 6 Din, stojišče 2 Din.

Cerkveni vestnik

Celonočno češčenje sv. R. Telesa bo v lju-
bljanski stolnici v noči na 1. december (prvi petek).
Iz knjige »Večna molitev« bomo molili 21. uro:
Za adventni čas, Nočno češčenje se prične ob 21
in zaključi s svetlo mašo ob štirih. — Isti večer
(30. novembra) od 20—21 skupna molitvena ura z
ljudskim petjem.

Naznanila

Moste pri Ljubljani. Ljudski dom v Mostah
vpizori drevi ob 20 Vombegarjevo dramo v treh
dejanjih »Vrnitev«.

Križarsko bratstvo v St. Vidu nad Ljubljano
vpizori danes ob pol 4 popoldne v cerkvenem do-
mu versko igr »Zrtev spovedne molitvenosti«.

Sneberje-Zadobrova. Danes ob 3 popoldne vsi
v Pevski dom k vpizoritvi »Dobrega vojaka Svejk-
ca«, Danes teden ob 3 popoldne bo gostoval dra-
matski odsek Sloge iz Ljubljane z burko v treh
dejanjih »Tetka na konju«.

V Mekinjah vpizori danes ob pol 4 v Društve-
nem domu »Šišenski gledališki odred« pravljico v
štirih dejanjih s petjem in muziko »JURČEK«. —
Vstopnina 7, 6, 4 in 3 Din. — Kamničani in okoli-
čani vsi v Mekinje!

Jesenice. — Pevsko društvo »Aljaž« vpizori
drevi ob 8 v Krekovem domu Schubert-Bertejevo
opereto v treh dejanjih »Pri treh mladenkah«.

Domžale. Godbeno društvo vpizori danes ob
16 v svojem domu veseligr »Roksi«.

Trbovlje. V Društvenem domu se ponovi dan-
es veseligr »Dve nevesti«. Cene znizane.

Begunje pri Cerkuhi. Danes popoldne po ve-
černicah bomo igrali v cerkvenem domu »Sleher-
nika«. Vabimo vse, tudi sosede!

Udruženje vojnih invalidov v Trzinu obvešča,
da je svojo tombolo preložilo na nedeljo, dne 3.
decembra.

Gospodarstvo

Proračunska seja mesta Celja

Proračun zvišan za 386.588 - 20 % doklada k direktnim
daukom kot prispevek k regulaci i Savinje

Celje, 25. nov.
Snoči se je vršila proračunska seja mestne
občine celjske. Poročal je referent finančnega od-
seka g. dr. Vrečko. Splošni proračun ima skupnih
potrebnih 6.636.588 Din, v posameznih poglavjih
je kritja 3.974.958 Din, tako da znaša primanjkljaj
2.661.630 Din, ki naj se pokrije z občinskimi do-
kladi, davščinami itd., ki dajo 2.662.600 Din,
tako da je prebitka 970 Din. Vse občinske doklade
in davšne ostanje v glavnem iste, kakor so bile
v proračunu za leto 1933, zato teh postavk ne na-
vajamo posebejno. Vpeljana je bila nova doklada
kot prispevek za gasilstvo, ki pa od 1. I. 1934 ne
sme več pobirati elanarine in podpor.

Doklade za brezposelne se ne uvedejo, ker
so na razpolago za sedaj še potrebni zneski in si-
cer 300.000 Din na prihrankih za regulacijo Sa-
vinje in se bo iz tega kredita poskušalo nadalje-
vati regulacijska dela, v prvi vrsti regulacija Lož-
nice v spodnjem delu, t. j. od izliva proti Babnemu
in z ureditvijo promenadne poti na Masarykovem
nabrežju od Kapuinskega mostu do Savinjske
brvi; potrebne načrte za dela naj izdela tehnični
oddelek mestnega načelstva. — Za izvršitev re-
gulacijskega načrta se določi Din 30.000 za razpis
načrtaja za idejni osnutek, Din 20.000 pa za pri-
pravljalna dela. Celotni regulacijski načrt bi stal
okrog 250.000 Din. — Ker zdržuje mestna občina

Stanje Narodne banke

Dne 22. novembra je bilo stanje Narodne banke
naslednje (vse v milj. Din, v oklepajih razlika v
primeri z izkazom za 15. november):

Aktiva: zlato 1795,0, valute 0,13 (—0,06),
devize 126,45 (plus 3,7), skupno podlaga 1921,6
(plus 3,66), devize izven podlage 24,5 (plus 2,4),
kovani denar 246,1 (plus 35,6), posojila: menična
1558,87 (—7,90), lombardna 308,565 (plus 0,04),
prejšnji predujmi državi 1719,4 (plus 0,16), razna
aktiva 218,76 (plus 2,08).

Pasiva: bankovci v obtoku 4.201,0 (—56,1),
drž. terjatve 13,1 (plus 6,5), ziračniki 686,94 (plus
37,0), razni računi 513,0 (plus 29,6), skupno obvez-
nosti po vidu 1213,03 (plus 73,12), obveznosti z
rokom 1095,24 (—5,32).

Bankovci ter obveznosti po vidu 5414,0 (plus
17,0), odstotek kritja 35,49 (v prejšnjem izkazu
35,53), od tega samo zlato kritje 33,15 (dne 15. t. m.
33,25%).

Iz izkaza je razviden veliki dotok sredstev
banki, kajti obveznosti po vidu so se povečale za
73,1 milj. Din. Na drugi strani pa so nadalje padla
eskontna posojila. Velik del dotoka v banko je pri-
šel v obliki kovanega denarja, saj se je imovina
banke v kovanem denarju zelo povečala.

Obtok bankovcev je padel na odslej še nere-
gistrirani minimum: 4201 milj. Din. To veliko zni-
žanje obtoka bankovcev je bilo le deloma kompen-
zirano s povečanjem obtoka kovanega denarja od
julija lani sem.

Nova uredba o organizaciji poštne, brzojavne
in telefonske službe je izšla ter je bila predložena
narodni skupščini v odobritev. Uredba ne vsebuje
določil o poštni hranilnici, ki je tudi sestavni del te
službe. Novost za našo zakonodajo je, da ureja no-
va uredba število žensk v poštnobrojavni službi.

Po novem sem biti od vsega osebja, ki ima nepo-
polno srednjo šolo (po čl. 46,1 uradnega zakona)
največ 30% žensk nadalje sme biti največ 30% žensk
v onih zvanjih, ki zahtevajo po čl. 46,2 zakona o
uradnih polno srednjo šolo, nadalje pa največ
10% žensk v onih zvanjih, ki zahtevajo po čl. 46,3
zakona o uradnih fakultetno izobrazbo. Zvaničniki
sploh ne morejo biti drugi razen moških, sluge pa
samo čistilke. — Po podatkih poštne statistike za
1931 je bilo v državni službi od vsega osebja te
stroke 4813 žensk (vsega osebja je bilo 15.322). Raz-
merje med moškimi in ženskimi uslužbenci je bilo
naslednje (podatki se nanašajo na ministrstvo in
vsa ravnateljstva v državi): uradniki 2537, uradnice
2142, pripravniki 313, pripravnice 174, zvaniki
moški 2345, ženske 456, služiteljski moški 2496, žen-
ske 143. Ostalo osebje je pogodbeno, dnevičniki,
delavci itd. Nadalje govori nova uredba o postran-
skih prejemkih uslužbencev, katere bo uredil po-
seben pravilnik. Prehodne določbe govore o urad-
nikih, ki so ob uveljavljenju nove uredbe v aktivni
službi ter o njih zadrževanju v sedanjih uradnih
skupinah.

Nov borzni senzal. Ljubljanska borza za blago
in vrednote je imenovala g. Antona Sumija za za-
časnega borznega senzala za les. G. Sumi je že po-
lozil zaobljubo v smislu trgovskega zakona. —
S tem ima ljubljanska borza zopet dva senzala za
les po smrti blagopokojnega g. Antona Lušina.
Upamo, da bo novi g. senzal pripomogel k uspeš-
nejšemu razvoju lesne trgovine na ljubljanski borzi.

Naša trgovina z Avstrijo. V mesecu oktobru
smo po avstrijski statistiki izvozili v Avstrijo za
9,5 milj. šil. blaga, iz Avstrije pa 6,1 milj. šil. in
je bila naša bilanca z Avstrijo zelo aktivna. V
prvih 10 mesecih je znašal uvoz v Avstrijo 85,5
(82,6), izvoz pa 45,9 (46,2) milj. šil.

Odtok zlata iz Francije je znašal v dobi od
10. do 17. novembra 1933 735,6 milj. (prejšnji te-

Debelost Vam škoduje

ker je ves Vaš organizem ogrožen od preko-
mernih maščobnih plasti. Tudi v poklicu ste
radi svoje neokretnosti in lahke utrudljivosti
manj zm žni ter vsled tega n napredujete v
oni meri, kot bi to vsled svojih sposobnosti
mogli. — Docela neškodljive

Slatinske tablete za hujšanje

Vas rešio tega zla.
Slatinske tablete za hujšanje povzročijo
razkrajanje in izločenje prekomernih maščob-
nih plasti, kar ima že v enem letu zmanjšanje
Vaše telesne teže za 8—14 kil za posledico
Prekomerna mast se odstrani iz Vašega
organizma, vsled česar postanele zopet sveži,
delavni in gibčni.

Mala doza, 100 tablet . . . Din 47—
Velika doza, 200 tablet . . . „ 80 —

Nabavite si še danes v
svoji lekarni SLATINSKE
TABLETE za hujšanje. Ako
bi jih v svoji lekarni slu-
žajno ne dohili, se izvolite
obrniti direktno na proizva-
jalca:
Lekarna Mr. Bahovec
LJUBLJANA
Reg. št. 12590/VI 11 1932

Proračunska seja mesta Celja

Proračun zvišan za 386.588 - 20 % doklada k direktnim
daukom kot prispevek k regulaci i Savinje

že leta iz svojih sredstev meščansko šolo v Celju,
to pa radi tega, ker še ni določen šolski okoliš
iste, naj mestno načelstvo čim prej doseže dolo-
čitev tega okoliša po ministrstvu. — Sklenjeno je
bilo naj se realizirajo razne hranilne knjižice v
skupnem znesku 75.034,88 Din. Z ozirom na težko
finančno stanje je potrebno, da se za leto 1934
odloži amortizacija posojila vodovoda za »Krono«. Od
finančnega in gospodarskega odseka predla-
gani proračun je bil z vsemi glasovi proti dvema
sprejet. Sprejet je bil tudi proračun za mestna
podjetja.

Pri drugi točki dnevnega reda je poročal gosp.
župan o vprašanju regulacije Savinje in pritokov.
Regulacija bi stala okrog 44.000.000 Din in naj bi
prispevale sorazmerno država, banovina in priza-
dete občine. Za tekoče proračunsko leto se bo sku-
šalo ukreniti vse potrebno, da stavi potrebne
zneske v proračun država in banovina, zato je
dolžnost mestne občine, da tudi ona prispeva po
svojih močeh. Mestna občina je pripravljena pri-
spevati k celokupnim regulacijskim stroškom okrog
3.500.000 Din in je bilo zato sklenjeno, da se za
proračunsko leto 1934 pobira 20% na direktne
davke kot prispevek mestne občine, kar bi dalo
300.000 Din, oziroma v 10 letih zgoraj navedeno
vsoto. Sklenjeno pa je bilo, da se mora v slučaju,
če se z deli ne bo pričelo, ta denar rezervirati kot
fond za regulacijo.

Borza

Dne 25. novembra.
Ta teden je znašal promet na ljubljanski borzi
1.934 milj. Din v primeri z 2.429, 2.029, 2.354 in
3.878 milj. Din v prejšnjih tednih. Največ prometa
je bilo v šilingih in dinarjih.

Curih. Pariz 20,20, London 16,91, New York
32,50, Bruselj 71,875, Milan 27,20, Madrid 42,075,
Amsterdam 208, Berlin 123,15, Dunaj 72,61 (57,70),
Stockholm 87,25, Oslo 85, Kopenhagen 75,60, Praga
15,32, Varšava 58, Atene 2,93, Carigrad 2,47, Bu-
karešta 3,05.

Pariz. Ob 11,45. Newyork 16,07, London 83,80
London. Zač. Pariz 83,625, Newyork 5,215.
Zlato v Londonu s premijo 126/6.

Živina

Mariborski svinjski sejem. Na svinjski sejem
24. t. m. je bilo pripelanih 299 svinj; cene so bile
slednje: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 100
do 115 Din, 7—9 tednov stari 120—150 Din, 3—4
mesece stari 200—250 Din, 5—7 mesecev stari 300
do 380 Din, 8—10 mesecev stari 400—550 Din, eno
leto stari 600—700 Din, 1 kg žive teže 6—7 Din,
1 kg mrtve teže 8,50—9,50. Prodani sta bili 102
svinji. — Prihodni svinjski sejem bo 30. novem-
bra, ker je 1. decembra drž. praznik.

Ptujski živalski sejem. Konjski in goveji se-
jem v torek 21. t. m. je bil z ozirom na letni kra-
marni in živalski sejem 25. t. m., razmeroma slabo
založen. Prignanih je bilo 380 glav, in sicer 173
krav, 62 telic, 76 volov, 24 bikov in 45 konj. Od
teh je bilo prodanih 129. — Cene za kilogram žive
teže, in sicer: krave 2—4 Din, telice 3—4,50, voli
3—4,25, biki 3—4 Din, konji po kakovosti od 400
do 3600 Din. Svinjski sejem v sredo 22. t. m. je
bil, kar se tiče dogona, dobro založen, kupčija pa
je bila slaba. Od prignanih 348 ščetinarjev je bilo
prodanih le 97. — Cene so neizpremenjene, in sicer
so se prodajali prolenki in polmastne svinje od
6,50 do 8 Din za kilogram žive teže, prasci stari
6—12 tednov po kakovosti od Din 90 do 300. —
Prihodni svinjski sejem bo 29. t. m.

Žitni trg

Položaj na žitnem trgu je ostal neizpremenjen,
prav tako tudi cene. Povpraševanja je še nekaj,
toda ponudba je razmeroma malenkostna. Danes je
bila zaključena banatska pšenica 78—79 kg po 104,
banatska moka franko cagon Sisak po 217,50, dočim
so moke v Vojvodini od 115.—200. Nadalje zahte-
vajo za staro koruzo bč. 80—82,50, sr. 85 in ban-
77,50, umetno sušeno par. Indija 70, sremske po-
staje n. pr. Sid pa 75, nadalje slane oves 54—57,50
fr. nakl. post., ječmen 75—77 fr. nakl. post., rž 80
do 85 fr. nakl. post. otrobi se kaj živahno trgujejo
tudi nadalje in stanejo brez vreč franko nakladalna
postaja 62,50—65.

Les

Tendenca je bila zadnje dneve mlačna, povpra-
ševanja pa zelo živahna po bukovih plohih, smre-
kovih letvicah, po smrekovih in jelovih deskah in
po bukovih hlodih, kakor tudi po surovih orehovih
plohih.

Moste pri Ljubljani

Letošnja Miklavževa prireditel v Salezijan-
skem mladinskem domu obeta biti zelo zanimiva.
Mladi skladatelj dr. Jerko Gržinič je napisal ljub-
ko opereto v 3 dejanjih »Miklavževa čakamo«
(»Na zvezdicah zlatih«, »V modernem peklu«, »Po-
zdravljica čredica«), ki se bo ob tej priliki prvič
uprizorila. G. skladatelj bo opereto sam nastudi-
ral. Marsikdo, četudi od Miklavža ne bo pričakoval
darila, bo rad prišel k lepi prireditvi. Opereta se
bo uprizorila dvakrat in sicer v torek, 5. decem-
bra ob 5 in 8 zvečer.

Prihodnji četrtek, dne 30. t. m. ob pol 6 zvečer
bo v dvorani Salezijanskega mladinskega doma na
Kodeljevem mladinska proslava petnajstletnice ze-
dinjenja, h kateri vabimo rodoljube. Vstop prost.

Novo meso

Faust. Kakor čujemo, se pripravlja na odru
tukajšnjega Prosvetnega doma vpizoritev »Faust«. Re-
žija je v večjih rokah g. Potokarja.

Skioptično predavanje bo danes popoldne ob 4
v Prosvetnem domu. G. prošt Čerin nas bo vodil
s pomočjo slik skozi Italijo v večno mesto Rim.
Ne zamudite lepe prilike in pridite!

Urša Rohrman, ki je osumljena na umoru
svoje sestre Ane Gorše, se nahaja še vedno v tu-
kajšnjem preiskovalnem zaporu. Tudi, posestnika
A. iz iste vasi sodišče še ni izpustilo.

Že za 176 Din mesečno, brez naplčila si lahko
nabavite izvrsten

PHILIPS - RADIO
Dobi se pri tov. zast. M. Wachter, urar in optik,
Novo mesto.

Š

Trpljenje 7 rešenih mornarjev

Brodolom v večnem ledu

Letala prinesla pomoč zadnji hip

Severnoameriški vlačilec parnik »Speed« je vlekel za seboj težak tovorni čoln po tako zvanem Medvedjem jezeru na severnem delu Severne Amerike. Med potjo je prihrumel silen vihar, ki je obe ladji vrgel na pečine. Del mostva se je mogel po ledenih ploščah rešiti na breg, kjer so morali več dni v strašnem mrazu in brez hrane čakati na pomoč. Dva pogumna moža sta se napotila do človeških bivaljših po ljudi, ki naj bi prišli pomagat. Cameron Bay je prvo in najbližje človeško selišče. Prispela sta tja po šestdnevnem napornem potu. Od tu so takoj poklicali na pomoč letala, ki so odletela po onih pet mož, ki so ostali v divjini. Zgodba se je godila tako le:

Kapitan Ingraham je že večkrat vodil svoj parnik »Speed« iz Franklina v Cameron Bay čez Medvedje jezero. Dobro pozna nevarnosti tega jezera in njegove nevarne pečine. Ko je naenkrat prihrul strašen vihar, je kapitan takoj vedel, kakša usoda preži na obe ladji.

V nekaj minutah je voda tako zdvijala, da se je začel parnik že nagibati in so ga valovi venomer zalivali. Nemogoče je bilo rešiti se v kak mirnejši zaliv. Ker je tovorni čoln voda še bolj sukala, je bila nevarnost, da ga bo vrglo na parnik. Zato so morali takoj presekati vrvi in čoln pustiti valovom. Le s težavo je mogel parnik »Speed« naprej.

Naenkrat se je nov silen val zgrnil nad ladjo. Komaj je voda otekla, ko je iz strojnice spodaj votlo zagrmelo. Kotli so eksplodirali. Kapitan Ingraham je poklical h krmilu mornarja, sam pa je planil k luknji, da pogleda v notranjost. Para in dim sta mu butnila v obraz. Brez obotavljanja je stopil dol, kjer je gorelo. Našel je človeško truplo, katero je zgrabil in nesel na krov. Bil je strojnik Jebb, a brez življenja v sebi. Še drugič je splezal kapitan po strmi lestvi v notranjost. Treba je bilo rešiti tudi kurjača Potts. Ta je ječe ležal ob zalogi premoča, ki je že gorel ter razširjal strašno vročino. Ingraham je kurjača zgrabil za roke in ga vlekel od lestve. Ker se je ladja silno gugala, je reševalec večkrat padel in se hudo opek. Zgoraj na krovu je kapitan ugotovil, da je tudi kurjač že mrtev. Na parniku sta ostala živa le še kapitan in mornar.

Vihar je vedno bolj divjal. Čeprav je bil že ranjen, je kapitan zopet zgrabil za krmilo. Ampak tudi to ni moglo preprečiti katastrofe. Ladja je vedno bolj drvela proti pečinam. Naglo sta spustila v vodo reševalni čoln. Oba mrljica pa sta morala pustiti na krovu. Nekaj minut nato se je parnik razbil.

Mali reševalni čoln se je sicer srečno ognil pečin, a ga je kmalu odgnalo od brega nazaj na vodo. Z vso silo sta veslala kapitan in mornar — vendar sta morala kmalu odnehati, ker je bilo vse zaman. Vihar je kmalu potihnil, pritisnil pa je strašen mraz. Mimo so plavale ledene plošče in se zadevale v čoln, v katerem sta se tesno drug k drugemu stisnili oba nesrečnika, da bi se grela. Več dni sta blodila. Oba sta bila od mraza že tako premrla, da nista mogla več veslati. Končno se ju je usmilil veter in pogнал čoln proti obali.

Nikjer žive duše! Če nista hotela v ledeni puščavi zmrzniti in lakote umreti, sta morala poskusiti pretočiti se do človeških bivaljših. Ta pa so bila 200 kilometrov daleč. Tri dni sta prebila na poti in omahovala od izčrpanosti, ko sta na vrhu snežne kopice zagledala zastavo. Pod to snežno kopo sta našla ljudi: tistih pet mož posadke s tovornega čolna, katerega so odnesli valovi. Tudi ta čoln se je razbil na pečinah. A tej petorici se je posrečilo, da so se z nekaj psi na ledenih ploščah rešili na breg. Hoteli so peš priti v Cameron Bay, toda nepreohodno ozemlje in popolna izčrpanost je to preprečila.

Ko je kapitan Ingraham prišel do teh rešenec, je bil sam že ves onemogel. Tudi petorica ni imela ne življenjske obleke. Psi za psom so morali zaklati. Nihče ni vedel dobrega sveta. Končno sta se dva moža odločila, da se še enkrat odpravita v Cameron Bay. Šla sta.

Dan za dnem so nesrečni brodolomci zaman čakali pomoči. Nihče več ni upal rešitve. Skoraj so že blazneli od trpljenja in groze. Naenkrat so zaslišali v zraku močan šum. Dve letali sta krožili nad njimi, se spuščali, pristali. Oba odposlanca sta po šestdnevnem nepretrganem potovanju in po strašnem trpljenju vendar le srečno prišla v Cameron Bay.

Vseh sedem so morali oddati v bolnišnico.

»Kraljica bolha«. V Parizu imajo trg za starino, kakor v Ljubljani tam za vodo. Ta trg Parizani imenuje »sejem za bolhe«. Otroci teh starinarjev se za začetek vsakega adventa zbero in si izvolijo svojo malo kraljico. Ti otročki zvesto ohranjajo stare in stoletne navade.

Pripovedujte, kaj ste strašnega doživeli!

Družabno življenje v Angliji in Ameriki se navadno razvija po klubih. Za vsako stvar v Ameriki ustanove klub. Neki Fitzhugh Green je ustanovil klub, ki svojim članom nalaga, da morajo klubu poročati vse, kar so na potovanju strašnega doživeli ali slišali. Po geslu: »Pripovedujte, kaj ste strašnega doživeli!« Tako se v klubu vrste predavanja s tako vsebino, kaj je kdo prinesel s potovanja domov.

Član tega kluba je tudi Selous, ki je drugače sloveč lovec na leve. Ta je n. pr. predaval po svoji vrnitvi iz Afrike o tem-le dogodku: Ustrelil je leva, ni pa opazil, da lev ni bil sam, ampak je blizu stala levinja. Takoj ko je s smec padel, je levinja zarjavela in se pripravila na skok. Lovec ni imel niti toliko časa, da bi vnovič nameril puško. V zadnjem hipu se je preden vrgel zamorski spremljevalec, kateri je bil oborožen le s sulico. Ko se je levinja pogнала proti Selousu, je zamorec že vtaknil ročaj sulice v zemljo in ostrino držal proti levinji, katere se je res nabodla na ostrino. Levinjin skok pa je bil tako silen, da je zamorca vrglo po tleh. Levinja je zamorca s tako raztrgala pleč in mu iztrgala eno oko. Med tem je Selous že pomeril puško in ustrelil zver.

Bolj strašno je bilo pripovedovanje kapitana Pedra Bane o svojem doživljanju v Karibijskem morju (Antilsko otočje v Srednji Ameriki). Med vožnjo v tem morju je silen vihar vrgel moža v morje, ne da bi bil kdo na krovu opazil to nesrečo. K sreči je tedaj vrglo z ladje v morje tudi večjo desko, h kateri je Bane z vso silo plaval, da se prime za njo. To se mu je sicer posrečilo, a ladja je med tem žal naglo plula stran. Vihar pa ni ponehal, tako da je bil morjal Bane vedno z obema rokama držati, da ni padel v morje. Ko je tako brodil in blodil po morju, so se začeli okrog njega zbirati morski volkovi, človeku najbolj nevarna morska žival. Hvala Bogu, da živali niso

bile preveč lačne, ampak so v vedno večjih množinah čakale, kdaj bo žrtev padla v morje, da jo požro. Tako je kapitan Bane prebil na vodi dva dni brez upanja na rešitev. Bil je že čisto izčrpan, ko je na še vedno nemirnih valovih zagledal prazen čoln brez jader in vesel. Z zadnjimi močmi je Bane priplaval k čolnu in se spel vanj. Morski volkovi pa so mu prijazno in v veselem pričakovanju sledili. Na svoje veliko začudenje je Bane našel v čolnu nezvestnega moža. V čolnu ni bilo niti mrvice živeža, znamenje, da je neznani mož omedlel od lakote. Pač pa je ležal v čolnu puška s strelivom. Kapitan je najprvo pregledal nezvestnega tovariša. Potem pa je začel s puško streljati v gručo čakajočih morskih volkov. Nekaj ur potem je mimovozel parnik opazil čoln in rešil oba nesrečnika. Baneju pa so v tistih dveh dneh osiveli lasje.

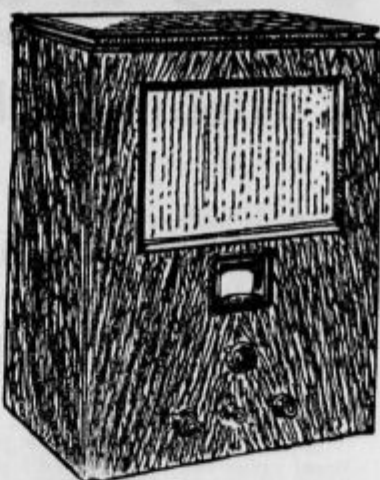
Največje leta'o sveta razbito

Iz Moskve poročajo: Šele pred kratkim dograjeno rusko orjaško letalo »K. 7«, ki je vse delano iz kovine, je 22. t. m. blizu Harkova padlo na tla in se razbilo. Vseh 14 potopnikov je mrtvih. Podrobnosti še ni.

Letalo »K. 7« je enokraklinski s 6 motorji. Bilo je ponos ruskega zračnega brodogradstva. Ko so to orjaško letalo 14. t. m. dogradili, so Staljin, Molotov, Vorosilov in cela vrsta sovjetskih funkcionarjev poslali brzojavne častitke tovarni, ki je letalo delala. Letalo »K. 7« je zadnje dni napravilo v okolici Harkova več poskusnih poletov, ki so vsi srečno potekali.

Med ubitimi so šef pilot Snegirjev, voditelj montažnega oddelka tovarne letal inž. Žeronskin, zastopnik glavne uprave civilnega letalstva L'pa, ter 11 inženjerjev, mehanikov in specialistov.

3 + 1 CEVNI

ORION RADIO 7331

Dobi se za gotovino in na obroke skoro pri vseh radio trgovcih

Amaconka ga je pridržala

Angleški polkovnik Fawcett ostane med divjaki ob reki Amaconki

Leta 1925. je angleški polkovnik Fawcett odinil z malo ekspedicijo, v kateri je bil tudi njegov sin John. V južno Ameriko preiskovat porečje vletoka Amaconka. Ti kraji so še do danes popolnoma nepreiskani. Ta drzni angleški raziskovalec sveta je bil trdno prepričan, da zibelka človeštva ni Azija, ampak južna Amerika, pred vsem nepreiskana divjina ogromne Braziliije.

Minilo pa je komaj nekaj mesecev, ko je za Fawcettovo ekspedicijo zmanjkalo vsakega sledu. Poslej so minila dolga leta, a o tej ekspediciji ni bilo več ne duha ne sluha. Svet je bil prepričan, da je drzni Fawcett svoje znanstveno potovanje plačal s svojim življenjem. Lansko poletje pa so se začele širiti govorice, da Fawcett še živi tam nekje med divjaki v pragozdih južne Braziliije. To vest je prvi prinesel v Evropo Anglež Robert Churchward. A nihče ji ni verjel. Te dni pa so iz Montevidea prišle novice, ki potrjujejo, da Fawcett res še živi. To novico smo pred nekaj dnevi prinesli tudi mi. Italijanski popotnik Michele Truci je baje Fawcetta sam videl pri Isla Bonanal in z njim govoril.

Kaj pripoveduje Michele Truci?

Pravi, da Fawcett res živi med divjaki, njegovo življenje je sicer preprosto, a srečno. Divjaki ga nimajo vjeteja, ampak ga imajo za svojega. Polkovnikov sin John Fawcett se je menda celo poročil s hčerko pozlavarja tistih krajev ter ga divjaki zelo čislajo. Tudi polkovnik sam je rekel, da se nikdar več ne vrne v civilizacijo. Pravi, da je vse svoje življenje od otroških let sanjal le o tem, da bi živel v nedotaknjeni božji naravi. Te sanje so se mu sedaj izpolnile. Srečen je in zadovoljen. Zato hoče večer svojega življenja preživeti v rajski lepoti Amaconkinega porečja.

Polkovnikova preletlost

Polkovnik Fawcett je sedaj 66 let star. Služil je v angleški armadi kot topniški častnik. V južno Ameriko je prvič prišel l. 1905., ko je bil pozvan, naj vodi ekspedicijo, ki je določala meje med Bolivijo in Brazilijo. Tedaj je prvič prodir v Amaconkino ozemlje ter bil ves navdušen od lepote tistih krajev. Leta 1912 je nato Fawcett sam organiziral ekspedicijo, s katero je drugič odrinil v te kraje. A med svetovno vojno se je vrnil na Angleško, stopil v armado in bil štiri leta na fronti. Ze leta 1919 ga je zopet prijelo hrepenenje ko tej deželi. Toda šele leta 1925 je mogel uresničiti svoje načrte. Odpotoval je v južno Ameriko in v pragozdovih Amaconkinega porečja — izginil.

Skrivnosti v Matto Grosso

V pragozdovih teh pokrajin, ki se na zemljevidu imenujejo Matto Grosso, je domovina bajk in pripovedk, ugank in skrivnosti. Matto Grosso je baje tista dežela, kamor so bežale zadnje priče nekdanje bogate in visoke indijanske kulture pred uničevanjem belih osvajačev. To je res skrivnostna dežela, polna pravljicnega bogastva, zlatih in srebrnih zakladov. Kakor pripovedujejo pripovedke, žive tam tudi še »beli Indijanci«, ki so res morda potomci kakih belih kulturnih pionirjev, ki so kdaj tam ostali. Za znanost in raziskovanje je Matto Grosso tisto ozemlje, katero je res še docela neraziskano in v katerem prebivajo plemena in rodovi, katerim se je posrečilo tam skriti se pred prodirajočo belo civilizacijo.

Za Fawcettom

Ko je polkovnik Fawcett izginil v braziljskih pragozdovih in v neznanih divjinah, se je za njim odpravilo več ekspedicijskih, katere naj bi ga poiskale

ORION BAND PASS

Prejemnik z vdelanim dinamičnim zvočni om, Tungsram Barijevimi cevmi in z vsemi novostmi moderne radio tehnike omogoča dober sprejem velikega števila postaj ob močni in točni reprodukciji.

in ugotovile njegovo usodo. Te ekspedicije so pač našle njegovo sled, njega pa ne. Na podlagi dogoznanj teh ekspedicijskih je ugotovljeno, da je domačin Bakairi Fawcettovo ekspedicijo vodil skozi pragozdove in mu služil dolgo časa. Po napornem potovanju, ki je trajalo več tednov, je Fawcett končno prišel s svojo ekspedicijo do reke Kulusu. Odtod gre njegova sled do selišča indijanskega rodu Anahakua, kjer se je najbrž dolgo časa mudil. Ko so poznejše ekspedicije Anahakuance povpraševale po Fawcettu, so jim ti pripovedovali o treh belih možih, ki so vse znali in ki so tudi njihovega poglavarja ozdravili hude bolezni. Prav z veseljem so se še spominjali teh belih mož. Od Kalapalu je potem Fawcettova ekspedicija odrinila dalje deloma v čolnih, deloma pa v težavnih pohodih, dokler ni prišla do vzhodnega obrežja reke Kulueno. Polkovnik Fawcett je menda nameraval, da bi se odtod zopet skozi pragozdove pretočel do Araguaje, kjer bi sedel v čolne, se z njimi pripeljal do Amaconke in po njej nazaj v civilizacijo. Car Amaconkinih pragozdov pa je polkovnika Fawcetta tako zajel, da ni več končal svoje naloge, ampak je ostal v divjini, iz katere se ne bo več vrnil.

Ruska velemesta

Ruska mesta so po vojni hudo narasla. Ob 16. obletnici revolucije so objavili statistiko o ruskih mestih. Mestnega prebivalstva je l. 1914. bilo v Rusiji 25 milijonov, l. 1933. ga je bilo pa že 39 milijonov. Moskva šteje danes 3.572.000 prebivalcev, Harkov, glavno mesto Ukrajine, 646.000 (l. 1914. le 313.000). Tudi nova mesta v Sibiriji so naglo narasla. Magnitogorsk ima že 230.000, Kibinogorsk 40.000 prebivalcev, Stalinsk v Kavkazecu, ki je l. 1914. imel le 2000 duš, jih ima danes 249.000.

Nič novega

(Finska anekdota)

Gospodar se vrača s sejma. Hlapec pride z vozom na kolodvor. Med potjo se razvija ta-le pogovor:

Gospodar: »No, kako je kaj doma?«

Hlapec: »Nič novega.«

Gospodar: »Torej vse pri starem?«

Hlapec: »Da, to se pravi, samo Sultan je poginil.«

Gospodar: »Kako se je to zgodilo?«

Hlapec: »Konji so ga pomendrali.«

Gospodar: »Kako to, da so ga pomendrali?«

Hlapec: »Ko se je rešil iz ognjene nevarnosti, je ostal pod njihovimi nogami.«

Gospodar: »Kakšne ognjene nevarnosti?«

Hlapec: »Konjski hlev je pogorel.«

Gospodar: »Kdo ga je pa zažgal?«

Hlapec: »Ne vem.«

Gospodar: »No, kdo pa ve?«

Hlapec: »Nihče, ker smo bili vsi pri senu.«

Gospodar: »Ali je bila stara mati tudi pri senu?«

Hlapec: »Ne, ni bila.«

Gospodar: »No, potem pa ona ve.«

Hlapec: »Ne ve.«

Gospodar: »Zakaj ne?«

Hlapec: »Našli smo njene kosti na pogorišču.«

Gospodar: »Konjskega hleva?«

Hlapec: »Ne, na hišnem pogorišču.«

»Kadar se bom jaz oženil, bo veliko žen» razočaranih.«

»Tako? Koliko jih pa misliš vzeti?«

Na progi Berlin—Pariz sta trčila pri Stendhalu dva vlaka, kjer je bilo nekaj ljudi zmečkanih, nekaj pa težko ranjenih.

MLADI SLOVENE

Slavo Stine:

Mladi jezdec

Mali Jurček
kozla pase,
pa junáško
ga zajaše.
Kozel toži:
»Mekele! —
Ti pretežek
si zamé!
Pes ga čuje,
pa prihruje:
»Hov, hov, hov!
Kozel dirja
brez pastirja,
ta pa joče
se v koprivah:
»Jov, jov, jov!«

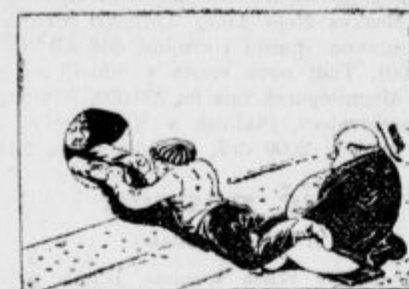
Dobrosrčni striček

Gre dobrosrčni striček Matiček, gre po cesti in pride do zidu, v katerem zija okrogla odprtina. Dve nogi molita iz nje in stričku Matičku je takoj jasno, da ima tu nesreča avoje prste vmes. Siro-mak gotovo ne more zlesti iz jame, ojoj, pa zdaj takole obupno binglja z nogami... »Pomagati mu je treba na vsak način,« si misli dobrosrčni striček.

In ker striček Matiček vsakemu rad pomaga, ki je v stiski in nesreči, hitro položi torbico na tla, prime neznanca za noge ter ga začne z vso silo vleči iz jame.

Velče, vleče in po dolgem trudu se mu res posreči, da izvleče moža iz jame. In šele zdaj vidi, da mož ni sam: krepko ga drži za roke še neki drugi mož — joj, joj, gotovo ga je ta grdu zvalil v luknjo! Bogve, kaj mu je hotel storiti... Morda ga je hotel celo umoriti? Ob tej strašni misli stričku Matičku kar sapa zastane v grlu in namesto las, katerih nima več na glavi, mu vstane pokoncu klobuček.

Ko prileze še drugi mož iz luknje, se zgodi nekaj nepričakovanega — — —

?

Halo, otroci!

Iztahtajte k tej zgodbi konec za četrto sliko, ki jo objavimo prihodnjo nedeljo. Najboljši domislek bo nagrajen z lepimi božičnimi jasecami, druge posrečene rešitve pa natisnemo.

Upoštevali bomo samo rešitve, ki bodo do četrta 30. t. m. poslani na naslov: Kotičkov striček, uredništvo »Slovenca« v Ljubljani.

Majdine punčke

Nasha Majdica ima štiri punčke rdečelične. Kaj postanejo nekoč njene mlade gospodične?

Ni v zadregi za odgovor Majda našo; vsem izbrala že poklic je imeniten, ko se v zibki je ležala.

Prva punčka bo kraljična, druga punčka dvorna dama, tretja bo učiteljica, a četrta mlada mama.

Včasih pa se razjezi in požuga jim s pestjo: »Ker ne ubogate — cigan v hosto vas odnesel bo!«

Zamorske bajke in pripovedke

(Poslovenil M. K.)

Zgodba o volku, ježu in gospodarju vrta

Jež je hotel z lovskim psom prestrašiti volkove in napraviti zmedo med njimi, da bi drug drugemu potrgali zvezane repe; gospodar vrta bi potem zamašil iskal med njimi krivca...

Hitro se je od lovškega psa vrnil domov in zaupno povedal prijatelju volku, kaj je ukrenil. Volk je planil med mlatičje-volke in zakričal:

»Otroci judovski, bežite! Lovski pes prihaja.«

Ko so volkovi zaslišali strašno besedo »lovski pes«, je nastala med njimi nepopisna zmešnjava. Začeli so se neusmiljeno grizti med seboj in trgati repe. Ko so se osvobodili, so se z razcefranimi repi razbežali na vse strani...

Gospodar vrta se je medtem napotil k sodniku volkov in mu začel tožiti volka, ki je napravil škodo na vrtu.

Sodnik ga je vprašal:

»Ali bi ga spoznal med drugimi volkovi?«

»Seveda,« je potrdil gospodar vrta; »odtrgan rep ima. Ko sem stopil na vrt, je grdu ležal iztegnjen na tleh, kakor da je mrtev. Že so mravlje in muhe lazile po njem. Prijel sem ga za rep in ga vrget čez ograjo. Takrat mi je ostal košček repa v rokah.«

Sodnik volkov je sklical vse volkove in volkulje predse. Ko so bili zbrani, je velel gospodarju vrta:

»Dobro si jih ogled in povej, če je med njimi krivec.«

Gospodar vrta si je ogledal volkove in na svojo največje začudenje opazil, da jih je več ko polovico, ki nimajo celih repov. Moral je priznati: »Ne morem najti pravega krivca. Skoro vsi imajo potrgane repe.«

»Potem ne morem kaznovati nikogar,« je slovesno razsodil sodnik volkov.

Gospodar vrta je srdito pogledal volkove in jim zagrozil:

»Bom že še zalotil onega, ki je kradel na mojem vrtu!«

Sodnik se je obrnil k volkovom:

»Ali ste slišali? Zapomnite si: kogar gospodar vrta zasači pri novi tatvini, mu mora poravnati vso škodo.«

Volkovi so zatulili v zboru:

»Prav je tako! Modro si razsodil, o sodnik. Kogar zasači pri kraji, ta naj bo kaznovan!«

Gospodar vrta je odšel domov. Zmešal je v vodi moko in poper in s to zmesjo polil grozjve, da bi moral vsak, ki bi ga zobal, kihati in kašljati. Ježev prijatelj volk pa se je še tistega dne spet splazil na vrt. Nazobal se je grozjva, kolikor ga je moral spraviti v nenasični želodec. Ko je začel iskal gospodarjeve korake, je pobegnil. Med begom se je obrnil in se škodoželjno zarežal:

»Ali sem te, bedak, haha!«

Gospodar vrta je zaklical za njim:

»Bedak si ti! Če bi bil pameten, ne bi zobal grozjva, ki je potrešeno s poprom. Zdaj mi ne uideš, bratec! Poper ima hudo moč: venomer boš moral kašljati in kihati... Tako te spoznam med volkovi. Se danes pojdem k sodniku in zahtevam od njega, naj vas sliče skupaj. Kdor od volkov bo kašljal in kihal, ta bo obsojen!«

V hudih skrbih je volk prisopihnil k prijatelju ježu in mu potožil:

»Svetuj mi, prijatelj, kaj naj storim! Nazobal sem se grozjva, ki je bilo potrešeno s poprom. Zdaj se ne morem premagovati: venomer moram kihati in kašljati.«

Jež se je zamislil in se domislil:

»Veš kaj? Ko pride vrsta nato, stopi pred sodnika in zažni tako-le: Gospod sodnik, pri nas doma imamo deklico, ki se imenuje Ifahahaha-hahaha-h-h-m-p-h-m-k-h-m... Ime se bolj raztegne, da postaneta sodnik in gospodar vrta nestrpna. Potem te pustila mimo, ne da bi te zadrževala. Še vesela bosta, da se te iznebita!«

Sodnik volkov je znova sklical volkove predse. Strogo jih je pogledal:

»Kdo je spet kradel v gospodarjevem vrtu? Volkovi so neveselno zarežali:

»Bog nam pomagaj! Gospodar vrta nas sovraži, zato nas zmerom tožari. Tega mu ne odpustimo nikoli!«

Sodnik jih je ostro zavrnil:

»Molči, drhal! Dokler se ne prepričam, ali je tat, ki dela sramoto vsem volkovom, med vami ali ne, nimate pravice godrnjati!«

In jim je ukazal:

»Stopite v vrsto in se počasi pomikajte mimo mene in gospodarja vrta!«

Volkovi so storili, kakor jim je bilo rečeno. Ko je prišel na vrsto ježev prijatelj volk, je začel:

»Gospod sodnik, jaz imam doma sestro, ki je zelo lepa in se imenuje Ifahahaha-hahaha-h-h-m-p-h-m-k-h-m...«

»Dovolj, dovolj!« je zaklical sodnik. »Ali naj dve uri poslušamo to dolgo lajno? Ne zanima nas, kako je tvoji sestri ime. Mudi se nam. Dalje!«

In vrsta se je pomaknila mimo...

Tako, vidite, se je ježev prijatelj volk tudi topot srečno izognil maščevanju razjarjenega gospodarja vrta. — Na »videnje!« (Konec.)

Mutelembo in Ngungu

Poslušajte žalostno zgodbo o Mutelembo in Ngungu!

Dva moža, prvi še mlad, drugi že star, sta odšla na lov. Mlajši je vzel s seboj psa; prvemu psu je bilo ime Mutelembo, drugemu Ngungu.

Ko sta lovca izsedela dobro lovišče, sta si postavila kolibo in ostala tam.

Mlajši lovec je kmalu ujel mnogo divjačine, starejši ničesar.

Čez mesec dni je mlajši dejal starejšemu:

»Dovolj imava. Vrniva se domov!«

In sta šla.

Spotoma je starejši lovec premišljeval: — Mesec dni sva bila na lovu in ta mladec mlečnozobi

je ustrelil vse polno divjačine, jaz, ki sem mnogo starejši, pa nič. Če se tako-le prazen vrnem domov, se mi bodo grozno posmehovali...

In je ubil mladega loveca ter vrget njegovo truplo psu Mutelembo.

Mutelembo je povohal dobrega gospodarja, presunljivo zatulil in se obrnil proč.

Stari lovec je vrget truplo mladega moža drugemu psu.

Ngungu ga je prav tako povohal, žalostno povsil rep in se obrnil proč.

Tedaj se je stari lovec razjezil. Pustil je mladenečovo truplo na tleh, pograbil košaro z divjačino in hotel oditi.

Psa Mutelembo in Ngungu pa sta se sklonila nad truplom svojega gospodarja in začela glasno, zamolklo peti:

»Ndala ia kota
ni Ndala ia ndenge,
ele mu ngungu mu dia 'kuā
Ndala ia kota ni Ndala ia ndenge,
ele mu ngungu mu dia 'kuā.
Tuksimana
Mutelembe ni Ngunga
a—a teksile midia Ngā ku idia.«

Slovensko:

Starejši Ndala!
in mlajši Ndala
na lov sta v svet odšla,
da bi morila druge.
Hvalite
psa Mutelembo in Ngunga,
katerima je truplo vreden bilo!
Hotela ga nista raztrgati.

Ndala starejši je položil košaro z divjačino na tla in ubil psa Mutelembo, ker se je bal, da ga s svojo pesmijo izda. Potem je spet pograbil košaro z divjačino in odrinil dalje.

Ubili pes pa je vstal, se splazil kakor duh za njim in pel, pel, pel:

»Ndala ia kota
ni Ndala ia ndenge...« itd.
(Kakor zgoraj.)

Ndala starejši je položil košaro na tla in ubil še drugega psa. Izkopal je globoko jamo, vrget vanjo trupla zvestih psov, ju pokril z debelo plastjo zemlje ter se napotil dalje.

A komaj je napravil nekaj korakov, že sta bila ubita psa za njim. Sledila sta mu tik za petami in venomer zamolklo pela:

»Ndala ia kota
ni Ndala ia ndenge...« itd.

Ndala starejši ju je hotel napoditi s kamni — a kamenje je padalo v praznino. Pograbil je gorjato in začel neusmiljeno tolči po psih. Pa ju ni mogel zadeti. Kakor da tolče po njunih sencah, je gorjato udarjala ob tla...

Preplašen je vrget gorjato od sebe in bežal, bežal, psa pa za njim...

Ko je pribežal v domačo vas in stopil v rodno koč, so ga vprašali:

»Na lov sta odšla dva. Kje je tvoj spremljevalec?«

Ndala starejši je odgovoril:

»V drugo lovišče je odšel lovit.«

Medtem sta se ubita psa splazila v hišo nesrečnega gospodarja in ponovila svojo strašno pesem:

»Ndala ia kota
ni Ndala ia ndenge...« itd.

Ljudje so prisluhnili. Ko so iz pesmi spoznali vso resnico, so zakričali nad Ndalo starejšim:

»Lagal si! Umoril se Ndala mlajšega — njegova psa sta te izdala!«

In so navalili na morilca in ga kamenjali. Za Ndalom mlajšim pa so tri dni žalovali.

Zgodba o kralju in njegovih treh hčerkah

Živel je kralj, ki je imel tri hčerke. Nekega dne je poklical k sebi prvo hčerko in jo vprašal:

»Hčerka ljuba, ali me imaš kaj rada?«

»Kakor zlatola,« je odgovorila.

»Prav je tako,« je zadovoljno pokimal kralj. Poklical je k sebi drugo hčerko in jo vprašal:

»Hčerka ljuba, ali me imaš kaj rada?«

»Kakor diamantel,« je dejala.

»Lepo je to,« jo je pohvalil.

Poklical je k sebi tretjo hčerko in jo vprašal:

»In kako me imaš rada ti?«

Ta mu je odgovorila:

»Kakor sol!«

Kralj se je razsrdil in zakričal:

»Proč od mene! Nisi več moja hčerka.«

Deklica je šla in se napotila v širni svet. Prišla je do hiše nekega drugega kralja. Stopila je v hišo in zaprosila:

»Sprejmite me v službo, dobri ljudje!«

»Pa kaj bi delala pri nas?« so jo vprašali kraljevi ljudje.

»Kuhinjsko posodo bom pomivala,« je odgovorila.

»Dobro,« so bili zadovoljni.

In so jo odvedli v kuhinjo in deklica je začela pomivati kuhinjsko posodo. In je pomivala in se učila kuhanja tako dolgo, da je postala kuharica.

Nekega dne je kralj priredil veliko svečanost. Povabil je nanjo tudi prvega kralja, očeta mlade kuharice.

Ko je deklica izvedela, da je povabljeni gost prišel, je dejala:

»Za njega bom skuhalo kosilo sama.«

Nihče ji ni branil.

Deklica se je lotila kuhe. Kosilo je bilo kmalu skuhano in bi bilo prav dobro in okusno, če bi vrgla vanj vsaj ščepec soli. Pa je ni.

Preden so kosilo odnesli kraljevemu gostu na

Ndala: lovec.

STRIČKOV KOTIČEK

566. Predragi Kotičkov striček! — Vsako nedeljo z veseljem čitam »Mladega Slovenca«. Spoznala sem, da rad odgovarjaš otrokom. Tudi jaz poskusim svojo srečo, ne vem pa, kako bo, ker se nekateri pritožujejo, da mečeš njihova pisma v koš. Prosim Te, nikar ne stori tudi z mojim pismom tako!

Zelo rada bi vedela, kdo in kaj si, Teta pravi, da si g. kaplan. Če si res, pridil k nam v St. Rupert obiskat našega g. župnika. Prav gotovo Te bo vesel in Ti bo lepo postregel. Kadar pridejo kakšni gospodje k njemu, zakolje prešička, ali pa podari nekaj piščet. Gotovo tudi Ti kakšno bedrce dobiš! Pa bodi že, kar hočeš, dober vem da si, ker se ukvarjaš z otroci.

Še posebej Te vabim, da prideš 8. oktobra na trgatve. Ta dan vozi poseben vlak iz Ljubljane. Dobil boš grozjda, kolikor boš hotel. In še breškeve in češpeli. Naberem Ti tudi mladih jurčkov, da jih ponesesh domov. Pa zajčke imam in Ti tudi enega dam, če prideš. Prazen ne odideš od nas, to je gotovo. Le nikar ne čepi vedno v tistem kotičku, saj boš še spletnel! Na naših gorah se osvežiš in Tvoje oči se napasejo naše lepe doline. Torej pridil in ne bulji vedno v papir!

Prav lepo Te pozdravlja Tvoja Poldka, učenka V. razr. v St. Rupertu.

Draga Poldka! — Nak, tisto pa res nisem, kar Tvoja teta misli, da sem. Tako daleč se pa tudi v kotičku ne pojdemo igrat skrivalnice, da bi Kotičkov striček kot posebejna uganka izza koša kukal in kričal: »Hoja hej, uganite, otroci, kakšna imenitnost imenitna se skriva za mojim imenom!« Se res čudim Tvoji radovednosti. Vsi kotičkarji so se doslej zadovoljili z velevažno ugotovitvijo, da je Kotičkov striček pač — Kotičkov striček in nič drugega. Ti pa kar na lepem načenjaš čisto novo poglavje. Drugi se kvečjemu strašno zanimajo, kakšen neki utegne biti takle Kotičkov striček po svoji zunanosti (n. pr. ali je mlad ali star, ali ima brado ali ne, ali je škrbast ali grbast, ali nosi kučmo ali cilinder, ali škornje ali copate, ali ima v žepu cekine ali skomine itd.), kakšen poklic pa ima še poleg stričkovanja, jih ne zanima prav nič. In prav je tako! Če bi jim kdo natvezal, da se skriva za imenom Kotičkovega strička kakšna posebno mogočna osebnost — (postavim ministrov sluga Nosovihovič, ali kitajskega cesarja Cinkčankčongča dvorni pometaj Frakovič, ali zamorskega poglavarja s kilometrskim imenom Rumbabumbahejlajahlahinderhonderhotentotenbanakubaranabubaclemungoeleđžungotuksimanatuksibanamucipucišavnuravnuravrabakavenuhiplahoplham veleučeni brivec Bradomazovič!) — konec bi bilo njihovega zaupnega in neprisiljenega kramljanja z njim. Zato ostane Kotičkov striček za vse večne čase samo — Kotičkov striček in nič drugega, pika!

Toliko mimogrede. Še o marsičem drugem bi rad s Teboj pomoderoval in pokramljal, pa je ravno danes tako tesno v kotičku, da komaj še milijon drobnih pozdravov na vse to poveznem in zakličem: Pa še drugič kaj! — Kotičkov striček.

ZA BISTRE GLAVE

Izpolnjevalka: Pismo Miklavžu

Miklavžu pisal v raj

je krasno pismo Tonček:

»Mi boš prinesel — ?«

Na primer rdeč — — —

in lep avtomobil

in iskrega konjička

in zvrhan koš sladčic,

cekinov dva — — —

Miklavž pa brž nazaj

je odgovoril: »Tonček!

Imel pripravljen že

sem zate rdeč — — —

in drugo vse; pa vidim:

pri packi grda packa.

Za kazen zdaj dobiš le

kosmatega — — —,

ki jezik ti bo kazal

in gledal te grdo,

dokler se ne poboljšaš

in pišeš mi — — —!«

Na kraju, kjer ležijo zdaj črtice, postavite zravne spadajoče besede (rime). Vsaka črtica pomeni en zlog. Nekaj vam zaupno povem že zdaj: tja, kjer stoji beseda »kosmatega« s tremi pomisljaji, ne pride beseda »parkelj«, kakor boste gotovo hoteli vsi napisati (kljub temu, da se to ne rima z besedo »packa«!), marveč povsem druga beseda. To pa iztahtajte sami.

Ena pravilnih rešitev bo izžrebana za nagrado.

Rešitev pošljite najkasneje do četrta, 30. t. m. na naslov: Kotičkov striček, uredništvo »Slovenca« v Ljubljani.

ZA ŽIDANO VOLJO

Stražnik in Mihec.

Stražnik, ki je ujel na cesti pobeglo kravo in teleta: »Dečko, ali morda ti veš, čigava je tale krava in tele?«

Dečko: »Čigava je krava, ne vem; čigavo je tele, pa vem.«

Stražnik: »No, čigavo?«

Mihec: »Od krave!«

Kovačevo teto so pričakovali na obisk, a prav takrat, ko bi imela priti, je pismošosa prinesel brzojavko v kateri je stalo: »Vlak zamudila, potujem jutri ob istem času.«

Vsi so se spogledali, le Ivanka je prasnila v smeh: »Teta je pa res neuma.« »Zakaj pa?« jo je vprašala mati svareče. »Zakaj? Ali ne izprevidite? Če bo šla na pot ob istem času, potem bo vendar spet zamudila vlak.«

»Dve leti je star naš Pavelček, pa že od osmega meseca hodi.«

»Potem mora biti pa že zelo truden.«

mizo, je deklica naskrivaj vrgla vanj svoj prstan, potem pa odšla iz kuhinje.

Ko so postavili kuhinjo pred kralja-gosta, je ta dejal:

»Pa začnimo v božjem imenu!«

Pokusil je in takoj spoznal, da je jed neslana. Začudil se je in zmajal z glavo. Potem je kosile preiskal natančneje in našel v njem prstan. Ostrmel je in zaklical:

»Privedite mi deklico, ki je skuhala to jed!«

In so jo poiskali ter privedli. Kralj jo je prizel nase, jo objel okoli vratu, jo poljubil in vzel s seboj domov. Spoznal je, da je sol včasih vredna več ko zlato in diamanti. Ali boš z zlatom in diamanti jed solil?

ČITATELJEM ZA NEDELJO

Stric Tomova kočja ...

Francoski pisatelj J. Kessel je nedavno izdal knjigo pod naslovom »Marchés d'Esclaves« — Semaji a sužnji, v kateri odkriva strahotne stvari o suženjstvu, ki je še vedno v veljavi v Osrednji Afriki in Hedžasu. Pisatelj je bil veliko let potoval po Afriki in Aziji in je naletel v Abesiniji na razmere, kakršnih bi danes nihče ne mogel pričakovati v deželi, ki vendarle že davno pozna krščanstvo.

Po posredovanju nekega rojaka, ki pozna deželo skozi in skozi, se je spoznal z družinami, ki imajo sužnje in katerim se to zdi nekaj povsem ob sebi umilivega. Vendar pa te družine svojih podložnikov ne spominjajo ravno vaelej na njihovo tragično usodo. Nasprotno, dostikrat dajo svojim služabnikom na prosto voljo, da se vrnejo na svoj dom, a ti se za to lepo zahvalijo, ker jim njihova služba zagotavlja obstanek, v katerem se ne čutijo nesrečnih. Toda to so izjeme. Večinoma morajo sužnji brez vsakega plačila opravljati najtežja dela po kamolomih in gozdovih; in ko bedniki, moške in žene, postanejo za težko delo nesposobni, jih lastnik proda dalje manj imovitemu gospodarju. Ti nesrečniki pripadajo suženjskemu plemenu in so zaznamovani; oči so jim kalne, hoja negotova, in kadar gredo po cesti, se zdi, kakor da hočejo vsak hip kaj vprašati; vsakomur se izognejo, ker jih more pač vsak brez težave prepoznati za sužnje.

V Harrariju, glavnem mestu istoimenske pokrajine, kjer sužnji največ takih sužnjev, ki so doma z obale Rdečega morja, je doživel francoski pisatelj vnebovpijoče slučaje, kako ravna s sužnji. V hiši, v kateri sta on in njegov spremljevalec uživala gostoljubnost, sta oba slišala tožeče glasove. Čez nekaj časa so ti glasovi utihli in na njuno vprašanje je gostitelj pojasnil, da njegov sosed že več dni muči mladega sužnja; dal ga je bil privezati na kol in zdaj pa zdaj ga bičajo. Kessel je par dni pozneje zopet vprašal po usodi mladega moža in povedali so mu, da je mukam podlegel; zagrebli so ga v zemljo na tistem mestu kakor žival.

Drugi slučaj. Vročega dne so se zbrali sužnji in sužnje po svojem delu nekaj kilometrov od Harrara. Stare žene in moške, celo nekaj otrok je bilo med njimi. Moške leže na tleh in s praznim pogledom strme predse. Pravzaprav je čudno, da so tu, ker noben gospodar ne dovoli svojemu sužnju niti ure odpočitka. Vzlic temu so nesrečniki prišli semkaj, ker jim je znan popotnik obljubil kos mesa. V zameno so radi pripravljani prenesti najtežjo kazen. Ob drevesu je privezan velik abesinski vol. Eden prisotnih poda nekemu črnemu volk nož. Vzkril — in težka žival se v smrtnem boju valja v svoji krvi. Sužnji planejo po volu kakor sestrane živali; trgajo ga in se bore za vsak kosček mesa. Nič človeškega ni več na njih; ko je po kratkem času preostalo le še okostje, so se vsi cedili od krvi in bolščali drug v drugega. Potem so začeli skakati, se smeja, kričati od zadovoljstva in hvalečnosti. Bili so pijani, ker so bili siti in so se naužili krvi. Napravili so ogenj, začel se je divji, histeričen ples, ki se je izprevergal v orgije, splošne v deliriju. V nešteti gibih, ki pa s plesom ali ritmom niso imeli prav nič skupnega, so skakali razgreti sužnji okoli ognja; pozabili so na vso svojo revščino in gorje in se hvaležno ozirali na dobrotnike, ki so se pa z grozo obračali od te strahotne igre. Iz bližnje vasi se je pridružilo še več domačinov in počasi je legala tema na pokrajino.

A kmalu je prišla iztreznitev. Vriščeti glasovi so utihli, divji ples je nehal. Naenkrat so bili sužnji zopet prejšnja topa bitja. Prišel je trenutek, ko so bili pripravljani, da odgovarjajo tolmaču na zaupna vprašanja.

»Jaz sem iz Tigre-ja in sem bil ob rojstvu suženj nekega vojščaka. Matere in očeta nisem nikoli poznal. Povsodi sem sledil svojemu gospodu, dokler ga v nekem boju ni ubil sovražnik, čegar suženj sem zdaj.«

Stara žena je povedala: »Ne vem več, odkodi sem. Pred leti je naša vas pogorela. Med požarom so me odvedli trije moške, ki sem jim morala veliko tednov slediti po gozdovih in puščavi. Imela sem veliko gospodarjev in veliko otrok. Otroke so mi vzeli, mene pa prodali dalje.«

Velika žena začne pripovedovati: »Bila sem še čisto majhna in sem se igrala v koči svojih staršev. Vrata so bila odprta. Prišel je neki mož, me dvignil v naročje in se z menoj tiho izgubil. Jezditi smo več dni. Slednjič smo prišli v Addis, kjer so me prodali. Pozneje sem bila še večkrat prodana ...«

Vprašali smo jih, če so s svojo usodo zadovoljni. Ena sama tožba je bila odgovor: »Zadovoljni?« so razburjeni vpili: »vedno lakota, vedno jeza, vedno delo, vedno podirati dreve, vedno lomiti kamenje! Če je gospodar z nami nezadovoljen ali pijan, potem nas bije z bičem; ali pa nas obesi za noge, tako da visimo z glavo nad ognjem, na katerega potrese berberi.« Ta berberi je posebno ostra vrsta popra, ki povzroča na ognju dušeč čad, ki sili v grlo, da je skoraj nemogoče dihati.

Če veljajo za sužnje določne, trdne cene, smo vprašali. »Ne,« so odgovorili, »nas je preveč. Če smo nadstevilni, zapademo upnikom našega gospoda. Za nas tudi ni nobenega zakona; mož in žena pripadata različnim gospodarjem in otroci niso naši.«

Hvaležno so se smejali in odšli nazaj v svoje hleve, čeprav so vedeli, da jih čaka tam bič, morebiti celo ogenj z berberjem.

Prišli so bili od daleč in ne poznajo svoje lastne dežele. Roparji so jih bili ukradli, kupčevalci prodali. Mnogoštevilni ti roparji in kupčevalci niso, a tisto malo, kar jih začne to odvratno roko delstvo, so pravi strah in z vsemi mazili namazani. Na svojih oglednih pohodih opazujejo n. pr. v bližini kakke vasi mlado deklico, ki pase živino. Z neverjetno brzino skoči ropar k otroku, mu potegne čez glavo vrečo, dvigne na konja in izginje z njim ko veter v puščavi. Plen ne ostane vedno v deželi. Odpravijo ga v zbirališče, kjer je že več drugih žrtev. Kakor hitro je »blaga« dovolj, se začne odgon proti obali, kjer že čaka ladja za prevoz v Azijo.

Posebno Južna Arabija je na glasu kot suženjska pokrajina. Seveda je ta pokrajina nedostopna za vsakogar in pridržana le domačim plemenom; vsak, kdor bi se upal semkaj, zapade smrti. Tja odpravijo suženjsko blago, ki ga do prodaje dobro oskrbujejo. Kaj se zgodi kasneje, si moremo misliti, a gotovega ni nič znanega. Sužnji so dragi, kar je popolnoma razumljivo, če vpoštevamo, koliko njih išče svojo korist v tem odvrtnem početju: ropar, kupčevalec in pomagali — vsi hočejo od trgovine s sužnji živeti.

Kessel se je sam prepračil o nevarnosti teh trgovcev s človeškim blagom, ko je skušal slediti transportu sužnjev. Trajalo mu je grozil eden voditeljev, ki je iznenada izginil in potem z naperjenim bodalom stopil izza drevesa. Za morivskega duha, ki je imel v teh krajih največ umorov na vesti, je bil tip morivskega Aziala, ki v moritvi ni iskal samo gmotnega dobička, marveč tudi zlo-

Santeri Altkio:

Velika plača

(iz finščine.)

Pastor bi bil zelo nerad dopustil, da bi Tomaž, ta zvesti stari hlapec, ki je spravil župniško polje v tako stanje, v kakršnem še nikoli ni bilo, sel. Zdaj je pridral vsako leto dvakrat toliko kakor pred šestimi leti, ko je bil prišel v župnišče Tomaž in se lotil obsežnega gospodarstva. Zdaj pa — danes zjutraj — pravi Tomaž, da pojde v mesto. Pastor, ki je sedeč na gugalnem stolu pušil in premišljal, je dobro vedel, da je bil Tomaž kot gospodar na svojem mestu, in da mu je tistih dvesto mark, ki mu jih je plačal na leto, nosilo lepe obresti. A treba je vpoštevati tudi to: ali bo Tomaževo znanje ostalo na župniškem posestvu ali pa ga odnese s seboj? O tem si je treba biti na jasnem, kajti — če bi to znanje ostalo na posestvu, čemu bi mu povišal plačo, da bi ostal? Če bi šlo pa z njim, tedaj bi bilo pa morda vendarle pametno, da mu doda stotak.

To je pa seveda zopet in celo svojo neprijetnost. Če potroši pastor sto mark tam, kjer jih raje ne bi, tedaj pojde z eno besedo sto mark v tuj žep.

Iz pastorjevih ust so prihajali gosti oblaki dima in zdaj pa zdaj tudi kak vzdih.

Ilma, pastorjeva hčerka, je prinesla očetu kavo. Opazila je gube na njegovem čelu in takoj vprašala za vzrok.

»Premišljal sem o Tomaževi nakani,« je rekel pastor.

Ilma je bila tudi že zvedela za Tomaževo namero; v obeh ji je blisnilo ogorčenje, ko je dejala očetu:

»Kaj ne oče, da ta neotesanec nima nobene ljubezni do zemlje?«

»No, tega ne vem,« je zamrmral pastor in začel piti kavo.

Gospodična je bila že znova odprla usta, da bi

činsko naslodo. Kasneje se je izkazalo, da je skušal nahujskati proti potnikom neko tamkajšnje plemo; za načrt so pa pravočasno zvedeli osvobojeni domačini in ga onemogočili.

Slednjič se je pa pisatelj in njegovemu spremljevalcu vendarle posrečilo, da sta se vlihotapila na krov ladje, ki je imela sužnje prepeljati v Azijo. Bilo je sedem žensk in štirje moški, ki so molče sedeli na tleh. Vkrcali so tovor in nalo se je začela vožnja; več ur se je bilo treba boriti z viharjem, dokler niso dospeli do otoka, ki je nudil brezupen, celo strašen pogled. Tam so prestopili sužnje v črno podkrovnje neke arabske ladje. Vožnja v »srečno Arabijo« vsekakor ni brez nevarnosti. Mimo pogostih viharjev prete ladji pirati, ki se na kupčijo s sužnji prav tako dobro razumejo kakor kupčevalci sami.

Tako odvajajo domačine iz stare dežele, v kateri je nekoč vladala kraljica iz Sahe, v daljino, njim neznano pokrajino, kjer morajo služiti Arabcem. Za vedno izginejo v deželi, ki smo jo gori omenili in katere po vsej priliki še nikdar ni prestopil kak tujec. Bel človek, ki bi se upal tje, bi se gotovo nikdar več ne vrnil. O tej skrivnostni pokrajini si pripovedujejo čudovite legende o neznanih oazah in bogatih palačah. Pravijo, da je bilo prislo semkaj s Savlom tisoč Judov in njihovi potomci še danes prebivajo v tej prekrasni deželi.

Na meji tega skrivnostnega kraljestva je semeni za sužnje v Hodeidahu, kakor so Kesslu izrečno povedali. A kakor je tudi iskal in popraševal — semnja ni mogel nikjer najti. Tudi ni bilo nikjer videti nobenega sužnja, kar se je dalo brez nadaljnega ugotoviti, ker izdaja sužnja njegova zunanost izmed vseh drugih ljudi. Iskali so torej dalje sledove trgovine s sužnji in prišli na mejo Hedžasa. V Djeddahu so dejansko našli sledove, a prodaja se je vsrila zelo skrivnostno. Sužnje so izdajali za služabnike pobožnih romarjev v Meko, in na poti so jih potem prodali. Vsekakor se suženjem tukaj ni treba bati krutega življenja, kakor so ga navadno deležni v Abesiniji. Veljajo za dragocene delovne moči in noben človek, tudi Ibn Saud ne, ni mogel doslej odpraviti trgovine s sužnji, ker jo pač dovoljuje koran.

Iz Kesslove knjige je torej razvidno, da suženjstvo v najhujši obliki še vedno pači obliče zemlje in da sta njegovo poprišče Abesinija in Hedžas. Pač je kralj Ras Tafari službeno odpravil suženjstvo in je tudi Ibn Saud v 17. členu djeddaške pogodbe (z dne 17. sept. 1927) slovesno izjavil, da bo z vsemi sredstvi delal za odpravo trgovine s sužnji, toda spriči globoko ukorenjenih običajev in verskih zapovedi je žal vse ostalo pri starem. Res, veliko je še mračnega iz poganskih dob na zemeljski obli.

bleknila kaj lepega in pametnega, a se je premislila, ker so se v veži oglašili koraki. Vstopil je Tomaž. Pastor mu je velel, naj sede. Z gosposkim duhom prežeta pastorjeva hči ga je merila od nog do glave.

»Ali ostaneš pri svoji nameri?« ga je ogovoril pastor, ko je popil kavo.

»Mislim, da je najbolje, če grem takoj.« Pastor je malo pomolčal, potem pa ostro pogledal Tomaža in dejal:

»Ali so razlogi, ki te silijo, da greš, tako važni, da ne moreš odnehati?«

Pastor se je smejal in se delal, kakor da je prepričan, da mu hlapec na to ne bo dal jasnega odgovora.

»Da, v resnici, razlogi so taki, da jih nič ne more omajati ... Vediti, da tu ne morem več preživljati svoje družine, ker —«

»Neumnost!« ga je prekinil pastor. »Dozdaj si pa mogel, jeli? Vsi, ki mislite na mesto, se izgovarjate s to pretezo. A pravi razlog je ta, da se vam hoče lažnejšega življenja.«

Po teh besedah je začel pastor hitro hoditi po sobi sem ter tja. Tomaž je hotel še nekaj reči, a mu je gospodična prestregla besedo.

»Tomaž,« je rekla posebno pomenljivo, »ali veste, kaj je zemlja in ljubezen do nje?«

»Vem, ampak —« se je pripravil Tomaž na povišen odgovor. Gospodična ga prekinde:

»Nič ampak! Ali ne čutite ljubezni do zemlje? Ah, zares se mi zdi, da je ne čutite. Povejte, ali vsaj malo ljubite drevo, ki tam na dvorišču tako divno cvete in diši? Ali ste vsaj malo navezani na mesto gori na obronku, kjer stoji vaša hiša, kjer politi tako lepo diši po senu in kjer živi vaša družina?«

Gospa Zapahova se je kmalu zbrala.

»Kdaj si ga zadnjič videl? Nobenega odgovora. Strmel je naprej v črno odprtino. »Andrej!« — ga je stresla za laket. »Morda pa leži kje v pesku.« Začela je iskati, bolj zato, da bi ga zdramila iz otopelosti kakor v upanju, da bo kaj našla. In res, to je nekoliko učinkovalo. Z višočo spodnjo ustnico in napol odprtimi usti se je spustil Zapah na vse štiri v pesek in začel brskati po njem. Zaman.

Povratak domov je bil strašen. Majhna žena je morala opirati moža, ki se mu je opietal korak. Vso noč je ječal kakor hudo bolan bolnik. Siv in prepaden je odšel naslednje jutro v urad. Toda na pol poti se je obrnil in omahoval nazaj proti domu. Ni mogel. Brillant je bil bil njegovo dušo, tako rekoč poglavito njegove osebnosti, brez nje ga je bil brez vrednosti in dostojanstva.

Gospa Zapahova si je belila glavo, kako bi moža zopet obdrla. Ko se je tretji dan kakor stri vrnil iz urada, mu je dejala: »Glej, Andrej, saj to je bil vendar samo kamen. Sam veš, da ga ne bi bila nikdar prodala. Čemu neki? Saj nista še od tega odvisna, imava pokojino; po najini smrti bi ga podedovala katera najinih nečakinj in ga zopet zapustila svojim dedicem. Take stvari, ki se podeduje, nihče ne prodaja. Samo zato je, da je, in če je ni, pravzaprav nikomur ničesar ne manjka.«

Mož pa je bolščal predse in videl samo zobčasto luknjo v zlatem obročku. Poslušal je in napel. Vendar so besede rahlo učinkovale. Kakor moč se mu je zbralo v duši. »Ah da,« je pritrtil. A takoj zopet zaječal: »Ni ga pa le ne.« Vsekakor je Zapah topot prvič v življenju spoznal notranji boj. Podlegel je. Zobčasta, zijoča duplina — ogromna v njegovih očeh, ga je zopet zgrabila.

Z modrovanjem se tu ne da ničesar opraviti o tem si je bila gospa Zapahova kmalu na jasnem. V stiski in skrbi za moža se ji je porodil načrt. Ko je njen mož zgubljeno brskal po aktih, je hitela ona s praznim prstanom k največjemu dra-

Najnovejši modeli dvokoles, otroških in igračnih vozilov, prevoznih triokolev, motorjev in šivalnih strojev. Velika izbira. — Najnižje cene. — Ceniki franco.

Tribuna F.B.L., tovarna dvokoles in otroških vozilov Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. 191

zina? Kako bi mogli vse to zapustiti? In potem — potem —«

Gospodični se je storilo milo in so jo obile solze.

Tudi Tomaž si z laktjo obriše solze. Nato pa tiho deje:

»Gospodična Ilma, vi dobro veste, da ljubim domaćijo in da nisem nikak vetrnjak. Toda povejte mi, prosim, kaj mi pomaga vsa lepota zemlje, če pa za svojo družino nimam dovolj kruha?«

»Pa saj dobivate plačo dvesto mark. Ali ne bi mogli od tega kaj prihraniti? Drugi shajajo s sto markami!«

Tomaž je odkimal.

»Ne morem ničesar prihraniti,« pravi. »Spomnite se, gospodična, da sloni na mojem vratu šest vratov.«

»Toda veliko jih je, ki nimajo take plače, ko vi.«

»Pa tudi nimajo tako številne in drobne družine!«

Tomaž se začne na stolu nemirno presedati. A gospodična tega ni opazila.

»Dobro, ampak Marija bi mogla kaj zaslužiti.«

»Naša najmlajša hčerka je stara šele dva meseca, najstarejša poldrugo leto. Sirota je, kakor veste, in v njej ni niti iz hiše. Kako bi mogla mati pri tem še misliti na zaslužek?«

»Toda večji otroci bi mogli varovati in oskrbovati manjše.«

»Tisti, ki bi po svojih letih to mogli, so dečki, a tem človek nikoli ne more tako zaupati otrok kakor deklicam.«

»Tu mi prihaja na misel pregovor: Kjer jih je šest, se more najesti še sedmi! Nazadnje najmanjši še ne porabijo toliko. Dve leti ste popolnoma dobro izhajali s svojo plačo.«

Tomaž je vstal, da bi raje odšel. Zalostno se je nasmešnil in rekel:

»Vi, gospodična, znate zelo lepo govoriti, a niste kaj takega še nikoli izkusili.«

Pastor je ves čas stal ob strani in pazljivo poslušal njun pogovor. Zdaj se vstopi pred Tomaža in ga vpraša:

»Torej ostaneš neomajno pri tem, kar si sklemaš? V glasu mi je zvenelo kakor usmiljenje.«

»Kakor sem rekel, poizkusiti hočem svojo srečo.«

»Dobro. Zdaj pojdi in vse še enkrat prav premisli. Zvečer pridi zopet semkaj.«

Tomaž odide. V tem priteče v sobo pastorjev sedemletni sinko.

»Očka, daj mi desetico!« — začne prosjačiti fantič in se priljubljen smukati okrog očeta.

»Kaj že spet?« — deje pastor nejevoljno, a vendar poglobno denarnico. »A kaj boš z denarjem?«

»Deklec pove, k peku pojde po torto. Tako je bilo skoraj vsak dan.«

Ilma se je ravno pripravljala, da odnese posodo iz sobe.

»Daj, poskusi izračunati, koliko odpade od Tomaževe letne plače vsak dan na posamezno glavo njegove družine!«

»Zares je vredno, da to poizkusim.«

Ilma postavi posodo nazaj na mizo, vzame kos papirja in začne računati. Ko je dovršila, ni izpregovorila nobene besede, marveč je vsa začudena strmela na papir.

»Torej koliko odpade na posamezno glavo?« — vpraša oče in smešljaje gleda hčer.

»Osem stotink! S tem v resnici ne more izhajati.«

Pastor zamisljen prikima, a hči odločno reče:

»Moj Bog, oče, potem Tomažu ne smemo brniti, ako hoče v resnici iti!«

INSERIRAJTE V »SLOVENCU«!

H. Natonek:

Carodejni demant

Pod obilnim gospodom Andrejem Zapahom je zaškril divan, ko se je bil po kosilu kakor običajno prespal in zdaj vstal, da se pripravi za nadaljnjo točko nedeljskega sporeda: izprehod. Bil je spočit na duši in telesu, zadovoljen s seboj, z Bogom in svetom.

Pretegnil se je in stopil k oknu. Vreme ni kazalo preslabo.

»Ali vzameš ti dežnik, Ema? Jaz ne,« je zalical v drugo sobo.

»Le vzemi ga, Andrej, jaz ga tudi vzamem, tako zanesljivo vreme vendar le ni.« Tako se je nekaj časa pletla razprava o dežniku sem in tja. Pa Zapahove misli so rojile že drugod. Zamisljeno je uprl zaljubljeni pogled v omaro in neki posebni predal v njej.

»Danes ga pa natakne!« je izjavil tako, kakor da v naprej odklanja vsak ugovor.

»Oh, raje ga pust doma,« je rekla gospa Zapahova, vendar brez posebnega poudarka, »tu je najbolje spravljeno.«

»Oho,« se je smejal Zapah, »bolje kakor na mojem prstu ni nikjer spravljeno. Sicer pa mora tak kamen od časa do časa na sonce, inace postane slep in vel.« Nekoč je bil čital nekaj takega o briljantih in v tem, ko si je z naravnost svetlo-tajsko previdnostjo nataknil prstan, je s pesniškim zanosom opisoval težnje takega bleščečega kristala po sončnih žarkih.

Draguli je bil dejansko nekaj izrednega in je moral vzbuditi pozornost. Vreden je bil svojih sto do stoindvajset tisoč dinarjev, Zapah ga je bil šele pred dobrim letom podedoval po svojem stricu v Ameriki, ki si je bil kot manager v veletrgovski pridobil znatno imetje, a pred smrtjo domalega vse zopet zapravil, tako da je ostal za njim le še ta briljantni prstan.

Zapah je postal ves drug človek, odkar je imel ta prstan. Brillant je bil žareče središče, okrog

katerega se je sukalo vse njegovo življenje. Kar čutil je, kako je zrasla njegova osebna vrednost, odkar je imel ta dragulj in ga kdaj pa kdaj pokazal začudenim nevoščljivcem. Praznine v njegovi notranjosti so se izpolnile, postal je miren, hladnokrvnen, razdražljivost, ki si je dajala duška v majhnih tovariških spletkah, je izginila. Manj podložniško je pozdravljval svojega predstojnika in tudi obnašanje le-tega nasproti njemu je postalo zaupnejske; kajti človek, ki ima tak prstan, ne more biti karsikoli.

Toda ni bil samo ugled in spoštovanje, ki je teklo Zapahu iz prstana kakor med in mleko, ampak se je mož naslajal tudi z mislijo na gmotne možnosti, ki mu jih je dajal dragulj. Lani je mislil na majhno posestevico, potem na dobičkonosne vrednostne papirje, da — se avto se mu je motal pred očmi — gospa Zapahova se je pri tem samo milo smejljala; nazadnje pa ga je vendarle vedno zopet skrbno shranil in varoval kot zadnjo pomoč v morebitni sili.

Zapahova sta si to nedeljo izbrala za cilj novotvorjeno strelšče v Rožni dolini. Družinski kavni vrček je bil izprazen in gospod Zapah si je z naravnost prekipevalojim zadovoljstvom prižgal svojo nedeljsko smotko. Z enim očesom je opazoval ogenj na smotki, z drugim pa je poskllil na neki določeni prst, kjer se je ob vsaki taki priliki na čudovit način odbijal plamen vzgajale. To mu je bilo vedno nov užitek. Toda topot mu je padla cigara iz ust, ki so ostala odprta; spodnja čeljust se mu je povesila, ustnice pobledele. Cigara mu je obležala na kolenu in hlače so začele tleti. Zapah ni ničesar čutil. Zveplenka mu je med prsti dogorevala in ga opekla. Zapah ni vedel za to. Bolščal je z bedasto šikletim očesom še vedno na prstan. V prstanu je zijala luknja, zobčasta, izvoljeno žrelo!

»Kamen!« je tiho zavrisnila gospa Zapahova in prisebno brnila z moževe noge tlečo cigaro.

Zapah pa je odrevenel molčal. Njegov molk je bil strašen, odrevenelost podobna kapi.

gularju v mestu. Povedala mu je, kaj se je bilo zgodilo. Njenega moža je tako potrla da se boji zanj. Možna je samo ena rešitev. Predvsem: ali ima draguljar brilliant, ki bi se prilgel v vdolbino prstana. Dobro, dobro, tudi brušenje je podobno. Draguljar naj pošlje kamen nocoj po zaupnem človeku hranilničnemu tsniku Zapahu, češ da ga je našel na poti v Rožno dolino. »Neiditelj!« bo dobil najdenino, ki naj jo tudi odbrzi. »Potem prinesem prstan vam, in vdelali ne boste vani tega prstnega dragulja, ampak dobro ponarejenega. Za rešitev sreče dveh človeških življenj gre, prosim vas iskreno, storite to dobroto!«

Draguljar ni bil okrutnega srca in se je smehljal. Se tisti dan je stiskal Zapah svoj prekrasni dragulj v mrzlično drhteči roki, ves sručen in blažen. Zopet ni mogel spati, a topot od sreče. Naslednji dan sta nesla z ženo brilliant in prstan k dragularju, da vdelata kamen na modern, zapeljiv, predvsem zanesljiv način. In potem, prihodnji dan, se je zijajoča rana v Zapahovem srcu zaprla. Vse mu je častilo na nezasišani sreči. Da, še so na svetu pošteni ljudje!

Zapah je zopet napet in napihnjen kakor le kdaj, uravnotežen in trdno na nogah, saj ve, kaj ima: hišico ob gozdu, sirotinsko varne vrednostne papirje. Hvala Bogu, saj ni treba zakladati vnočeti. Čemu neki? Saj ima svojo pokojino. Varno spravljene leži kamen v predalu, ki je zdaj opremiljen tudi z varnostno ključavnico. In ob nedeljah, ko odhajata zakoneca na izprehod, pomečljive mož proti omari: Ali bi ga nataknil? Ah kaj, raje ga pustim doma! In strumno vzravan se odpravi pastavni možak, dostojanstveno kakor hišni posestnik, kar pravzaprav tudi je, z ženo na izprehod.

Gospa Zapahova pa se vsako nedeljo znova zahvali Bogu, da njenemu možu takrat, ko je stiskal najdeni dragulj na svoje prsi, ni prišlo na misel, da bi ga hotel takoj prodati. Posledice bi bile strašne ... In če se ozre kvšku na svojega za dve glavi višjega Andreja, je sanjav smehljal v njenih očeh: Oh ta mož — ta otrok ...

A. Molč

Gorje otroku

Strašen je bil videti, kadar je zvečer prihropel v izbo. Obraz je bil od neprestanega pijančevanja višnjevordeč, zaripel, porasel z ostrimi ščetinami. Redki lasje so mu lepeli na čelu. Oči so bedasto bolščale v prazno. Polde Kvar je bil lump. Redno je zapijal vsakdanji kruh svojih otrok in pretepal svojo ženo, ko se je pijan vračal domov. Marsikdaj je morala pred živino z najmlajšim pobegniti k usmiljenim sosedom. Sama se je bila že davno navadila na te razmere in se skušala pretolči kot postrežnica. Toda in tam je prišla vmes tudi kak prijetna ura. Potem se je utegnil začasnno spomniti svojih dolžnosti in ji vreči na mizo kak denar.

Tudi otroci so ga bili vajeni videti pijanega in se jim to ni zdelo nič posebnega. Samo mali šestletni Neček se je vsakokrat prestrašen skril v najtemnejši kot in se ves tresel, ko je v vezi zaslišal težki, opletajoči se očetov korak.

Neček je bil videl že marsikaj takega, kar ni bilo namenjeno za otroške oči in mnogo tega je kakor težka mora ležalo na njegovem malem, čistem otroškem srcu. Radel je brez sonca in radosti in tudi brez ljubezni v teh žalostnih razmerah in se razvil v plaho, blede, sila nežno dete.

Mati je že včasih mislila, da je najbrže bolan, ker je tako tihi; toda imela je premalo časa, pa tudi premalo ljubezni, da bi o tem kaj več razmišljala.

Ko je začel Neček hoditi v šolo, se je stvar namah izpremenila. Ničče ni hodil tako rad in srečen s svojo šolsko torbo v roki z doma, kakor on. Šola mu je bila najljubši kraj. Z jasnimi, umnim pogledom je zrl na učiteljico redovnico, katere se je njegovo malo ljubezni lačno srcece namah goreče oklenilo. Blagodejno je občutil mir in red v zavodu in najzvesteje je opravljal vse malhne posle, ki mu jih je poverjala učiteljica. Skrbno je negoval cvetlice, pobral vsak nastlani kosce papirja; če ne bi bilo slabih cunj, v katere je bil obleden, in pa bledega, bolehnega obrazka, nihče ne bi bil slutil, da živi otrok v tako žalostnih domačih razmerah. Mnogokrat je prosil sestro učiteljico, ki je po uri še pomagala nekaterim manj nadarjenim učencem, da je smel tudi on še ostati v šoli in v miru napraviti naloge. Saj je bil doma za dekle. Pospravljati je moral, pomivati posodo, oskrbovati najmanjše, hoditi kupovati, sploh nadomeščati mater, ki je bila skoraj ves dan na delu izven doma. V šoli pa je pozabljal na vse senčne strani svojega ubornega življenja. Njegovo malo srcece se je v tem vzdušju otajalo, bil je eden najnadarjenjših in celo najvselejših otrok. Ker mu je sestra učiteljica po dobrotnikih poskrbela še za čedno obleko in cele čevlje, je sedel srečen in veder v razredu.

Bilo je proti koncu drugega šolskega leta. Lep pomladni dan. Vsi malčki so imeli za seboj veliki dogodek prve spovedi. Tedaj je sestra učiteljica svoje otroško krdelo, kakor je bila obljubila, od-

vedla na izlet v svobodno naravo. Malčki so bili od veselja vsi iz sebe. V trumi je žuborelo, čeb-ljalo in pelo, kakor bi tekmovali s plitčim rojem. Samo Neček, ki je bil inace tako vesel, je bil tihi, skoraj pobit. Že včeraj je bila sestra opazila, da je kakor utrujen in ves bleden. Tudi danes se je izogibal, tako da se ni imela prilike z njim kaj več govoriti. Vedela je, da ji neomejeno zaupa, vedela, da se je oklepa z vso svojo nežno otroško dušo, poznala je njegove strašne domače razmere, njegove skrbi. Še pred par dnevi ji je bil pripovedoval, kako je oče zopet prišel pijan domov in vse razbil.

Prevzel jo je čuden strah. Neki notranji glas ji je rekel, da z Nečkom nekaj ni v redu. Kakor ponevdoma se je približala dečku in ga vprašala, če mu ni dobro. V žalostnih očeh je planil strah, na ustnih se je prikazal prisiljen nasmeh; odmajal je s kodrasto glavico in stekel proč.

Ves dan so ji misli uhajale k dečku. Doleteti ga je moralo kaj hudega, o tem je bila prepričana. Če bi vsaj hotel povedati! Če bi mu stiska in sram ne zapirala ust.

Ko se je mala četa proti večeru utrjena, a vsa srečna in zadovoljna vračala domov, je sestra učiteljica poklicala Nečka in mu izročila šopek nabranih cvetlic z naročilom, naj jih nese v razred in jo tamkaj počaka. Kmalu je tudi sama prišla za njim in ga našla pri vratih kakor senco. »Neček,« mu je rekla prijazno, »tako sem v skrbeh zaradi tebe. Zdi se mi, da te teži nekaj hudega ali skrivnega in rada bi ti kako pomagala.« Sklonjena glavica se povesi, bridko in težko, še niže. Sestra ga prime za roko in odvede na oder, kjer sede. V sobi je tiho in somračno, a sestra ne prižge luči. Še vedno drži Nečka za roko in mu tiho de: »Neček, ali mi ne zaupaš?« Tedaj so otroku pošle poslednje moči. Nemogoče, da bi ono strašno še eno noč sam nosil. Zaihtel je in jecaje povedal: »Nevredno sem se spovedal — Med malimi prstki so vrele pekoče solze.

Čisto tiho sedi sestra — nič se ne začudi, nič ne vpraša, samo materinsko nežno ga gladi po plavi glavici. Dobro otroško srcece čuti, da je tu nekdo, ki ga razume, ki mu želi dobro, ki mu hoče pomagati.

Med ihtenjem pove vse. Da je bil gospod katehet tako lepo govoril o četrti zapovedi, da se mu potem pri spovedi ni upal povedati, da je že velikokrat, da, velikokrat želel, da očeta ne bi bilo več domov — — —

Še dolgo je ostal Neček tisti večer pri sestri učiteljici in ko je odhajal, sta mu v temnih očeh sijala hvaležnost in mir. Nežni obrazek je razodeval otroško čisto nedotaknjenost, ves nedolžni raj dečkove duše.

Sestri učiteljici pa se je v tej uri razodelo, kakšna bolečina je božjemu Učeniku iztisnila tisto strašno grozno o pohujšanju malih.

Kurenčkuva Neška ma tud beseda

Jejdeti, kuku je biu moj ta st... čm rečt: moj suprog zadnč hud, ke je zvedu, kua sva iz Mara guvorle. Pusebn tist ga je prou gital, ke sm rekla Mari, de moj mož kumi cen mesc tulz zasluž, kulker je ona dala za soj montl. Tku je pa rentacu, de me je blu kar groza. Jest sm tku hitela piske, talarje, sklode in druga taka ruputija, ke je prpraua enmu za u buča metat, u špajskostn puspraulat, de je use ud mene tekł. Še dōns, ke je že skori šternajst dni ud tega, mu tu na gre iz glave.

»Kua tu kerga briga, kulm mam jest na mesc?« me večkat štenkne. »Sej m na bo nubedn nč zraun dau, pa teb tud montl na bo kupu. Jest na vem, kuku morš take neumnast evekat. A na veš, de men s tem kredit ferderbujes? Z baharija se velik loži naprej pride, kokr pa z jamrajnam. Viš, če b ti men puvedala, de ma gespa Mara tak in tak montl, pa b t ga jest tud kupu — sevede na puf. Zdej maš pa ena figa. Kene, gnarja nimam, ub kredit s me pa ti sama s toja naumna evekarija prpraula. Prou t je.«

»Oh, nkar na guvor, de se z baharija loži naprej pride, kokr pa iz jamrajnam. Tu je use skp larifari. Kdu t u pa kej dau, če se uš bahou? Če uš pa jamru, se te u pa le ta al pa un usmilu...«

»Ja, ja, usmilš se te že zna kdu, dau t pa na u nubedn nč. Tu je gvišn, ket amen u očenaš. Puglei kul let že use, kar leze in gre, jamra, de b se nas mogu že kamen usmilš. Zdej pa puveč, kua sma dusegl iz našm jamrajnam. Še tulz ne, kulker je za nuhtam črnaga. Glih narobe. Na ush plateh se nas prtiska. Če še kredit zgebema, sma pa fuč.«

»Mal maš tud prou,« sm mu jest mogla prtrdet, ke tku pameten še ni guvuru, kar se puznava.

Sevede ma prou. Če b tekat jamru, ke se je pr men ženu, b me prou gvišn na dubu. Iz soja baharija me je pa ujeu, ke je tku pravu, kuku uva lohka nobl ževela in kašn fajm penzion um dubila, če u on preh umru kokr jest Kar sline sa se m začele cedit dol pu brad. Kua m je blu za nardit? Ubjeła sm ga, kušnila, pa je blu fertik. Tu je biu že en uspeh negave baharije.«

Sevede, dedcem se pa tud na sme use prou dat, če ne se preveč ajnpildala. Še tku, ke jh mama zmieri na bl kratkeh cučgneh, na veja, kuku b bl nusove vihal, de b nam unpuniral. Zatu sm mu pa rekla:

»Maš prou. Ampak zdej pa še tu puveč, kua maš ud soje baharije! Jest sm prou gvišn mislela, de u reku: tebe sm že dubu s soja baharija. O, sevede, pa tu mu ni u glava padl. Reku je:

»Prouzaprou mam jest ena figa.« je reku. »De sm s tebe na glava nakopu, tu je use. Tist kredit, kar sm ga smpake nucu, tud na pride u puštu. Viš, zato maia pa druh tulz več ud baharije. Puznam ldi, ke se bahaja ukul, de sa use akademije in druge vesoke šule štederal — če je tud res, je sevede druh uprašajne. Nosja klubuke šroke, kokr kustajnarske marele, nahter pa celindre in s tem dusejeja use časti, ke sa na tem svete duseglive. Če res tud kej znaja, jh nubedu na praša. Dondons je zadost, če prau edn, de je štederan. Kar nardi, je fajm in mudern. Kdur tega na prizna, je zarukan tepec. Viš, Neška, tku je dondons na svet. Lde maia respekt pred štederajnam, ne pred znajnam. Kdur kej zna, če prou ni štederu, je nula, je trabant tisteh, ke sa štederal, pa nč na znaja.«

»Tu pa tud ni prou. Kar kdu zna, tist je neki uredn. Če se pa edn tud deset let šuštarije uč, pa na zna enga puštenja čeuła nardit, je uredn usmilajna, ne pa priznaja.«

»Dobr s puvedala, Neška. Zatu nkar več na jamri. Bahi se, kokr de b mel meljone Jezek maš dobr. Uš vidla, de um hmal prsou u use upraune svete in tku naprej. Teb bom pa kupu kašnga meičknga kuška, pa tak montl, kokr ga ma gespa Mara, de uš šla lohka tud ti med narudne dame tajč puhrusten.« K.N.

NEVESTE! GOSPODINJE!

Najlepši okras Vašega doma je perilo, zaves, postelina pregrinjala! Najfinejše in najtrpežnejše ga okrasite z vezanjem od trvdke

MATEK & MIKEŠ, LJUBLJANA,
poleg hotela Strukelj.

Izdelujemo gumbnice, prebadamo šablone, predtiskujemo čisto ženska ročna dela, imamo specijalni entel za obleke in volane, ažuriramo in entlamo. Vsakdo že ve, da imamo največjo in najmodernejšo vezilnico. Ker sami delo sprejemamo, ga sami nadziramo, zato Vas najboljše postrežemo.

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najboljše.

Denar je pri njej naložen popolnoma varno, ker jamči zanj poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-po sestnikov z vsem svojim premoženjem.

Tudi v naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta 5 (paviljon)

lahko plačate naročnino za »Slovenca«. »Domo-ljuba« in »Bogoljuba«, naročate inserate in dobite razne informacije. — Poslovne ure od pol 8 zjutrai do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne. Telefonska številka 3030.

Pošljite naročnino!

Rešitve

Promet na pacifiški železnici

Vsak vlak sreča dnevno po dva vlaka, ker treba vpoštovati, da je pri odhodu vsakega vlaka že sedem drugih na poti, ki vozijo v nasprotni smeri. Vsak vlak sreča torej na celi progi trinajst vlakov; štirinajsti vlak pripelje ravno v trenutku, ko se prvi odpelje s končne postaje, in petinajsti vlak odpelje ob prihodu lastnega vlaka z dohodne postaje.

Devet števil v kvadratu

6	7	2
1	5	9
8	3	4

Šah

Botvinik in Flohr začeta match že 25. nov., ker hoče Flohr letos sodelovati na božičnem turnirju v Hastingsu in bi rad končal ta match do 20. decembra. Iz istega razloga sta se mojstra dogovorila le na dvanajst partij in bosta prve tri odigrala v Moskvi, nato bosta igrala v drugih večjih mestih, zadnje tri pa zopet v Moskvi. V Rusiji je za ta match velikansko zanimanje, saj je tam okrog sedemdesetstisoč organiziranih šahistov in šah prodira v vse sloje. Flohr je bil od ruskih časopisov naprošen za interview, v katerem se je zelo pohvalno izrazil o svojem protivniku Botviniku in je mnenja, da bo ta match končal z zelo tesnim rezultatom ali za enega ali za drugega, če ne bo ostal neodločen. Za Botvinikovo igro pravi, da je zelo slična igri holandskega vele mojstra dr. Euwea, njegovo iznajdljivost v težkih pozicijah pa primerja iznajdljivosti dr. Laskerja. Botvinik je po poklicu elektroinženir in nima toliko časa za šah kot profesor Flohr, ki živi od šaha in za šah. Če bo v tem matchu uspel, bo njegov uspeh tem zaslužnejši.

Da bomo naše šahiste bolje seznanili z Botvinikovo igro, prinašamo danes naslednjo partijo iz mojstrskega turnirja v Leningradu, ki se je vršil letos septembra meseca.

Damski gambit.

Botvinik : Lisicin

1. d2—d4. d7—d5. 2. c2—c4. c7—c6. 3. Sg1—f3. Sg8—f6. 4. e2—e3. e7—e6. 5. Sb1—c3. Sb8—d7. 6. Lf1—d3. d5×c4. 7. Ld3×c4. b7—b5. 8. Lc4—d3. b5—b4. (Prinesli smo že več partij s to variacijo in črni je skoraj vedno imel uspeh. Botvinik pa pokaže v tej partiji, da je vrednost te variante še vedno problematična.) 9. Sc3—e4. Lf8—e7. 10. Se4×f6+! (Ta poteza je nova. Beli hoče takoj izvesti e3—e4.) Sd7×f6. 11. e3—e4. Lc8—b7. (Izvedba poteze c6—c5 pred rokado bi privedla črnega v težavo.) 12. Lc1—g5. 0—0. 13. Ta1—c1. Sf6—d7. (Črni pripravljiva izvedbo poteze c6—c5.) 14. Lg5—e3. Dd8—e5. 15. Sf3—d2! (Beli ovira zelo spretno črnega pri pripravljavanju poteze c6—c5. Na D×a2 bi izgovoril črni po Se4 domo.) Ta8—c8. 16. 0—0. c6—c5. 17. Sd2—b3. Da5—b6. (Slabo bi bilo D×a2, ker sledi d×e5 in Ta1.) 18. Dd1—e2. f7—f5? (To je odločilna napaka. Botvinik igra sedaj tako precizno, da njegov nasprotnik sploh ne pride do sape.) 19. Ld3—b5! Lb7—c6. 20. Lb5×c6. Tc8×c6. 21. e4×f5! e6×f5. (Na T×f5 sledi d×e5 in beli dobi z Sd4 kvalifikacijo.) 22. d4×c5. (S tem je dobil beli pešca, ker črni ne sme vzeti radi poteze Dc4+.) Db6—b8. 23. Tf1—d1 Sd7—f6. 24. Sb3—d4. Sf6—g4. 25. g2—g3. Tc6—g6. 26. Le3—f4. Db8—e8. 27.

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
SOLSKÉ ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ
K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE

DAMSKÉ PLAŠČE
OGLEDITE SI ZALOGO!

Gospodarska zveza, Ljubljana
r. z. z. o. z.

Prodaja **deželne pridelke, žito, mlevske izdelke, seno, slamo, kolonijalno in specerijsko blago, kmetijske stroje in orodje, umetna gnojila, cement, premog itd.**

Prvovrstna moka Desider Forgacs Bačka Topola zopet stajno na zalogi.

Pfaff
šivalni stroji

Večletna garancija!
Mesečna odploga!
Brezplačen pouk v velenju!

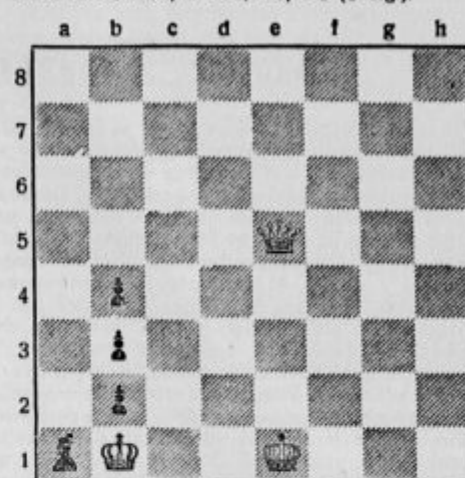
Kupiš ugodno pri
Ign. Vok, Ljubljana,
Tavčarjeva ulica

Podružnici: Kranj, Glavni trg
Novo mesto, Glavni trg

Td1—e1, De8—d7. 28. De2—c4+, Kg8—h8. 29. c5—c6, Dd7—e8. 30. c6—c7 in črni se je vdal.

Problem št. 44. W. Pauby.

Črni: Kb1, La1, P: b2, b3, b4 (5 fig.).

Beli: Ke1, De5, (2 fig.).

Mat v štirih potezah.

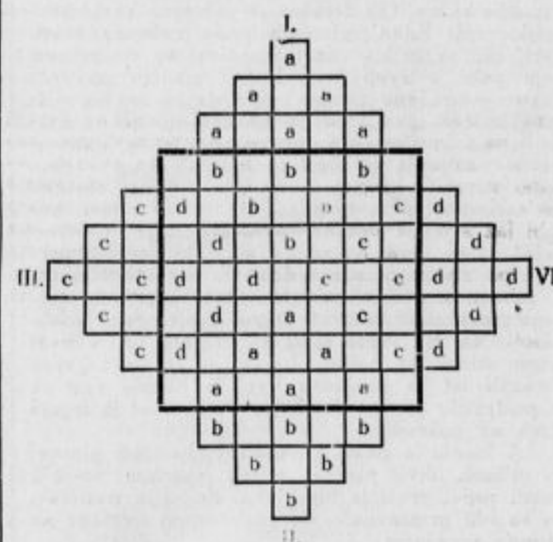
Danes smo prinesli enostavnejši, toda vseeno precej težki problem, ker je bilo poslanih za problem št. 42, mnogo rešitev, ki niso bile rešitve in so dotične cenj. reševalce take »rešitve« samo odvrnile od nadaljnjega iskanja prave rešitve. Upamo, da se pri tem problemu ne bo to zgodilo, ker nima tako zapeljivih variant. Cenjene rešitve prosimo, naj pošljejo rešitve tako, da bodo dospele najmanj do 4 dec. incl. in sicer na uredništvo (šah) in ne na upravo.

K problemu št. 42 nam je bilo poslanih do 20. nov. 17 pravih rešitev in sicer od: ge. (ali gđc.) Jerice Freljih in gospodov: Arnuš J. Govekar L., Hofinger A., Hribar St., Jalen L., Klemenčič T., P. Novak V., Perko A., Pajk J., Regvar, Razinger, Rihteršič, g. župnik Ulbing T., Veber A., Višner St., Šmigovec V. in Weidl J. Ti vsi so našli pravilno rešitev 1. Da3! Cenjene rešitve prosimo, naj se prihodnjič izrazijo tudi, kakšno mnenje imajo o problemu, mogoče tudi kako so prišli do rešitve, posebno pa, če imajo kake želje ali predloge glede šahovske rubrike. Urednik šahovske rubrike bi bil zelo hvaležen tistim, ki bi mu dali na kratko tudi podatke o šahovskem življenju v njihovem kraju, če biva jo na deželi. Na svidenje!

Rešitev problema št. 43: 1. Dh3.

UGANKE

Kvadrat v kvadratu

V predalčke kvadrata porazdelite številke 1—49, in sicer tako, da če seštejete predalčke, ki se nahajajo v črno obrobljenem kvadratu — vodoravno, navpično in po obeh diagonalah, dobite povsod številko 175.

Ona: »Ti, preljubi moj možek, jaz sem se zaljubila v onle klobuk, tam v izložbi.«
On: »Pojdiva hitro naprej, jaz postajam ljubosumen.«

Zadnje mode, najboljše kakovosti.

I. PREAC, MARIBOR
Glavni trg 13

Naš domači zdravnik

V. P. - R. Dolgotrajen nahod — že od spomladi vas muči? Bržkone vam je ostalo vnetje v kakšni stranični duplini nosa, v lici ali čelni, ki se samo ne more izteči; morda je vnetje že po svoji naravi trdokorno, morda da ste sam z neprimernim ravnanjem zavlekli in zamerali nedolžen nahod, da se je ukoreninil? Zdravnik, ki vam skrbno preišče nos, more vse to razpoznati in določiti smotno zdravljenje.

F. V. - V. Goltino vnetje se vam povrača vsako pomlad in jesen, časih se vam razpase vnetje v nos, da dobite nahod, časih vam zleze navzdol v prsi, da vas kar duši. Hoja v hrib, združena s počenjem, vas brž ozdravi, čaji vam ne pomagajo. Kako se znebite teh nadležnosti? Z utrjevanjem, ki se ga pa ne morete lotiti pred spomladjo, s pravičnim dihanjem (samo skozi nos!), ki je potrebno vedno in zlasti po zimi. Pijte na spomlad, predno vas prime, vroče mleko s slatino, vsaj po eno skodelo na dan na prazen želodec.

Isti. Dobro spite s pokrito glavo? To je zgolj navada; ponekod imajo celo ponocne ogavnice v časti in rabi. Otrokom priporočamo, da se navadijo spati brez pokrivala in na hladnem zglavju, zakaj krvno preobili v glavi povzroča v obče nemirno spanje.

A. P. - Lj. Potenje v obraz in hrbet ter obilvanje rdečice že pri majhni vročini? To ni nič posebnega in kaže, da je vaša živčno-kožna naprava za uravnavanje telesne toplote bolj rahla, morda preobčutna. (Bržkone vas tudi rado in hitro zebe v te ali one druge telesne dele.) S smotrnim utrjevanjem (v toplejšem letnem času) se da prevelika občutljivost spraviti v pravne mere. Če je potenje zares nadležno, ga omejuje otiranje kože z razredčenim salicilom ali formolovim cvetom, izmed notranjih sredstev je v rabi kaduljev (»žagbljev«) čaj, za hujše primere imajo zdravniki močnejša zdravila.

F. G. - Lj. Premočno zardevanje vam je nerodno, ker se pojavlja že ob neznatnem vznemirjenju? Ta sitnost je znak delne ali splošne kolebavosti vašega živčevja in se da omiljevati z neposrednim zdravljenjem živčevja samega. Zakaj se vaše živčevje premočno odziva prav na ta način, treba da ugotovijo zdravnik, ki vas osebnost preišče oz. preuči, tako na splošno razpravlja o vseh mogočih vzrokih in načinih primernega zdravljenja ne kaže, ker bi trebalo napolniti prostor, ki te odmerjen za trikratno posvetovalnico.

L. K. - B. Ribje olje je prav dobro zdravilo, ki je zdravemu človeku in prav posebno zdravemu otroku čisto odveč in nepotrebno, zato kvarno!

Isti. Ribje olje mi ni znano kot zdravilo zoper žolčne kamne. Znano mi je v tem pogledu oljčno olje, ki ga tudi jaz časih priporočam pri vnetjih žolčnika in čirih v dvanajstniku (ali žolčnem črevesu).

T. V. - Lj. Zaprtost trajno odpraviti je zaveda, ki spravlja v zadrego tudi izkušena in prevečnega zdravnika. Vsako sredstvo vam pomaga iz početka, a se kmalu izčrpa, hrana, ki vas drži odprto, vam ne ugaja zavoljo drugih neveselosti; kaj torej še? Morda pridejo tudi te stvari v pravih tek, ko dohite druge, v razvoju zaostale, svojo zamudo. Zdi se mi tako od daleč, ko vas prav nič ne poznam, da živite preko svojih telesnih moči ali na račun svojega zdravlja. Naporno učenje, kakršno zahteva vseučilišče, je tovor, ki ga nosi samo utrjen in krepko razvit osel brez — spotikanja ali klecanja. Če je moja domneva pravilna, potem bi jaz svojega osliča raztovoril in ga spustil na pas, da se razsakače po mili volji; če pa menite vi po stvarnem predvidu, da je vaš oslič samo muhasti, a svojim nalogam dober, potem mu ne preganjajte muh, najmanj pa s silo, da ne bo še bolj trmast. V vseh knjigah je zapisano, da zdravje

zahteva vsakdanjo izpraznitev, moj učitelj teh stvari je celo trdil, da opravi »pošten kristjan« to zahtevno dvakrat na dan. Poznal sem gospo zrelih let, ki je bila vedno zdrava in to svojo zdravstveno dolžnost opravljala že nekaj desetletij samo enkrat na teden, to pa redno. Škoda, da sem jo pozabil vprašati, kateri dan in v tednu!

R. O. - M. Driska se vam ponavlja že tretji mesec, če živite hladne tekočine, po kajenju cigarete vas pa nadlegujejo slabosti in vetrovi. Mlečne in sladke jedi vam ne diše. Kaj naj vam svetujem, ko ne poznam vaših življenjskih okoliščin, zakaj različni so načini, da se odpravijo takšne motnje tudi brez zdravniških pripomočkov. Odložite se za enega izmed teh dveh. Če imate čas in voljo, da polegajte, lotite se stradalnega zdravljenja. Prvi dan smete použiti petkrat na dan po eno suho, vsaj tri dni staro ali prepečeno žemljo na tri ure, za žejno pa pijte neoslajen čaj, ruski, metov, kamiličen ali kateri drugi čaj, kolikor se vam ga ljubi. Vsak dan skrite hrano za pol žemlje, da pridete na eno žemljo na dan. Vztrajajte pri tem pičlem obroku vsaj tri dni, še bolje en teden, potem začnite pridelavati po eno žemljo na dan, da se povrnete na pet žemelj na dan. Kajpada ni mogoče delati s tako omejeno prehrano, nekaj dni kaže ostati kar v postelji. S takšnim dva- ali tritedenskim stradanjem se obolela prebavila navadno sama opomorejo; na običajno prehrano se privajate polagoma in oprezo, ogibajte se jedi in pijače, ki o njih že veste, da vam ne gode. Tudi drugi način se da lahko izvesti in ne stane mnogo. Živjajte prvi teden vsak dan na tešče po eno žličko grenke ali karlovaške soli na veliko čisto tople vode po požirkih ali čašo segrete grenčice enako, drugi teden vsake drugi dan, tretji teden samo tretji dan; vzdržujte se jedi in pijače, ki jih že poznate kot škodljive, po kosilu ali večerji si grejte trebuh s toplim odkladkom ali drugičnim ogrevalom. Prehod na navadno prehrano naj se izvrši previdno, to se pravi nekako »tipaje« ali poskušaje, vsake jedi, ki je še niste vajeni, se iznova lotite prav po malem, kasneje in polagoma jo uživajte po več.

A. M. - P. Sivenje las zaustavlja ali celo odpravlja? Kdor bi to izumil, bi se kmalu zakopal v milijarde najboljših valut! Tolži naj vas, kar pač more, zavest, da so sivi lasje v obče krepkejši od prvotno šarenih. Brezova »voda« je nekaj izčrpan iz brezovega listja in velja kot krepilo ne pa šarilo las. Orehovo »olje« pač nekoliko temni lasje. Jaz bi niti tega ne rabil, izvemši da treba vašim lasem, ki so morda sami na sebi prepušeni, časih nekoliko točšice. S srebrninami lasmi prepleteni ali tudi močnejše melirani lasje ne kvarijo mladega obraza, pač pa je utis, ki ga napravlja vsaka, tudi uspešna prevara narave, na opazovalca z zdravim okusom, vse prej kakor ugoden.

E. N. - S. O nočnih neprostovoljnih izlivih je bilo že večkrat pisano. Zmotno mnenje, da pomeni več ko dvakratno pnoavljanje dogodka na mesec že bolezen. Tudi občutje slabosti po dogodku ni toliko posledica dogodka samega ali izgube snovi kakor duševna potrtost preobčutnega, živčno zrahljanega človeka. Nikakor ne odobravam vašega »suspelega« poskusa z ubrizgavanjem mrzle vode, tudi če vas je uspeh prenesel. Saj celo zdravniki opušča hladilne naprave te vrste (psihrofore — hladonosce). Glavno in zanesljivo vodilo pri takšnih nadležnostih je poleg pametno urejenega življenja glede hrane in zadostnega gibanja na prostem, da začnete omalovraževati pomembnost tistih dogodkov, da jim odtegujete svojo pažnjo, da se čim manj zanimate zanje, da jih pustite v nemar! V nemar puščeni dogodki bodo puščali tudi vas v nemar in — zaveda bo rešena za vas kar najpovoljnej!

Kmetijski nasveti

Gnojenje novine z umetnimi gnojili. V. S. F. Ker nimate hlevskega gnoja, želite gnojiti z umetnimi gnojili ilovnatu njivo, ki je bila tri leta puščena v travnišče. Sedaj jo nameravate zopet spremeniti v njivo. — Ne vemo sicer, katera umetna gnojila so vam tam v daljni deželi na razpolaganje, vendar vam hočemo navesti tista, ki so več ali manj povsod v rabi. Jeseni je najboljša gnojiti z apnenim dušikom (cianamidom) in Tomasovo žlindro. Če pa teh gnojil pri vas ni, gnojite spomladi s čilskim solitrom, superfosfatom in kalijevim soljo. Za pšenico potrebujete na en hektar 150 kg apnega dušika, 150 kg kalijeve soli in 300 kg superfosfata ali prav toliko Tomasove žlindre; namesto dušika vzamete 150 kg čilskega solitra. Za krompir in koruzo potrebujete po 50 kg več dušika, solitra, kalijeve soli.

Zavarovanje vrtnic pred mrazom. P. K. M. Vrtnice, cepljene v teku leta na šipek, so proti mrazu zelo občutljive, zato jih morate pred zimo zavarovati. Navadno se visoko cepljene poležejo do zemlje, cepljena mesta ali žlahtni poganki ovijejo s papirjem, pritrdijo k tlom, pokrijejo s smrečjem in na to z zemljo. Tako ostanjejo do spomladi, ko jih odkopljete, vzravate in obrežete. Nizke vrtnice je oviti s papirjem ali obsuti z listjem in smrečjem in na to zagrniti z zemljo. Papir je slab prevodnik, zato zelo varuje pred mrazom.

Gnil krompir ni za seme. K. I. M. Na eni njivi pridelani krompir je od zunaj navidezno zdrav, v notranjosti pa deloma gnil. To gnilobo imenujemo suho gnilobo in jo povzročajo posebne bakterije. Tak krompir ni za seme. Najbolje je, da ves krompir iz te njive pokrmite ali drugače uporabite in vzamete za seme samo iz takih zemljišč, ki so dale samo popolnoma zdrav krompir. Še najbolje bo pa, če si za seme za prihodnje leto nabavite krompir za seme iz kakih višjih leg in samo takega posadite. Ze z menjavo semena boste zboljšali svoj pridelek.

Kateri čas je najprimernejši za presajanje sadnega drevja in razlogi, ki utemeljujejo saditev in presajanje v tem času? (Odgovor na razna toždevna vprašanja.)

Ze vzgojeno drevje uspešno sadimo le v času drevesnega mirovanja t. j. v času, ko drevo nima več listja in še tudi ne poganja novega listja. Čas za sajenje traja tako od jeseni do spomladi. Ta čas pa je prekinjen z dobo, ko mraz onemogoča taka dela, ker so v nevarnosti zlasti korenine, da pozebejo. Zato pride praktično v poštev za presajanje jesen in pomlad in le izjemoma tudi zimski, dovolj topli dnevi. V tem slučaju moramo imeti že doma pripravljeno drevje, kajti pošten drevesničar pozimi ne bo razpošiljal drevja, ker je vsak čas dana verjetnost, da bo zlasti nočni mraz ugonobil drevesne korenine.

Drevje uspešno sadimo spomladi in jeseni. Vendar ima jesensko sajenje tako velike prednosti pred spomladanskim, da pride praktično predvsem jesensko sajenje v upoštevanje. Te prednosti so takega značaja, da jih vsak praktičen sadjar z lahkoto uvidi. Jeseni zanesljiveje dobavimo drevje, ki odgovarja našemu načrtu za nasad. V tem času z lahkoto izbiramo drevje glede sort in v drevesnici sami tudi glede kvalitete. Kdor prvi pride, prvi

melje, zanikrežem preostane najslabše blago. Ker je v jeseni drevje brez listja, drevo počiva. V takem stanju moremo vse dele drevesa razkuziti z najmočnejšimi razkuzili in tako ugonobiti celo na koreninah morebitno krvavo uš. Spomladi, ko se drevje ozivlja, obstoja nevarnost, da bi drevje z razkuzevanjem utegnili poškodovati. Jeseni je dovolj časa za kopanje jam in drugih del. Zato se nam ne mudi posebno s saditvijo, ker ni drevje v nevarnosti, da se posuši. Vsa dela opravimo lahko temeljito, strokovnjsko, jame so dovolj obsežne, prst je temeljito izboljšana z gnojem, mešancem, jame pravilno zasute, sredi jam zabiti močni, primerno dolgi gladki koli, ki so zavarovani pred trohno, pripravljene so vezi za drevje, kratkotalo — ker je dovolj časa, izvršimo z lahkoto vsa dela v redu. Spomladi moramo hiteti, sicer nam utegne drevje preko noči pognati ali pa se celo posušiti. Tako je delo jeseni mnogo bolj opravljeno in je s tem dano najboljšo jamstvo za uspešnost nasada.

Poleg teh prednosti so še važnejše fiziološke prednosti. Drevje primernih sort in popolno zdravje drevja so najboljša jamstva za uspešnost nasada. Zdravo drevo primerne sorte je temelj pametnega gospodarskega sadjarstva. Pri jesenski saditvi imamo dalje podano jamstvo, da so drevesne korenine zdrave. Saj jih lahko temeljito pregledamo in po potrebi brez nevarnosti razkuzimo. Le zdrave korenine so v stanu dobro prehranjevati bodoče sadno drevo. Spomladi tako temeljito ne moremo pregledati korenin, ker so v nevarnosti, da se nam posuše ali vsaj obsuše in ker tudi ni časa za tako delo. Najvažnejše pa je, da je jeseni razdeljena po celem drevesu enakomerno zaloga rezervne hrane. To rabi drevo za tvorbo listja, cvetja, novih korenin ter za celjenje ran. Pri saditvi pride ta hrana v poštev posebno za tvorbo novih korenin, s katerimi se naj drevo prime, ter za celjenje ran, ki so nastale v zvezi z obrezovanjem korenin in vejic. Ker je jeseni ta hrana enakomerno porazdeljena po celem drevesu, je v tem stanju mnogo bolj »pri rokah« za rast korenin in celjenje ran na koreninah, kot pa spomladi, ko ta rezervna hrana sili proti popju ali pa je že vsa tamkaj zbrana. Vseled tega jeseni posajeno drevje hitreje celi na koreninah nastale rane in poganja mlade korenine, s katerimi se drevo prime. Z začetkom vegetacije namreč ta hrana ne gre vsa proti popju, ampak velik del proti koreninam za celjenje ran in za tvorbo novih korenin. Ker pa jeseni drevo ne stopi takoj v stanje počitka, čim izgubi listje, ampak še nekaj časa po drevju krozi živi drevesni sokovi in se drevo počasi umirja za zimo, se vsled nastalih ran že jeseni okrog ran zbira ta rezervna hrana in začne že jeseni s celjenjem ran in celo s tvorbo novih korenin. Iz tega pojasnila je tudi takoj razumljivo, da bo zacepljena že jeseni tem večja površina ran in bo nastavljenih že jeseni toliko več novih korenin, kolikor bolj se po drevju krozi sokovi; radi tega se priporoča čim bolj zgodnja jesenska saditev, zlasti še, ker tedaj ni nobene bojazni, da bi mraz poškodoval drevesne korenine. Prav posebnega pomena je tudi voda. Koliko dreves se posuši spomladi samo radi tega, ker drevo vsled pomanj-

kanja korenin ne more preskrbljevati razvijajočega se listja z vodo. Jeseni posajeno drevo pa se je že prišlo, t. j. prst se je oklenila korenin, ki so v stanu upijati vodo in jo dovajati ostalim delom drevesa. To nalogo pa opravljajo le najtanjši korenine v zadostni meri in baš te korenine se začno pri jesenski saditvi deloma razvijati že jeseni, ostale pa se morejo začeti razvijati takoj spomladi, kajti jeseni posajeno drevo je moglo sicer malo številnimi koreninami vendar nabrati tekom zime in zgodnje pomladi za razvoj novih korenin in listja dovolj rezervne vode in more vodo dovajati v zadostni meri v začetku rasti. Iz tega je takoj umevno, zakaj se prime mnogo več drevja, ki je posajeno jeseni, kot pa drevja, ki je posajeno spomladi. Posledica jesenske saditve pa je tudi ta, da to drevje spomladi navadno mnogo bolj enakomerno požene, in se razvija, kot pa drevje, ki je posajeno spomladi. Tako drevje se tudi prej prilagodi talnim in podnebnim razmeram ter s tem zopet garantira dobičkonosnost novega nasada.

Nadalje dosežemo z jesensko saditvijo tudi prednosti v zemljišču, kjer bo raslo mlado drevo. Mraz, solnce, voda in zrak zastoj izboljšujejo jeseni obdelano zemljo in jo razkrajajo v drobnejšo in rodovitnejšo prst. Ta prst se obenem z razkrajanjem lepo počasi poseda in s tem vedno bolj obdaja korenine in jim dovaja že razkrojeno hrano. Tako obdelana zemlja se tekom zime napije in obdrži velike količine vode, ki je zlasti v vetrovnem spomladanskem času mlademu sadnemu drevju takko rado primanjkuje. Poleg tega, da ta zemlja je sama lahko vsrka velike količine vode, je postavljena zemlja v tako stanje, da lahko že takoj spomladi lahko dovaja koreninam vlago iz nižjih zemeljskih plasti. Z veliko zalogo vode, ki jo vsebuje obdelana zemlja in s sposobnostjo te zemlje črpsti vodo iz nižjih plasti je podana najboljša garancija, da bo imelo drevo na spomlad dovolj vode in s tem veliko večjo verjetnost, da se bo drevo prišlo. Tako nam zemljišče pri jesenski saditvi drevja garantira svoj najboljši sestav.

Da pa bodo vse te navedene prednosti res dosežene, je treba, da jeseni čim prej sadimo, ko se drevo znebi listja oz. to porumeni, jame skuplje, maki, kakor hitro so pospravljeni prideiki, ločimo pri kopanju grobo prst od drobne prsti, pripravimo dobro in trpežno kolje, ki ga zabijemo na dno praznih jam, jame na nezgrgolancem zemljišču zasipamo tako, da denemo na dno zopet grobo prst, na vrh pa dobro zemljo, ki jo še izboljšujemo z dodatkom komposta, hlevski gnoj prihranimo za na vrh. Še bolje pa storimo seveda, če se odločimo stasoma celo zemljišče zgrgolati kakor vrt ali vinočrad ali hmeljnik in v tem slučaju enakomerno izboljšujemo celo obdelano plast zemlje. Pri saditvi pazimo na pravilo: v zemljo le korenine, na zrak vse ostalo! — Drevesne kolobarje pokrijmo na debelo s plastjo gnoja, ki zemljo izboljšuje s hranili, jo ogreva in preprečuje izhlapevanje vode. Gnoj pokrijmo s plitvo plastjo prsti; na obrobkih

Pravni nasveti

»Pomožne blaginje«. J. P. T. Nimamo v evidenci vseh mogočih »pomožnih blaginje« in »vzajemnih pomočih«. Zato ne moremo pojasniti, če sta oni dve, ki jih imate v mislih, in kakšni medsebojni zvezi. Zahtevajte od obeh pravila, pa boste to lahko sami ugotovili.

Kolena sorodstva in svaštvo. J. P. S. Radi bi zvedeli, od kje izvira krvno sorodstvo do vstetelega četrtga kolena in kako se štejejo kolena svaštva. — Kolena sorodstva med dvema osebam se določajo po številu zaroditev, po katerih zavisli v ravni vrsti ena izmed njih od druge in v stranski vrsti obe od svojega najbližjega skupnega rodu. N. pr.: Oče in sin sta v prvem kolenu v sorodstvu; ded in vnuk sta v drugem kolenu, ker sta med njima dve zaroditvi v ravni vrsti; brata sta tudi v drugem kolenu v sorodstvu; bratranca sta v četrtem kolenu, ker so do njih v stranski vrsti skupaj tri zaroditve od najbližjega skupnega rodu; očetov brat (stric) in nečak sta v tretjem kolenu v sorodstvu (stranska vrsta) itd. Kar se pa tiče svaštva, velja pravilo: V kateri vrsti in v katerem kolenu je kdo enemu zakoncu v sorodstvu, prav v tisti vrsti in prav v tistem kolenu je z drugim zakoncem v svaštvo. N. pr.: Oče je s sinovo ženo v svaštvo v prvem kolenu ravne vrste; možev brat ali sestra je z njegovo ženo v drugem kolenu stranske vrste v svaštvo; ded in vnučeva žena sta v drugem kolenu ravne vrste v svaštvo itd.

Gasilski avto. V. V. S. Vprašate, kdo sme voziti gasilski avto. Pri vas so mnenja, da ga sme voziti vsaka oseba, ki zna voziti, ne glede na šoferski izpit. Kdo odgovarja za škodo, ki jo povzroči oseba z avtomobilom, ker ne zna voziti. Kakšne dokumente mora imeti vozač avtomobila? — Občni cestni red predpisuje, da ne sme nihče upravljati motornih vozil, ako ni opravil predpisane izpita ter nima šoferske izkaznice. Tudi za gasilski avto nima nobene izjeme. Šofersko izkaznico izda pristojno srezko načelstvo, uprava policije, predstojništvo mestne policije, srezka izpostava. Šoferski izpiti se opravljajo pri komisiji, ki je ustanovljena pri kraljevski banški upravi. Prošnja za pristupitev k izpitu se vloga pri tistem srezkem načelstvu (srezki izpostavi, upravi policije, predstojništvu mestne policije, v žig okolišiu ima prošilec stalno bivališče. Prošnji je treba priložiti rojstni list, domovnico, zdravniško izpričevalo, ki ne sme biti starejše ko 6 mesecev, nmrstveno izpričevalo, prošilci dveh slik v vizitnem formatu in takso za izpit. Na osnovi izpričevala o opravljenem izpitu izda gori navedeno oblastvo šofersko izkaznico. Kar se tiče odgovornosti za škodo, povzročeno z motornim vozilom, odgovarja za njo lastnik in vozač nerazdelno.

Pritožba radi izključitve iz društva. I. D. T. Preglejte statute dotičnega društva, iz katerega so Vas izključili, pa boste videli, če in kam se lahko pritožite. Razume se, da mi nimamo zbirke pravil vseh mogočih društev in radi tega ne moremo vedeti, v koliko so razlogi Vaše izključitve v skladu s pravili.

Domovinstvo. N. B. Šest let stanujete v občini v okolici mesta, a še nimate v njej domovinske pravice. Ker bo občina najbrž priključena mestu, vprašate, kakšni bodo pogoji za pridobitev domovinstva v mestu. — To vprašanje bo gotovo uredil zakon o mestnih občinah, kakor ga za druge občine urejuje zakon o občinah. Ker ta napovedani zakon še ni izdan, je prežgodaj o nem razpravljati. Da pozneje ne boste imeli težav z domovinstvom, prosite že sedaj za domovinstvo v občini, v kateri že šest let stanujete. Občinski odbor sprejema ne more zavrniti, če uživa prošilec častne pravice, če ni v sodni preiskavi ali pod obtožbo za dejanja, ki imajo za posledico izgubo častnih pravic, če more vzdrževati sebe in svojo rodbino in če stanuje najmanj pet let stalno v občini.

Odpust iz službe. J. V. Vprašate, če morete zahtevati kakšno odškodnino radi predčasnega odpusta iz službe. Ob vstopu v službo ste se z gospodarjem dogovorili, da ostanete pri njem celo zimo; sedaj Vas je pa odpustil. — Če je službojalec delavca predčasno in brez tehtnega vzroka odpustil, ima delavec pravico zahtevati plačilo vse škode, ki mu je nastala. Zlasti sme zahtevati prejemke za

Priporočamo Vam
naboljše šivalne stroje
in kolesa

Adler -
GRITZNER

Švčarski
pletilni
stroji

DUBIED

edino le pri trdki

Jos. Petelinc, Ljubljana

Telef. št. 2013

brezplačen pouk v vezenju

Telef. št. 2013

Vseletno jamstvo.

Zaloga v Kranju:
Trgovina Levinsk

napeljimo proti jamam jarke za snežnico in dežnico, skalovje razstrelimo, talno vodo odpeljimo in sploh storimo vsa kulturna dela, ki so predpogoji za najboljši razvoj novega sadovnjaka. S temi deli bomo temeljito izrabili prednosti jesenske saditve.

Novopečeni. Podedovali ste zadolženo, zapuščeno posestvo in imate veselje do kmetijstva. Vprašate, kje naj dobite potrebno znanje, v kmetijski šoli ali iz knjig? — Knjige same ne zadostujejo, da si pridobite primerno znanje za uspešno kmetovanje, zlasti ne, če se sploh niste ali ste se morda dozdaj le malo bavili s kmetijstvom. Zato se vsekakor odločite za čimprejšnji obisk najbližje kmetijske šole. Dobro bi bilo, da bi se na šolskem posestvu najprej samo praktično urili in udeleževali pri vsakem delu na šolski kmetiji, na to pa šele stopili v šolo. Danes bi ne smeli biti noben posestnik več brez temeljite strokovne izobrazbe. Samo pridne roke danes ne zadostujejo več. Treba je, da se pridnim rokam pridruži tudi primerna strokovna izobrazba, potem je šele omogočeno pri danih pogojih uspešno kmetovanje v današnjih težkih gospodarskih časih. Zato pa idite v kmetijsko šolo, kjer se teoretično in praktično izolajate in postanite dobro šolan in poklicno izobražen kmetovalec. Ker je vaše posestvo (ako navedena številka označa dinarje) precej zadolženo in tudi zapuščeno, se vam priporoča, da si napravite s pomočjo dobrega kmetijskega strokovnjaka, ki naj si ogleda vaše posestvo na licu mesta in vam da primerne nasvete, točen gospodarski načrt za vaše posestvo.

čas, ki bi moral do zvršetka službenega razmerja preteči. Pri tem pa je treba vračunati vse ono, kar si je službojalec zaradi neopravljene službe v tem času prihranil ali je v tem času kaj pridobil z drugim delom, oziroma tako drugo delo namerno opustil. Terjatve radi predčasnega odpusta iz službe se morajo uveljaviti pred sodiščem najpozneje v šestih mesecih od dne, ko se je izvršil odpust iz službe. Pred potekom šestmesečnega roka mora biti torej vložena tožba, sicer tak zahtevk zastara. Če boste s svojim zahtevkom uspešni. Vam ne moremo proročati, ker ne veste, kakšne ugovore bo stavil toženi in kakšen bo uspeh dokaznega postopanja, ki ga bo izvedlo sodišče.

Prisilna uprava. B. A. Č. Vse kar nam pišete o zahtevah upnikov in najemnika v Vaši hiši, iav te sodišču, ki bo s prisilnim upraviteljem ukrenilo vse potrebno, da Vaši, t. j. dolžnikovi interesi ne bodo oškodovani. Upravitelj je upravičen namesto dolžnika upravljati vse pravne posele in vsa pravna dejanja. Upnik ni dolžan se zadovoljevati s prisilno upravo in sme kljub tej predlagati dražbo dolžnikovih nepremičnin. Kar se tiče postavitve peči v najemnikovo stanovanje, se dolžnik ne bo mogel temu upirati, ako je pribavitev peči odredil prisilni upravitelj.

»Zadolžnica.« Možu ste posodili večjo vsoto denarja in ste pri notarju napravili zadolžnico ter ste vključili na njegovo posestvo. Mož pa je prišel v konkurz, posestvo je bilo prodano in ste ga izdrazili. Konkurni upravitelj pa ne prizna Vaše terjatve in preti, da jo bo s tožbo izpodbijal. Vi niste vedeli, ko ste se vključili, da ima mož toliko dolga. Vprašate, če se Vam je bati, da Vam Vašo terjatve napram možu izpodbijejo. — Ker ni minilo dve leti med vključbo Vaše terjatve na možovo posestvo in otvoritvijo konkurza, more konkurzni upravitelj Vašo terjatve izpodbijati. Tožba se mora vložiti v enem letu po uvedbi konkurza, sicer izpodbijani zahtevk preneha. Če bo konkurzni upravitelj izpodbijal Vašo terjatve radi tega, ker so bili radi nje oškodovani drugi prezadolženci upniki, bo uspel, razen če se Vam posreči dokazati, da Vam tedaj, ko ste napravili posojilno pogodbo, ni bila znana, niti morala biti znana prezadolženceva oškodovalna namera. Dokaze, s katerimi hočete dokazati, da navedenega niste vedeli niti kot soproga morali vedeti, boste predlagali sodišču. Sodišče bo iste in morda tudi one predlagane od nasprotnika po svobodnem predurko ocenilo in razsodilo. Zato Vam ne more nihče vnaprej povedati, če dokazi, ki ste jih navedli v dopisu, za Vaš uspeh zadostajo.

Brezobrestno posojilo. P. V. Ne moremo Vam povedati nobenega naslova, kjer bi mogli dobiti brezobrestno posojilo za postavitev hiše. Mnenja smo, da ga ne boste dobili. Pazite, da tudi Vi ne nasledete kakšnemu agentu, ki bi Vam takšno posojilo obljubljil in bi pri tem več plačali na raznih vpisninah in »upravnih« stroških, kakor bi zašale obresti v solidnem denarnem zavedu.

Na up dano blago. F. H. V. N. Žena državnega nastavljenca je vzela v Vaši trgovini za up razno blago: svinjsko meso, jajca, mast, vino, piščance itd., kar je vse uporabila v gospodinjstvu za svojo gaž in otroke. Žena je s plačili izostala. Vprašate, če lahko ta dolg iztožite v slučaju, da se mož proti plačati za ženo. — Ker je mož po postavi dolžan, da svojo zakonsko ženo dostojno vzdržuje in ravno tako tudi otroke, a žena je po postavi dolžna, da svojega moža v gospodarstvu podpira, zato so možje dolžni, da take gospodinske dolgeve za svoje žene plačajo.

Odklonitev zaščite po zakonu o zaščiti. F. P. Prvo sodišče Vam je priznalo zaščito po zakonu o zaščiti kmetov. Na pritožbo upnikov je druga sodna instanca sklenila, da Vam ta zaščita ne pripada. Tudi tretja instanca je ta odklonilni sklep potrdila. Vprašate, kaj storiti in če bi se kazalo pritožiti na pravno ministrstvo. — Stvar je s tretjeinstančnim sklepom končno veljavno rešena in nimate nobene pritožbe več. Zato Vam tudi pritožba na ministrstvo pravde ne more pomagati. Morete se pa poslužiti posredovalnega postopka, za katerega bi bilo zaprositi pri okrajnem sodišču.

(Nadaljevanje prihodnjio nedeljo)

Sport

Tek Zedinjenja

Že šestič prireja ASK Primorje na naš narodni praznik 1. decembra tek zedinjenja, ki je že postal v našem mestu tradicionalen. Prvič se je vršil leta 1928 v proslavo 10. letnice našega zedinjenja, letošnji se pa vrši o priliki 15. letnice, ki jo hoče Primorje praznovati na čim slovesnejši način.

Nj. Vel. kralj Aleksander je, ceneč nacionalno in telesno-vzgojno delo ASK Primorja med našim narodom, počastil prireditelja s tem, da je blagovolil prevzeti pokroviteljstvo te prireditve. Na tej nacionalnosportni manifestaciji bodo sodelovali poleg naših najboljših tudi inozemski tekači. Doslej sta prijavi svojo udeležbo romunska in bolgarska zveza, dočim se pričakujejo še prijave ostalih držav.

Letos bo za spremstvo start in cilj na istem kraju t. j. pred Narodnim domom. Krajsa proga meri 2700, daljša pa 5000 m. Tek se prične točno ob 11.30 ter se občinstvo že tedaj naproša, da se brez-pogojno pokori sodniškemu zboru in rediteljstvu. Ves potek tekme bo prenašala ljubljanska radio postaja potom zvočnikov, ki bodo nameščeni na prometnejših ulicah.

Hermes: Rapid (Maribor)

Danes ob 14 na igrišču Hermesa.

Danes se odigra na igrišču Hermesa v šiški zadnja prvenstvena tekma v jesenski sezoni. Ker si stojita nasproti dve enajstori, o katerih vemo, da nam bosta predvedli zanimiv in borben nogomet, se bo danes popoldne vsakdo podal na Hermesovo igrišče, da si ga ogleda. Tekmo sodi gosp. Dolinar ter se vrši ob vsakem vremenu. — V slučaju lepega vremena se vrši ob 13 predtekma.

★

Pokalne tekme rezervnih moštev se nadaljujejo danes s tekmo Slovan: Ilirija B, ki se vrši ob 10 dopoldne na igrišču SK Ilirije, in Korotan: Ilirija A, ki se prične ob 14 istotako na igrišču Ilirije. Medklubski odbor prosi klube, da postavijo vsak po 3 reditelje in stranskega sodnika; nastop službe četrte ure pred začetkom tekme. Sodnik za prvo tekmo g. Galič, odbornik g. Kos; za drugo sodnik g. Globelnik, odbornik g. Klemenčič. — M. O.

Tekme za zimski pokal. Danes se odigrajo naslednje tekme za brezposelne igralce: v Kranju nastopi Korotan proti Slogi iz Ljubljane, v Domžalah pa SK Domžale proti Jadranu iz Ljubljane. Obe tekmi obetata biti zanimivi ter se pričakuje z ozirom na karitativni namen turnirja velike udeležbe. Obe zunanji klubi se bo pa nudila na tem turnirju prilika, da preizkusita svoje moči z raznimi ljubljanskimi klubi. Tekmi se prične ob 14.15 ter se vršita ob vsakem vremenu.

Nov sportni tečaj v kopališču Ilirije. Pod okriljem SK Ilirije se vrši v klubskega zimskemu kopališču javen sportni tečaj, v katerem se poučuje crawl za začetnike in pripravljala gimnastika za smučanje. Pri zadnjem treningu

se je prijavilo zopet toliko novih dam in gospodov, da so postali prostori kopališča pretisni. Zato se je vodstvo odločilo, da razdeli tečaj v dve skupini. Prva skupina bo vadila v ponedeljkih in četrkih od 20 do 21, druga pa kot doslej ob torkih in petkih. Za dame in gospode, ki še sploh ne znajo plavati, je obvezen tudi predtraining, ki se prične točno ob 19.45. — Zaradi delitve tečaja bo možno sprejeti v prvo skupino še manjše število novih interesentov.

Odbor lahkoatletskih sodnikov JLZ-e — sekcija Ljubljana (službeno). Na narodni praznik 1. decembra t. l. priredi ASK Primorje »Tek zedinjenja«. Ker bomo ta dan proslavili obenem petnajstletnico našega zedinjenja, se je Primorje odločilo, da priredi letošnji tek, za katerega je blagovolil prevzeti pokroviteljstvo Nj. Vel. kralj Aleksander, v velikem obsegu. — Pri prireditvi bodo sodelovali poleg domačih tudi inozemski tekači. Zato bo potreben velik kader sodnikov ter je dolžnost slehernega zveznega sodnika, da ta dan sodeluje pri tem teku. V to svrhu sklicujem za ponedeljek 27. nov. ob 8 zvečer v restavraciji Slamič (zadnja soba poleg kmetske) sestanek celokupne sekcije ter se naprošajo vsi zvezni sodniki, da se ga gotovo udeležijo. Vsi in točno! — Ivo Kernavner, l. r.

SK Ilirija. Ob 9.30 naj bodo v garderobi na našem igrišču: Franzot II, Dernik, Srimšek, Cvirn, Gogala, Glušič II, Smerdu, Zucatto, Scagnetti, Primožič, Pečan in rez. Mlakar. — Ob 13.30: Malič, Franzot, Kveder, Glušič, Černač, Lah II, Illovar, Kos, Grünthal, Hörtner, Aljančič; rez. Rohaček, Richter.

ASK Primorje (smučarska sekcija). Prvo sekcijko predavanje se vrši jutri 27. nov. v kmetski sobi restavracije »Slamič« na Gospodarski cesti. Predava g. Laco Mihel o smučarski opremi. Pričetek ob 20.15. Po članih upeljani gostje dobrodošli. Za člane sekcije vstop prost, za ostale 2 Din.

Evropa contra Amerika. Angleži predlagajo, da bi reprezentance v hockeyu na ledu med Ameriko, Kanado, Anglijo in Francijo stvorile ligo, da bi igrale tekme v Londonu in Parizu.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Nedelja, 26. nov.: 8.15 Poročila, 8.30 Gimnastika (Pustišek Ivko), 9.00 Versko predavanje (ravnatelj Jagodje), 9.30 Prenos cerkvene glasbe iz tranč. cerkve, 10.00 Predavanje za delavce (R. Smersu), 10.30 Mandolinistični kvartet, 11.30 Slovenska glasba, Radio orkester, 12.00 Čas, reproduc. instrumentalni sol. koncert, 16.00 Iz sadjarstva in vinarstva (ing. Lukman), 18.30 Pevski koncert »Svobode« iz Javornika, 17.30 Reproduc. glasba (harmonika, citre), 20.30 Prenos iz Beograda: Koncert orkestra kraljeve garde, 22.00 Čas, poročila, Radiojazz.

Ponedeljek, 27. novembra: 12.15 Reproducirani vokalni koncert (operetne pesmi) 12.45 Poročila 13.00 Čas, reproducirana ukrajinska in romunska glasba 18.00 Gospodinja in zdrava prehrana (ga. Humekova) 18.30 Ljubljanski gostilničarji (Rudolf Dostal) 19.00 Reproducirani orgelski koncert 19.30 Na meji Orienta (VI. Regally) 20.00 Lahka glasba, izvaja Radio orkester 20.30 Harmonika solo, g. Stanko 21.00 Operna korepeticija, gđica Sokova in g. Jelačin 21.45 Čas, poročila 22.05 Reproducirani valčki.

Torek, 28. novembra: 11.00 Šolska ura: Pravilno nošenje knjig (dr. Slava Lunaček) 12.15 Reproducirana glasba (naše vojaške godbe igrajo) 12.45 Poročila 13.00 Reproducirana glasba (za ples in dobro voljo) 18.00 Otroški kotichek (ga. Gabrijelečeva) 18.30 Reproduciran koncert (za ples in dobro voljo) 19.00 Francoščina (prof. Prezeli) 19.30 Moja pot po Norveški (dr. Škerl) 20.00 Duet citraev Abačič iz Trziča, vmes poje kuplete g. Bajde 21.00 Prenos iz Beograda: Albanska narodna muzika 22.00 Čas, poročila 22.30 Angleške plošče.

Drugi programi

Nedelja, 26. novembra:

Beograd: 12.05 Radio orkester, 18.00 Narodne pesmi s spremljevanjem orkestra, 15.00 Pesmi, poje B. Mitrović, član opere, 15.45 Orkestralni koncert, 16.45 Zborovski koncert, 19.30 Operne arije, 20.30 Koncert orkestra kraljeve garde in čelo. — Dunaj: 9.50 Koncert za klavir in orgle, 10.40 Vokalni koncert, 12.00 Orkestralni koncert, 19.00 Zabavna glasba. — Budimpešta: 12.25 Koncert opernega orkestra, 15.45 Koncert vojaškega orkestra, 18.00

Salonska kapela, 19.50 Klavirski koncert, 21.30 Koncert ciganske kapele. — Leipzig: 11.30 Bachova kanta (solisti, zbor, orkester), 12.00 Koncert simf. orkestra, 18.00 Koncert filharmonije, 18.00 Orgelski koncert, 20.35 Koncert simfon. orkestra (Beethoven, Brahms in Bruckner).

Ponedeljek, 27. novembra

Beograd: 16.30 Radio orkester 19.30 Violinski koncert 20.30 Opera »Manon«, Massenet (plošče) — Zagreb: 20.00 Radio orkester 21.45 Plesna glasba — Barcelona: 21.00 Orkestralni koncert 22.10 Orgelski koncert, nato vokalni s spremljavo orgel — Dunaj: 11.30 Orkestralni koncert 17.25 Koncert za sopran in čelo 19.00 Orkestralni koncert: orientalski motivi 20.30 Avstrijska glasba — Budimpešta: 19.00 Vokalni koncert 20.00 Koncert za klavir 20.45 Koncert orkestra — London: 19.30 Radio orkester 20.30 Koncert kvinteta 22.00 Klavirski koncert — Praga: 19.55 Koncert za orgle 21.30 Violinski koncert — Varšava: 18.20 Klavirski koncert 20.00 Lahka glasba.

Oglas

Izvršenje elektro-mašinskog dela kalorične električne centrale, transformatorskih stanica i mreže visokog i niskog napona za osvetljavanje Bitolja.

Sud opštine grada Bitolja držeće na dan 28. decembra 1933. god. u kancelariji suda opštine od 11—12 časova pre podne prvu ofertalnu licitaciju u zakonskom roku za izvršenje elektro-mašinskog dela kalorične centrale, transformatorskih stanica i mreže visokog i niskog napona za osvetljavanje Bitolja. Revidovana predračunska suma iznosi 4.121.337.44 dinara. Kaucija za domaće preduzimače iznosi 411.500.— dinara a za strance 823.000.— dinara u gotovom novcu, vrededim papirima po berzanskom kursu ili garantnom pismu registrovanom kod ministarstva financija jedne od poznatih banaka. Kaucija se ima položiti na opštinskoj kasi najdalje do 10 časova na dan licitacije.

Domaći preduzimači dužni su poneti uverenje o prijavi preduzimačke radnje za ovu godinu kao i dokaze o ispunjenju uslova iz čl. 87 zakona o državnom računovodstvu t. j. uverenje u plaćenju porezi za prethodno tromesečje kao i uverenje od nadležne komore. Strani preduzimači dužni su podneti reference nadležnih komora o solidnosti u dosadašnjem radu kao i sposobnosti da mogu izvršiti isporuku i montažu napred pomenute instalacije.

Ponudbe moraju biti snabdevene taksnim markama od 700 dinara i u zapečaćenom kovertu na kome ima stajati: Ponuda za izvršenje elektro-mašinskog dela kalorične električne centrale, transformatorskih stanica i mreže visokog i niskog napona za osvetljavanje Bitolja.

Naknadne telegrafске i telefonske ponude neće se primati.

Predračun, planovi i ostali pogodbeni uslovi mogu se videti svakog dana u kancelarijsko vreme u tehničkom odeljenju opštine grada Bitolja, a po zahtevu od strane firme ili njenog ovlašćenog zastupnika mogu se i dobiti. Sve ovo može se videti i u elektro-mašinskom odelku kraljevske banske uprave u Skoplju.

Broj 22869. Iz kancelarije suda opštine grada Bitolja, 18. novembra 1933. godine, u Bitolju.

Vsakdo, prav vsakdo mora fotografirati

Dejstvo je, da fotografiranje ni več luksus, temveč obča zadeva vsakega naroda, ki si hoče ohraniti svojo zgodovino ter kulturo in hoče korakati vzporedno z razvojem ter napredkom današnjega časa.

Splošno vlada mišljenje, da je za dobro fotografijo neobhodno potreben dragocen in z vsemi specialitetami opremljen aparat. Toda to ni res! Čim bolj komplicirana in čim dražja je fotografska kamera, tem težje je fotografiranje. Le poklicni fotografi in znanstveniki uporabljajo komplicirane kamere, ker morajo fotografirati pri najrazličnejših okoliščinah, torej tudi v dežju in v megli. Mi pa nameravamo fotografirati samo ob solncu in v lesketajočem snegu, ki nudita vsaki sliki res pravo življenje. Pri taki svetlobi nam bodo uspele tudi z novo Agfa-Box-kamero št. 24, ki je ravno kar prišla v promet, zajamčeno lepe, ostre in čiste slike.

Z ozirom na to smo naprosili Agfa-tvornice, da podpro fotografijo v Dravski banovini s tem, da nam odstopijo 3000 komadov te kamere po lastni tovarniški ceni. V popolnem razumevanju našega stremljenja so omenjene tvornice ugodile naši prošnji in nam nudijo to kamero po lastni tovarniški ceni Din 100.— za komad. — Toda dobili smo le omejeno število teh kamer in sicer samo 1000 komadov; radi tega moramo izbrati le iznajdljive in domislekov polne lastnike, ki imajo s tem dane vse predpogoje, da postanejo dobri fotoamaterji. Zato dobi Agfa-Box-kamera 6x9 cm po lastni tovarniški ceni Din 100.— le oni, ki bo pravilno rešil našo križanko.

Rešitev križanke naj se predloži v Drogeriji Gregorič, Ljubljana, Prešernova ulica 5, kjer se prejme v slučaju, da je križanka pravilno rešena, ob plogu Din 100.— takoj fotokamera. Za sporne slučaje pravilne rešitve te križanke je v Drogeriji Gregorič na vpogled po javnem notarju gospodu dr. Kuhar Andreju v Ljubljani overovljena originalna rešitev. Ta razpis se zaključuje nepreklicno dne 24. decembra 1933.

Vodoravno: 1 nikalnica 4 turški poveljnik, 6 živalski produkt, 9 ni mlad! 11 reka, 12 glej opomba, 16 gaganje, 19 sadna tekočina, 21 okraj, 23 pesk viti breg, 24 Zup-ničičeva esnitev. 27 ne Vi! 28 domača žival, 30 pomorski ropar, 31 srbska jed.

Navpično: 2 znani kratiki, 3 sijaj, 5 g ej opomba, 6 mesec, 7 sv. pisemska žensko oseba 8 pritrjevanje, 10 glasbeni inštrument, 11 ni lačen! 13 perutina, 14 term n, 15 morski rak, 17 slovenski pisatelj, 18 divjačina v srbo-hrv, 20... ima tudi najlepša vrtnica, 22 letni čas, 23 pritok Savinje. 25 vladarski naslov, 26 jeza, 29 kratica dolžinske mere.

Opomba: 12 vodoravno in 5 navpično znana trgovina v Ljub.

1	2	3	4	5	6	7	8
9			10		11		
	12		13	14			
15		16					17
		18	19		20		
21			22		23		
		24	25	26			
27			28				29
30					31		

Izjava.

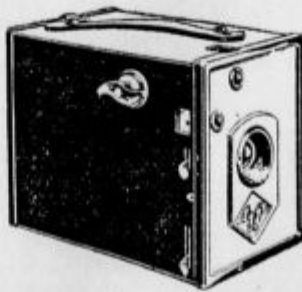
Podpisani izjavljam, da sem zgornjo križanko rešil sam in se zavezujem, da svoje rešitve ne bom izdal nikomur in jo obdržal tajno.

Ljubljana, dne 1933

Naslov:

(ime in priimek, poklie, kraj in stanovanje.)

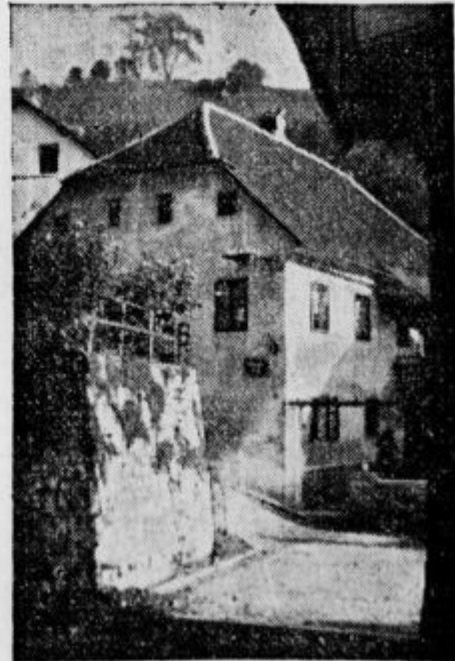
POSNETEK Z AGFA-BOX-KAMERO ŠT 24

Opis Agfa-Box-kamere št. 24 za navite filme formata 6x9 cm:

Solidno izdelan obod, preččen s papirno imitacijo usnja. Usnjata ročka. Zaklep za momentne in za časovne snimke. Dve, v kamero vdelani iskalci. Privodna pokrajinska leča.

Oni, ki bodo na podlagi pravilne rešitve prejeli v Drogeriji Gregorič Agfa-Box-kamero, se morajo pismeno in z odgovornostjo vseh posledic zavezati, da ne bodo izdali in razširili pravilne rešitve.

SODARSKA ULICA V LJUBLJANI Fot. dr. L. Huber

DROGERIJA GREGORIČ, Ljubljana, Prešernova ulica 5

V ponedeljek 27. novembra 1933
se otvori trgovina

SVILA

LJUBLJANA

Tyrševa cesta št. 50
poleg cerkve sv. Krištofa

NA ZALOGI: Garantirano samo čista svila v vseh
barvah in najfinejših kvalitetah —
Krasni moderni vzorci — Cene zmerne

Zopet znižane cene!

Dobre točne ure za malo denarja pri trdki
Trgovski dom Stermecki. Nikel anker-remon-
toar Din 40,—, ista ura lepo gravirana Din 58,—,
tula-posrebrjena lepo gravirana Din 130,—, za-
pestna Din 96,—, navadna budilka Din 39,—,
60,—, 80,—, zepna budilka Din 180,—, navadna
stenska ura Din 55,—, stenska ura s kukavico
Din 216,—.

Po znižanih cenah tudi velika izbira verižic,
obeskov, prstanov in druge zlatnine.

TRGOVSKI DOM
Stermecki
TOVARNA PERILA • 11 • OBLEK

Celje št. 18

Zahtevajte novi veliki ilustrirani cenik z več tisoč slikami, kateri je
pravkar izšel, ter ga dobite brezplačno. — Kar ne ugaja, se zamenja
ali pa vrne denar.

ZAHVALA.

KARITAS posmrtn. od-
delek Vzajemne zav. mi je
točno izplačala celo vsoto
po rajni moji zavarovanki,
za kar se ji najtopleje za-
hvaljujem. „KARITAS“
vsem priporočam, ker je
pošteno in najbolj varno.

Vrhole pri Lukovici, 18. XI. 1933

Franc Jeretina, I. r.

Oklic prostovoljne javne dražbe

Na predlog dedičev v zapuščini Setine
Ignaca iz Ljubljane, Rožna ulica št. 41, se
vrši prostovoljna javna sodna dražba v zapuščno
spadajoče hiše št. 41 v Ljubljani, Rožna ulica,
dne 15. decembra 1933 ob 9 dopoldne v pisarni
podpisane notara kot sodnega komisarja v
Ljubljani, Tavčarjeva ulica št. 5, kjer se lahko
v pogledajo dražbeni pogoji. — Izključna cena znaša
300.000 Din, vadij 15.000 Din v gotovini ali v
razpoložljivih hranilnih vlogah.

Radi ogleda hiše in nje donosnosti itd., se
je obrniti na oskrbnika zapuščine Benkovič
Ivana, vodjo zeml. knjige v p., Ljubljana,
Opekarska cesta, Veliki stradan 5.

Javni notar kot sodni komisar:

GALLE ANTON.

Kupil bi 15 do 20 kom. vinskih sodov,

rabljenih, v dobrem
stanju, veličina 4—5000
litrov. Ponudbo z označbo najnižje cene
poslati na naslov:

Fran Jakovac, Jastrebarsko

ZALOŽBA JUGOSLOVANSKE KNJIGARNE LJUBLJANA

Vsi navdušeni

so čitatelji naše Leposlovne knjižnice od nedavno izišle pre-
krasne knjige **PLEMIŠKO GNEZDO**, s katero je naša
založba proslavila 50 letnico smrti velikega ruskega pisatelja
IVANA S. TURGENJEVA. V soglasju z našim programom smo

pravkar izdali

v „Ljudski knjižnici“

mojsirsko delo istega priljubljenega pisatelja:

IVAN S. TURGENJEV

LOVČEVI ZAPISKI

v slovenskem prevodu f. B. Vdoviča,
J. Rožencveta in M. Kmetove.

Knjigo bomo začeli razpošiljati naročnikom „Ljudske knjižnice“
sredi prihodnjega tedna. S tem delom smo izdali vse za letos
v tej knjižnici napovedane knjige. Drugi del „Lovčevih zapiskov“
je že dotiskan in izide v IV. letniku „Ljudske knjižnice“ takoj
v januarju 1934.

Cena I. dela za nenaročnike je: broš. Din 45,—, vez. Din 55,—.

Samo en po-
skus in Vi
boste imeli
svojo stalno
britvico
ROTBART.

BANKA BARUCH 15. RUE LAFAYETTE PARIS

Telef.: Trinité 81-74 — Telef.: Trinité 81-75
Naslov brzojavkam: Jugobaruch Paris 22

Banka Jugoslovanskih izseljencev v Bel-
giji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu.
Odpremila denar v Jugoslavijo najhitreje
in po najboljšem dnevnem kurzu.

Vrši vse bančne posle najkulantneje.
Poštni uradi
v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksen-
burgu sprejemajo plačila na naše
čekovne račune:

BELGIJA: No. 3064-64 Bruxelles.
FRANCIJA: No. 1117-94 Paris.
HOLANDIJA: No. 1458-65 Ned. Dienst.
LUKSEMBURG: No. 5967 Luxembourg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno
naše čekovne nakaznice.

SMUČI Din 88° - Otvarjamo zimsko šporno sezono SMUČI Din 88° - ALPINA d.z. 0.2 LJUBLJANA, Tyrševa 7

Aleksandra Rahmanova:

Dijaštvo, ljubezen, Čeka in smrt

18. julija 1917.

Vendar sem zopet dobila pismo od Vadima.
Zelo je žalosten, kajti bliža se čas, ko bo moral
na fronto. »Kje je neki moja jasna zvezda?« je
končal pismo. Te vrstice sem večkrat ponovno
prebrala.

Moj Bog, kako strušno je zdaj v Rusiji! Kaj
bo še iz tega?

19. julija 1917.

Danes so priredili zastopniki javnih organi-
zacij »železni dan«. Povsod se nabira železo za
kmete. Stari oče je daroval mnogo.

Neznanci so danes ponoči prilepili stricu na
okno listič z mrtvaško glavo in dvema kostema
navzkriž, narisano je bilo z neokretno roko. Spo-
daj je bilo zapisano: »Kmalu pogineš, pričakuj
zadnje ure!« Ubogi strič je čisto obupan. Misli,
da je bil Gorbunov.

22. julija 1917.

Dijakinja Ivanova, hči lukajšnjega bogatega
posestnika, je kot navadna delavka vstopila v to-
varno za strelivo. Rekla je, da noče živeti od bur-
žujskega denarja svojega očeta. Oče jo je preklel
in je prepovedal sprejeti jo nazaj v hišo.

23. julija 1917.

V konjski hlev so vlomili in stričevega naj-
ljubšega konja odpeljali, krasnega »Almasa«. Na
vratih je bil zopet listič z mrtvaško glavo in na-
pisom: »Pričakuj smrti!«

25. julija 1917.

Oče je poslal vznemirljivo pismo. Svetuje nam,
naj se odpeljemo domov, ker bi sicer lahko obstali

na železniški progi. Širi se govorica, da je za-
časna vlada padla in so vojaški in delavski sveti
vzeli oblast v roke.

26. julija 1917.

Sin ranocelnikov, Petrov, ki je soosnoval po-
nesrečno boljševiško demonstracijo, hodi zdaj od
hiše do hiše ter seje nezadovoljnost. Kerenskega
ne imenuje drugače kot baletko, ker se vedno vozi
z avtomobilom okrog in ga obsipajo s cvetlicami.
Samo se tega manjka, pravi, da mu začno roke
poljubovati. Agitira zoper duhovščino, ki lenuhari
v zaledju in bi rada vojake s fronte naravnost v
raj prestavila.

Pravi: »Raje smo na zemlji brez vojne, v pa-
radiz pojdithe sami!« Norčuje se iz ženskega bata-
ljona Bočkarjove in pravi, namesto da bi agitirale
zoper vojno, kol se za ženske spodobi, pa gredo
same v vojno. Govore končava vedno s pozivom,
naj se bore zoper najhujšega sovražnika, kapitali-
zem, pod zastavo delavskih in vojaških poslancev,
naj bogatinom vse vzamejo in razdele med reve-
že. Ta ideja seveda ljudstvu zelo ugaja.

»Kmetje,« pravi, »pojdithe in s silo vzemite na-
zaj, kar so vam prej s silo uropali!«

27. julija 1917.

Moj Bog, kako žalostno, kako težko je zdaj živ-
ljenje! Od vseh strani ne slišiš drugega kot tožbe,
vzdih, stoke. Za zimo pričakujejo lakote, neredov,
pogromov. Tu me vzdržuje samo misel na Vadima.
Zaprem oči in njegov obraz zaživi pred menoj,
njegov smehljaj, brez prestanka prebiram njegova
pisma.

28. julija 1917.

Vse je obupano. Naši vojaki beže. Poraz za po-
razom. Ukazano je bilo baje streljati na bežeče.

29. julija 1917.

Zdaj je vrhovni poveljnik izdal nove odloke:
uvede se smrtna kazen, tiskovna svoboda se usta-

vi! Mnogi stavijo zdaj vso nado v to spremembo in
mislijo, da se bodo neredbe oblasti zdaj zopet
upošlevala. Toda stari oče pravi:

»Prepozno so se spametovali! Najprej so vse
dovoljevali, zdaj pa zopet vse prepovedujejo! Smrti-
na kazen ne bo izdala nič!«

4. avgusta 1917.

Danes so objavili razglasčasne vlade:

»Trdno odločeno, da vojne ne konča prej, nego
ideali ruske revolucije ne dosežejo popolne zma-
ge, se Rusija ne bo ustrašila nobene težave. Z no-
vim pogumom bomo odgovorili na grožnje našega
sovražnika, delo notranje preureditve dovršili in
na začetku četrtega leta vojne stojč vse storili,
kar je potrebno za nadaljevanje vojne...«

Torej še vedno ne bo konca vojne! Je-li to
močno? Kako bi človek ne obupal? Oni tam zgo-
raj so pač čisto iz uma! — — —

5. avgusta 1917.

Zopet smo doma. Kako sem vesela svoje sobe,
knjig! Od Vadima me je čakalo pismo. V dveh
dneh bo pri nas! Če bi torej še nekaj dni dalje
ostali pri starem očetu, bi ga niti več videli ne
mogla!

6. avgusta 1917.

Domačega mesta nisem več spoznala. Kot da
bi sovražnik gospodaril v njem, tako je vse zane-
marjeno, zamazano. Naš obrežni park, ponos na-
šega mesta, je ves nastlan s papirjem, mnogo dre-
ves je polomljenih, ograja podrti; povsod se vla-
čijo trume vojakov, ki načelno ne hodijo po potih,
ampak kar sredi po tratah in gredicah in vse po-
teptajo. Iz ribnika so izginile vse zlate ribice, ste-
klene krogle so razbite in spomeniku carice Kata-
rine so odbili nos, ušesa in roke. Na ulici so po-
vsod sledovi pustošenja, tlak je porušen.

Toda nobenemu uničevalcu ne smeš reči be-
sedice, če nočeš, da te nabije. Saj je revolucija;

vsak lahko stori, kar hoče! Slišala sem vojaka, ki
je zakrčkal nad gospo: »Ce ti pljunem v gobec, kaj
mi moreš, saj je revolucija!«

7. avgusta 1917.

Vadim je bil pri meni in se je odpeljal — in
vse je končano. Kako nežno čuvstvo sem gojila
zanj v srcu! Kako je moglo do tega priti? Ko je
prišel k nam, sem bila ravno v svoji sobi. Vstopil
je v novi častniški uniformi, mi podal roko in
zardel, Sedla sva.

»Ukazano mi je, da grem v Alajr,« je rekel;
jutri se odpeljem.

Zopet samo pol ure. In zopet bom čakala.

»Alja,« je dejal tiho, »napravile mi veselje in
preberite mi vsaj eno pesem, ki ste jo na me
zložili!«

»Rada!« sem bila takoj pripravljena, vzela
zvezek, ga odprla in hotela začeti.

Toda, če to preberem, bo vedel, da ga ljubim!
Zaprta sem zvezek.

»Ne morem brati!« sem rekla.

»Potem pojdem v prednjo sobo. Tam me ne
boste videli in boste lažje brali!«

»Prav!«

Sel je vanj. Slišala sem njegovo sapo od tam.
Bil je zelo razburjen in jaz nič manj.

»Čakam, Alja!« je dejal.

»Ne morem, svojih pesmi vam ne morem
brati!«

»Alja, čakam!« je ponovil po kratkem odmoru.

Saj so mi zalile oči. Zakaj nisem mogla
brati? Saj sem teh trenutkov tako željno prič-
kovala!

»Alja, v petih minutah moram oditi!«

Tiho.

»Alja, v dveh minutah moram iti!«

Prišla sem tiho brati...

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinna vrstica po Din 2:50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Sv. Miklavž! Ne pozabi, da dobiš igrače vseh vrst v največji izbiri pri tt.

F. M. SCHMITT

Ljubljana, Pred škofijo 2. Lingarjeva ulica 4

Oglejte si izložbe in razstavo!

Službe iščejo

Potnik

vešč. nemščine in slovenščine, verziran vseh strok, išče službo potnika v področju dravske banovine za takoj ali pozneje. Prevzamem le že dobro vpeljano tverdo. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 13803. (a)

Mlad možiki

samski, že od mladosti vajen goveje živine, molže in vsega poljskega dela, išče z novim letom službo majerja. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 13737. (a)

Vrtnar

zmožen vseh del, srednjih let, zanesljiv, govori tudi nemško, išče službo kot vrtnar, hišnik ali sluga. Naslov v upravi »Slovenca« št. 13768. (a)

Absolventka

drž. trg. šole, z znanjem nemščine, želi nastopiti kako službo. Gre tudi za vzgojiteljico. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Marljiva« št. 13769. (a)

Službo služe

ali kaj podobnega iščem. Vajen sem vseh hišnih del. — Naslov na Rakovniku. (a)

Kovaški poslovođa

z voznim in podkovskim mojstrskim izpitom išče službo. Imam tudi šoferški izpit. Grem v kakršnokoli službo. Naslov v upravi »Slov.« pod šte. 13872. (a)

Mladenič

išče službo. Zmožen nemškega in francoskega jezika, popravljanja elektrike in avtomobilov. — Polše Ludvik, Malavaz št. 40, Ježica. (a)

Šivilja

dobro izurjena, išče dela na dom. Cena 15 Din dnevno. Nastop takoj. — Legat Marica, Hradskega cesta 37, Ljubljana. (a)

Službodobe

Pekovsk. pomočnika

za raznašanje peciva — sprejem. Lempi Maks, Cerklje pri Kranju. (b)

Sirar

samski, z mlekaršo šolo in zadostno prakso za izdelovanje ementalkega sira itd., se sprejme s 1. decembrom. Mleka 300 do 400 litrov dnevno. — Stanovanje v novi mlekarni. Ponudbe z zahtevno plače na naslov: Mlekarška zadruga, Izlake pri Zagorju ob Savi. (b)

Šivilja

dobro izveščana v samostojnem prirobovanju — kakor tudi večja fine izdelave v damski konfekciji — dobi takoj stalno mesto. Pismene ponudbe z navedbo prakse je poslati na: F. I. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29. (b)

Reclit

V teh težkih dneh se mora vsak od nas truditi, da bi dobil z ustano vitvijo domače letarke. Mi damo vsakomur tekoče delo, ker smo odjemalci za pletenje, dobavimo pravo in plačujemo za pletenje, kar dokazuje mnogo znanjcev. V slučaju, da ne morete delati in zaslužiti, se obrnite po gratis-prospekte na trdiko Domača Pletarska Industrija Josip Tomazič, Maribor, Krekova ul. 16/II.

Učenca

sprejem v trgovino z mešanim blagom na deželi. Pismene ponudbe pod značko »Marljiva« št. 13828 na upravo »Slovenca« v Mariboru. (v)

Pouk

ŠOFERSKA ŠOLA

L. Gaberščik.

bivši komisar za šoferske izpite, Slomškova ulica. Garaža Stupica. — Vožnje v zaprtem avtomobilu.

Jezikovna dopis. šola

na Jesenicah (Gorenjsko) odvarja s 1. januarjem 1934 tečaj za nemščino in esperanto potom dopisovanja. Prijave sprejemamo samo do 1. januarja 1934. Učnina mesečno 15 Din. Priložite znamko za odgovor! (u)

Šoferska šola

E. Čeh

bivši Camerikova šoferska šola Ljubljana, Dunajska c. 35. Šola za poklene šoferje in amaterje Prospekti in poslušila zastoj in franko

Centenim damam!

Vsled pozne jeseni smo

Znižali cene kožuhovini za 25%

Najugodnejši nakup krznenih plaščev, jopice, krznenih oprem za plašče i. t. d.

L. Rot, krznarstvo, Ljubljana, Mestni trg 5

ODDAJO:

Sobo in kuhinjo

oddam mirni stranki. — Kovačič, Kettejeva 7. (č)

Dvosobno stanovanje

lepo, s predsobo, kabineto in pritliklinami — oddam takoj ali pozneje v Tovarniški ulici 25 — Moste. — Vprašati na Klančku 6, pri Novak. (č)

Dvosobno stanovanje

se takoj odda. Cena nizka. Stožice 152. (č)

Stanovanje

dveh sob in kuhinje se takoj odda. Krekov trg št. 4. (č)

Prazno sobico

oddam osebi, ki ima svoje pohištvo. Tavčar, Reber št. 15, Ljubljana. (s)

Lepo sobo

v bližini »Evrope« oddam dvema boljšima osebam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 18914. (s)

Sobo

oddam dvema gospodičama s 15. decembrom. Debevc — Gosposvetska cesta 10-II. (s)

Lepa opremljena soba

v centru, parket, elektrika, poseben vhod, se odda boljšemu gospodu. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 13892. (s)

Vnajan

ISČEJO:

Kovačnico

dobro idočo, v prometnem kraju, vzajem v najem. Hromc Franc, Snerberje 47, pri Ljubljani. m

Gostilno

vzame na račun poročen par v Ljubljani ali okolici. Naslov pove uprava »Slov.« pod št. 13876. (m)

Največjo izbiro damskih plaščev

v cenah od 195 do 880 Din, otroške od 120 naprej, nudi

F. I. GORIČAR, Ljubljana, Sv. Petra c. 29.

Na zalogi tudi fini plašči za močnejše dame! Oglejte si brez obvezno!

Posestva

Tristanovanjska hiša

z gospodarskim poslopijem in velikim vrtom — takoj naprodaj. Boffenkova ulica 10, Studenci (Maribor). (p)

Hišo

dvo- ali tristanovanjsko, v centru ali v bližini — kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Gotovina« št. 13808. (p)

Prodaj hišo

zraven hlev, klet; cena 42.000 Din. — Skofljica, Orel. (p)

Stanovanjska hiša

s štirimi sobami, kuhinjo, shrambo, cela hiša podkletena, lep vrt in dvorišče, se odda s 1. januarjem v Mariboru za Din 800 mesečno v najem. Izve se iz prijaznosti pri g. Francu Klanjšek, trgovina — Maribor, Glavni trg. (p)

Malo posestvo

v lepi gorski legi — redi se lahko 6 glav živine — zaradi družinskih razmer ugodno naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 13729. (p)

I R 85/33-1.

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin

dne 28. novembra 1933 ob 9.30 pri sreskem sodišču v Kranju. Prodalo se bo: 1. Hiša št. 15 v Savskem predmestju v Kranju, v bližini savskega mosta — izključna cena 30.692 Din 50 par. 2. Bukov gozd parc. št. 887/23, 24, 25 in 26 ko. Zd. Besnica pri Kranju s površino 2 ha 69 a 28 m² — izključna cena 6000 Din. Dražbeni pogoji se lahko vopredajo pri sreskem sodišču v Kranju. Sresko sodišče v Kranju, odd. I, dne 16. novembra 1933.

Gostilno

na prometnem kraju kupim ali vzajem v najem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Takoj« št. 13833. (p)

Trgovska hiša

v Ptuj, s 7 sobami, 3 kuhinjami, 1 lokalom, hlevom in remizo naprodaj. Proda se tudi proti hranilnim knjižicam Ljubljanske kreditne banke. Vprašati: Heller, Maribor, Vrbanova 8. (p)

Parcelo

na Kodeljevem, poleg Mladinskega doma, 400 m² — prodam. Društvena 27, Vodmat. (p)

Nova hiša

enonadstropna, se nocoj prodaj. Stožice 152. (p)

Enodružinska hiša

z vrtom se takoj prodaj za 70.000 Din. — Polše, Malavaz 40, Ježica. (p)

Posestvo

v Dolu pri Hrastniku, obstoječe iz 1 ha zemlje, stanovanjske hiše in gospodarskega poslopija (skozolec z dvema oknom) prodaj Kmetijska zadruga v Dolu pri Hrastniku za ceno 25.000 Din. (p)

Dve krasni vili

z vrti in trgovska hiša, krasna lega ob morju v Voloski — naprodaj. Pojasniti daje dr. Mandić, Abbazia. (p)

Trgovsko hišo

z gostilno ugodno prodaj Gostilna »Zumer«, Javornik, Gorenjsko. (p)

Hišo

s 1000 m² zemlje prodaj za 72.000 Din. — Ježica št. 82. (a)

Enodružinska hiša

naprodaj. Zgornja Šiška št. 74. (p)

Dve majhni parceli

v Ljubljani, prodam samo proti gotovini. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »65.000 Din« št. 13895. (p)

Posestvo

približno 7 oralo, s stanovanjem in gospodarskim poslopijem, vzajem v bližini Ljubljane v najem. Naslov pove uprava »Slov.« pod št. 13891. (p)

Dražbenim potom

se odda za daljšo dobo v najem nanovo prezidana hiša, 4 sobe, sadni vrt in 2 njihi tik hiše, v lepem, mirnem industrijskem kraju v Koverju 7 pri Trzinu. Dražba se bo vršila 26. novembra popoldne od 2—3. (p)

Kupimo

Gostilno ali mesarijo

z majhnim posestvom na deželi, kupim. Kupnina se izplača v gotovini pri pogodbi. Ponudbe je poslati na upravo »Slov.« pod »Gostilna in mesarija« št. 13714. (k)

Zlato, srebro, platin

kupuje po najvišjih dnevnih cenah Marihorska Afinerija zlata, Orožnova ul. 8.

Beneški jarmenik

(Venecijanko), že rabljeno, kupim. Smole, Ljubljana, Opekarska c. 33. k

Zlato in srebro

kupujem. — Ure, zlatino popravljam. IGNAC JAN, urar, Maribor, Glavni trg.

Kupujem antične

stole, fotelje, mize, omare in drugo antično pohištvo. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Gotov denar« št. 13797. (k)

Srebrne krone

staro zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN - Ljubljana, Ilirska ulica 36. vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina

100 kg

čajnega masla dnevno skozi celo leto — kupim. Ponudbe s ceno na upravo »Slovenca« pod šifro »Proti plačilu« 13831. (k)

Vsakovrstno zlato kupuje

po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3

Pisarniško opremo

pisalne mize, knjižno omaro, pisalni stroj itd., dobro ohranjeno, kupimo. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Zadruga« 13896. (k)

Svinjske kože

kupuje po najvišjih dnevnih cenah — J. Lavrič, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 1, in M. Lavrič, St. Vid pri Stični. (k)

Auto-motor

Motorno kolo

s priklopi, električno razsvetljavo in električno signalno napravo, brezhibno, malo rabljeno — zelo ugodno naprodaj. Vevče št. 10, pri Dev. M. v Polju. (f)

Kot svoj čas Harun el Rašid

tako obyleda danes radijski aparat **RADIONE** cel svet

Zahtevajte prospekte in ponudbe od generalnega zastopnika

„Radio“, reg. zadruga z o. z. v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7 - Telefon 3190

Denar

Iščem posojilo

18.000 Din na dobičkonosno posestvo proti intabulaciji na prvo mesto. Obresti po dogovoru. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 13735. (d)

Družabnico

z gotovino 15.000 Din, ki bi imela veselje do gostilničarstva, se išče. — Cenj. dopise na upravo »Slovenca« pod »Slavonija« št. 13875. (d)

Dijaki

Dijakinja

se sprejme na stanovanje in hrano. Brečko, Cankarjeva ulica 13/II, Maribor. (D)

Stanovanja

ISČEJO:

Iščem sobo

z dvema posteljama v bližini Sv. Jakoba — s 15. decembrom. Ponudbe pod »Mir« št. 13924 na upravo »Slovenca«. (a)

Dvosobno stanovanje

lepo, suho, se odda. Seletivo lahko takoj. Iskra Franc, Vič 16. (č)

Stanovanje

enosobno ali dvosobno, v novi hiši, takoj oddam. Kozamernik, Vič 149, Cesta na Brdo. (č)

Stanovanje

center, lepa lega, solčno, 6 sob s posebnimi vhodi, popoln komfort — se odda za februar dobi stranki — po zelo zmeri najemnin. Pojasniti: Dvorakova ulica 6-III — telefon št. 3314. (č)

Stanovanje

soba, kuhinja, se takoj odda. Rožna dolina, cesta II-26. (č)

Trisobno stanovanje

komfortno, se takoj odda. Istotam se odda velika prazna soba. Kodeljevo, Klunova ul. 12. (č)

Stanovanje

soba in kuhinja, se odda s 1. decembrom. — Mala čolnarska ulica 4. (č)

Trisobno stanovanje

moderni, s kopalnico — se odda s 1. decembrom v Zg. Šiški. Polovična cena. Vprašati: Eriavčeva št. 4. P. D. (č)

Prazno sobo

oddam v Staretovi ul. 31, Trnovo. Jež Anton. (s)

Dve parketirani sobi

kabinet, pritlikline, oddam. Naslov pove uprava »Slov.« pod št. 13863. (s)

Opremljena soba

z 1 ali 2 posteljama, se odda. Staretova št. 19, Trnovo. (s)

Sobo

z dvema posteljama oddam. Vidovdanska cesta 1/I, preko dvorišča. (s)

Sobo

oddam blizu Zmajkega mostu boljšemu gospodu. Poseben vhod, elektrika. Poizve se v upravi »Slovenca« št. 13921. (s)

Opremljeno sobo

s prostim vhodom oddam boljšemu gospodu. — Zupanc, Maribor, Zagata 1, za gostilno Zohar na Tržaški cesti. (s)

Sostanovalca

sprejemem v lepo, zračno sobo za 100—120 Din. — Sodarska 6-L, nad Florjansko cerkvijo. (s)

Postelja

pri dobri družini se odda pošteno gospodični. — Breg 16-III. (s)

ODDAJO:

Trgovski lokal

v Mariboru v Gosposki ulici oddam. Srečko Pihlar, Maribor, Gosposka ulica 5. (n)

Mlin

na stalni vodni pogon, se za daljšo dobo takoj odda v industrijskem mestu na Gorenjskem. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Ugodno« št. 13847. (n)

Kmečki mlin

in žaga se odda v najem samskemu mlinarju ali zak. paru. Nastop z novim letom. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 13834. (n)

Objave

Največje presenečenje za Miklavža so skrajno znižane cene

Din 85^{.-}

Priljubljeni športni čevlji za šolsko mladež z okrašenim jezikom iz rjavega boksa, s prvovrstnimi podplati.

Št. 26—27 Din 85^{.-}
" 28—30 " 95^{.-}
" 31—35 " 115^{.-}
" 36—39 " 145^{.-}

priznано najboljšo obutve znamke

PEKO

Edinstvena prilika za naše dame!

Din 125^{.-}

Topli suknjeni čevlji, visoko z usnjem obšiti, za dom in za cesto, Vas obvarujejo prehlada.

Din 75^{.-}

Visok fantovski in dekliški čevlji za slabo vreme, rjav ali črni boks.

Št. 25—30 Din 75^{.-}
" 31—35 " 95^{.-}
" 36—39 " 125^{.-}

Din 95^{.-}

Okusen damski čevlji na zapono ali v salonski obliki, z visoko ali nizko peto, iz rjavega ali črnega boksa.

Lakasti Din 125^{.-}, 145^{.-}.

Din 165^{.-}

Za elegantne gospode, iz črnega ali rjavega usnja. Izborni podplati.

Din 38^{.-}

Udobna, topla copata iz velblodje dlake, neobhodno potrebna vsaki gospodinji.

Nosite le **PEKO ČEVlje** z usnjenimi podolati, ki so najboljši in najzdravejši za vsako nogo in iamčijo za udobno in sigurno hojo ! !

NAŠE GESLO: Najboljša kakovost za najmanj denarja!

Bogata izbira najokusnejših snežk svetovnoznanih znamk „Tretorn“, „Riga“ itd.

Bogata izbira najokusnejših snežk svetovnoznanih znamk „Tretorn“, „Riga“ itd.

JAVNA ZAHVALA

Podpisana Ivana Legat, posestnica v Lescah št. 14 — se tem potom najiskrenejše zahvaljujem Jugoslovanski zav. banki „SLAVIJA“ za njeno nad vse kulantno in hitro izplačilo moje požarne škode, ki sem jo utrpela radi požara meseca avgusta tekočega leta ter jo vsled tega vsakomur kot soliden in domač jugoslovanski zavarovalni zavod priporočam.

V Lescah, dne 18. oktobra 1933.

Ivana Legat.

ZA ZIMO SI PRESKRBITI

zimske suknje, oblike in perilo iz lastne tovarne

„TRIGLAV“

v trgovinah

J. OLUP LJUBLJANA

Stari trg 2 (na vogalu). Pod Trančo 1 in Kolodvorska ulica 2

Kamgarni in lodni za smučarske in železniške oblike stalno v zalogi

Moje geslo: DOBRO BLAGO — NIZKE CENE!

ZA MIKLAVŽA
zelo prikladna darila nudi tvrdka

A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA

GOSPODINJE POZOR!

Najnovejša patentirana novost, izdelek domačega izuma — strokovnega učitelja Zupanciča Avgusta v Ljubljani

STED-NEGLATOR

štedilniška plošča in štedilniški obroč z regulatorjem. — Praktičen, brez konkurence, ki Vam prihrani na kurjavi 40%, zvišuje toploto, tako da Vam obenem greje kuhinjo, varuje posodo, ker jo ne zamaže in preprečuje nabiranje saji. Prodaja se v vseh dimenzijah v trgovinah z železnino, glavna zaloga pa je v livarni A. Smole, Ljubljana, Opekarska cesta 33. — Svarim pred nakupom manj vrednih ponarejenih obročev, ki se v zadnjem času pojavljajo.

Smučanje je lep šport, toda . . .

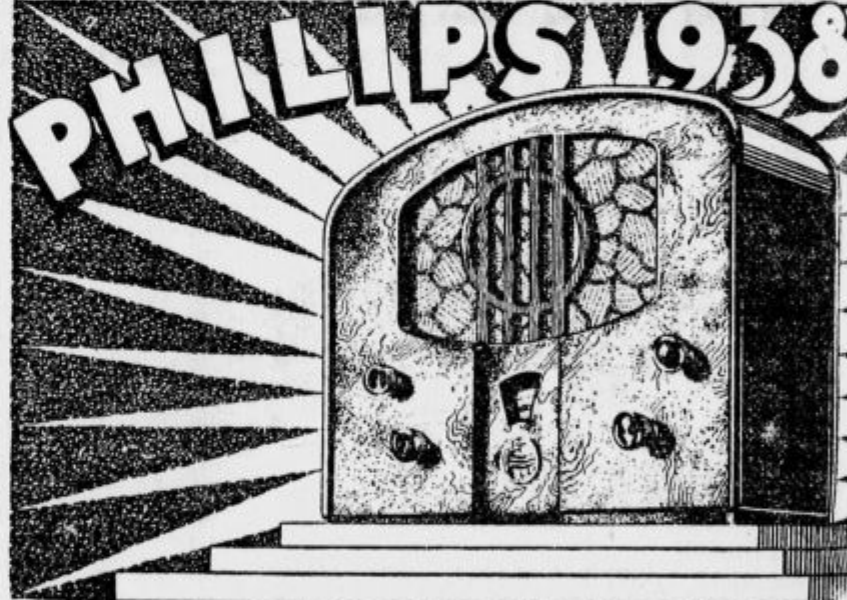

Oster zrak in hladni veter izčrpajo kožo lica in rok. Utrujenost telesa se prenaša na kožo, ki je najbolj izpostavljena. Ona se nagiba in zgrbanči. Za okrepitev telesa vzamete s seboj proviant. Toda treba je misliti tudi na kožo. Tudi ona potrebuje hrane! „URAN“ krema za lica in roke obvaruje kožo škodljivega vpliva mraza, vetra in vlage. Koža postane mehka, mladostno sveža in odporna. „URAN“ krema — mastna ali polmastna — naj bo del Vaše smučarske opreme. Kierkoli jo boste zahtevali, povsod jo dobite.

Velika skatlica Din 12^{.-}, mala skatlica Din 8^{.-}.

Parfumerija „URAN“ Ljubljana

RADIO NARODU!

Odločili smo se, da radio 100% poplazariziramo in radi tega Vam stavimo naš aparat tipa 938, kateri sprejema tudi ameriške postaje na razpolago, in sicer na

18 mesečnih obrokov po Din 210^{.-}

oziroma Din 220^{.-} za isti aparat z vdolanim supresorom. — Razum vseh evropskih postaj sprejemate tudi ameriške postaje.

Največja radio industrija sveta **PHILIPS RADIO**

Zastopstvo:

H. SUTTNER,

Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 6

Zahtevajte brezplačni cenik!

Zahtevajte brezplačni cenik!

„Riviera“

odlikovano terpentinovno milo
izdelano na bazi čistega
oljunnega olja
hrani Vaše perilo!

Poskusite! Prepričajte se!

ZAHVALA. Ob bridki izgubi, v najlepši mladostni dobi, prerano umrle soproge, mamice, hčerke, snah, svakinje, gospe

MARICE ERJAVEC
soproge trgovca in fotografa v Stični

se najiskrenejše zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, ki so nas v težkih dneh tolažili in z nami sočustvovali ter jo v tako častnem številu spremili na njen prerani zadnji dom. Dalje se iskreno zahvaljujem č. duhovščini iz samostana v Stični. Posebno zahvalo smo pa dolžni g. zdravniku dr. Fedranu za nadvse požrtvovalno zdravljenje in g. dr. Perku za krasen govor. Prav tako se zahvaljujem tudi gg. dr. Savniku in dr. Kraju ter č. sestram v Leonišču za zdravljenje in nežno oskrbo. Tisočera hvala vsem darovalcem prekrasnih vencev in cvetja, ki so z njimi zasuli njeno zadnje zemsko bivališče.

Stična, dne 26. novembra 1933.

Globoko žalujoči soprog, sinček, mati in ostalo sorodstvo.